

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

Pojištění podnikatelských rizik

Business Risks Insurance

Bc. Kristýna Mařašová

Plzeň 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

„Pojištění podnikatelských rizik“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí diplomové práce paní
Ing. Jany Šturcové, Ph.D. za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 24. 4. 2022

v. r. Kristýna Mařašová

Poděkování

Nejprve bych ráda touto formou poděkovala vedoucí práce Ing. Janě Šturcové, Ph.D. za čas, který mi během psaní práce věnovala, za cenné rady a velmi užitečné připomínky.

Další poděkování patří panu Jiřímu Kukulovi, jednateři a společníkovi firmy KUKAL & UHLÍŘ s. r. o., za poskytnutí možnosti využít společnost pro účely praktické části diplomové práce.

V neposlední řadě děkuji všem blízkým, kteří mi při psaní diplomové práce byli oporou.

Obsah

Úvod	9
Cíl a metodika	10
1 Základní pojmy v teorii pojišťovnictví.....	11
1.1 Riziko.....	11
1.2 Pojištění	13
1.2.1 Klasifikace pojištění	14
1.2.2 Účastníci pojistného vztahu	16
1.2.3 Další významné pojmy	17
2 Pojistný trh	19
2.1 Pojistný trh v ČR.....	19
2.1.1 Zprostředkovatelé pojištění.....	20
2.1.2 Ostatní subjekty vystupující na pojistném trhu.....	21
2.2 Pojistný trh v Německu.....	22
3 Pojištění podnikatelských rizik.....	23
3.1 Rizika podnikatelských subjektů	23
3.2 Pojištění jako způsob ochrany před rizikem	24
3.2.1 Pojistný zájem.....	25
3.2.2 Předmět pojištění	26
3.2.3 Místo pojištění a územní platnost	27
3.2.4 Pojistná částka, limit pojistného plnění a 1. riziko	27
3.2.5 Výpočet pojistné částky nemovitosti	29
3.3 Přehled pojistitelných rizik	32
3.3.1 Živelní pojištění	32
3.3.2 Kriminální rizika.....	33

3.3.3	Technická pojištění	34
3.3.4	Pojištění odpovědnosti škody	35
3.3.5	Přerušení provozu	37
3.3.6	Obecné výluky	37
3.4	Škody a jejich likvidace	37
3.4.1	Pojistná událost	37
3.4.2	Pojistné plnění.....	38
4	Tvorba pojistného programu v odboru pojištění podnikatelských rizik.....	39
4.1	Práce pojišťovacího makléře.....	39
4.1.1	Úloha pojišťovacího makléře.....	39
4.2	Proces řízení rizika.....	40
4.2.1	Obecný postup risk managementu	40
4.2.2	Rizikový profil společnosti	42
4.2.3	Riziková zpráva	44
4.3	Návrh pojistného programu	46
4.3.1	Získání nabídky pojistného trhu	47
4.3.2	Rozbor a příprava pojistné smlouvy	48
4.3.3	Servis pojišťovacího makléře	48
5	Praktická část.....	49
5.1	Představení vybraného podniku.....	50
5.2	Úloha pojišťovacího makléře.....	51
5.2.1	Vztah zájemce o pojištění a pojišťovacího makléře	51
5.2.2	Riziková zpráva	52
5.2.3	Předmět činnosti	53
5.2.4	Škodní průběh	53
5.2.5	Předmět pojištění	54

5.2.6	Hlavní požární komplex.....	56
5.2.7	Požrání prevence a ostraha	58
5.2.8	Výroba	59
5.2.9	Definice a stanovení pravděpodobné maximální škody (PML)	59
5.2.10	Shrnutí – ohodnocení rizika.....	59
5.3	Návrh pojistného programu	60
5.3.1	Předmět pojištění	60
5.3.2	Místo pojištění	61
5.3.3	Pojistná částka.....	62
5.4	Rizika ohrožující podnik.....	66
5.4.1	Základní živel	66
5.4.2	Další živelní rizika	67
5.4.3	Přerušení provozu v důsledku působení živelních rizik	68
5.4.4	Kriminální rizika.....	68
5.4.5	Technická rizika.....	69
5.4.6	Přeprava výrobků.....	69
5.4.7	Pojištění odpovědnosti.....	70
5.5	Poptávka pojištění.....	70
5.6	Analýza předložených nabídek.....	77
5.6.1	Nabídka od Pojišťovny A	78
5.6.2	Nabídka od Pojišťovny B.....	78
5.6.3	Nabídka od Pojišťovny C.....	78
5.6.4	Vyhodnocení nabídek	79
5.7	Vyhodnocení pojistné události.....	81
5.8	Závěrečná doporučení.....	83
	Závěr	85

Seznam použité literatury

Seznam tabulek

Seznam obrázků

Seznam příloh

Přílohy

Abstrakt

Abstract

Úvod

První zmínky o existenci pojištění mají kořeny již ve středověku. Existence nahodilých událostí už tehdy vedla a stále vede k úvahám o různých způsobech vyrovnání se s nimi. Každý ekonomický subjekt je denně vystavován různým nebezpečím a související možnosti vzniku škody, která může ohrozit jeho jistotu. Každý má zájem na hledání způsobu, jak se před důsledky nahodilých událostí ochránit. Jednou z možností ochrany je pojištění, kterým se diplomová práce zabývá.

Pojišťovny nabízí možnost pojistit se pro případ vzniku nahodilé události, která se odchyluje od normálního stavu za malou úplatu, kterou se rozumí pojistné. Uzavření pojistné smlouvy je obchod se slibem, ve kterém na jedné straně pojistník slibuje, že bude plnit dohodnuté podmínky a na druhé straně se pojišťovna zavazuje, že v případě vzniku pojistné události tuto škodu nahradí.

Každý podnik čelí okolním vlivům, které ho mohou poškodit nebo úplně zničit. Pojištění bylo a je aktuálním tématem pro všechny společnosti, které provozují podnikatelskou činnost a vlastní či užívají majetek, jehož ztráta by podniku způsobila škodu. To je i případ společnosti KUKAL & UHLÍŘ s. r. o., která má zájem o pojištění svého majetku a odpovědnosti.

Práce obsahuje teoretickou část, v níž bude čtenář seznámen s významem samotného pojmu pojištění. Jelikož se praktická část zaměřuje především na podnikatelské prostředí, bude v samostatné kapitole čtenáři představeno pojištění podnikatelských rizik. Následně dojde k představení základních principů tvorby pojistného programu v odboru pojištění podnikatelských rizik.

V praktické části autorka představí zájemce o pojištění a zaměří se na vytvoření obecného postupu při sjednání a správě pojištění podnikatelského subjektu. Praktická část čerpá z poznatků získaných z části teoretické.

Cíl a metodika

Diplomová práce vychází z předpokladů systematického zpracování teoretických východisek pro vytvoření praktické části podle odborné literatury zaměřené na problematiku spojenou s pojišťovnictvím. Cílem diplomové práce je na praktickém příkladu vytvořit obecný základ postupu při sjednání a správě pojištění podnikatelského subjektu. Celý proces se odehrává za předpokládané součinnosti tří subjektů: pojistník, pojišťovací zprostředkovatel a pojistitel.

Dílčím cílem této práce je přestavení práce pojišťovacího makléře ve formě vypracování rizikové zprávy, stanovení předmětů pojištění a pojistných rizik, které podnik ohrožují. V souvislosti s předměty pojištění dojde i k výpočtu pojistných částek. Práce si rovněž klade za cíl sestavení poptávky po pojištění pro konkrétní podnikatelský subjekt. Pomocí metody komparace dojde k porovnání nabídek na pojištění majetku a odpovědnosti. V závěru budou vyhodnoceny předložené nabídky. Na konkrétním případě bude následně představen postup likvidace pojistné události z pojištění majetku, rovněž bude stanoveno doporučení na další pojistnou ochranu pro zkoumaný podnik.

1 Základní pojmy v teorii pojišťovnictví

V teorii pojišťovnictví se vyskytuje velké množství běžně používaných pojmů, jejichž znalost je nezbytná k pochopení problematiky pojištění podnikatelských rizik, kterou se tato práce zabývá. Tyto základní pojmy budou čtenáři blíže představeny v následujících subkapitolách.

1.1 Riziko

Riziko je neoddelitelnou součástí pojišťovnictví, proto je důležité si tento pojem podrobněji představit.

Rais & Smejkal (2013, s. 403) představují pojem riziko jako: „nebezpečí vzniku škody, poškození, ztráty či zničení, případně nezdaru při podnikání“. Autoři (Ducháčková, 2015; Řezáč, 2011; Rais & Smejkal, 2013) se shodují, že pro pojem riziko neexistuje pouze jedna definice, lze jej definovat různě. Řezáč (2011, s. 9) představuje ve své publikaci několik definic, z nichž byly vybrány tři:

- „Riziko je chápáno jako nejistota, která může způsobit ztrátu“.
- „Riziko je obecně spojeno s pravděpodobností výskytu nežádoucích událostí, například s pravděpodobností ztráty“.
- „Riziko je obvykle definováno z hlediska nebezpečí ztráty, zranění nebo jiných nepříznivých následků“.

Uvedené definice se podstatou shodují, potvrzují, že riziko je chápáno jako nebezpečí vzniku určité ztráty.

Ducháčková (2015) dělí rizika podle příčiny vzniku na rizika přírodní a rizika vyvolaná lidským faktorem. Rizika způsobená lidským faktorem dále člení podrobněji na rizika technická a rizika vyvolaná lidmi.

Realizací rizika se rozumí nastání události, která ohrožuje ekonomický subjekt a vede ke vzniku škody. V souvislosti s realizací rizika může dojít ke vzniku materiální nebo nemateriální škody. Vzniklé škody mohou mít za následek vytvoření věcné ztráty, která spočívá například ve ztrátě věci nebo poškození věci, rovněž mohou vést k neplánovaným výdajům nebo ke ztrátě příjmů (Ducháčková, 2015).

Ekonomické subjekty mají zájem vzniku škod předcházet a snaží se s existujícími riziky vyrovnat. Úplné odvrácení rizika není možné, ale lze jej však částečně odvrátit nebo

omezit pomocí preventivních opatření. Příkladem může být diverzifikace rizika prostřednictvím zadání zakázky více podnikatelům nebo rozdělení majetku na více druhů kapitálových investic. Dále lze rizika omezit zvýšením ochrany majetku pomocí ochranných zařízení, alarmů, podnikové požární ochrany, požárních stěn a jiných způsobů zabezpečujících majetek proti působení negativních rizik. Pro rizika, která nelze omezit ani odvrátit existuje možnost využití finančního krytí ve smyslu zabezpečení náhrady škod vzniklých realizací rizik, a to krytím prostřednictvím státu, individuálním krytím rizika nebo využitím pojištění (Ducháčková, 2015).

Z pohledu pojišťovnictví se rizikem rozumí záporná odchylka od normálu. Působení rizika má za následek poškození, zničení či ztrátu života, zdraví nebo majetku pojištěného. Následky rizika lze pro účely náhrady vzniklých škod vyčíslit v peněžních jednotkách (Řezáč, 2011). Riziko je spojeno s nejistotou, která je měřitelná počtem pravděpodobnosti. Lze jej měřit pomocí hodnoty pravděpodobnosti, neboť se jedná o stav, kdy je budoucí situace předem pravděpodobnostně charakterizována a je známo rozdělení pravděpodobnosti (Ducháčková, 2005). Ducháčková (2015) doplňuje, že z pohledu analýzy rizik lze riziko kvantifikovat, tato kvantifikace vychází ze dvou charakteristik: pravděpodobnosti a velikosti důsledku. Obvykle v praxi převažují dva vztahy mezi pravděpodobností realizace rizika (četností / frekvencí výskytu) a velikostí důsledku (závažnosti škody spojené s realizací rizika). První vztah je situace, kdy dochází k velkému množství rizikových situací, tj. existuje vysoká četnost rizika, která však představuje nízkou závažnost, jelikož dochází ke vzniku malých škod. Druhým vztahem je situace s nízkou četností škod, ale naopak vysokou závažností, protože celkový počet událostí není tak vysoký jako v prvním případě, ale jsou s ním spojeny vysoké náklady (Ducháčková, 2015; Martinovičová, 2007).

Aby událost podléhala pojištění musí dle Řezáče (2011) splňovat níže uvedené podmínky:

- identifikovatelnost rizika,
- požadavek na vyčíslení škody,
- nahodilost,
- ekonomická přijatelnost pojištění pro pojistníka i pro pojišťovnu.

1.2 Pojištění

Ekonomický subjekt má dvě možnosti, jak se vyrovnat s působením nahodilých nepříznivých událostí. Ducháčková (2005) se shoduje s autory (Majtánová, Daňhel, Ducháčková, & Kafková, 2006) v definici možných způsobů eliminace negativních důsledků nahodilých událostí a představují dva možné způsoby vyrovnání se s rizikem:

- a) individuální zabezpečení,
- b) pojištění.

První způsob představuje možnost krytí škod z vlastních zdrojů, což se pojí s příležitostí ekonomického subjektu vytvořit si vlastní rezervy pro budoucí negativní události. Tato příležitost se ale váže s nevýhodou vysokého objemu vázaného kapitálu do „samopojištění“, který by bylo možné investovat výhodněji. Další podstatnou nevýhodou je omezení krytí rizika naspořenými prostředky (Ducháčková, 2015). Z toho vyplývá, že individuální zabezpečení je spojeno s rizikem existence nedostatečného množství naspořených prostředků, což má za následek nedostatečnou ochranu v případě vzniku nahodilé události.

Alternativou k samopojištění je pojištění neboli přesun rizika na pojistitele za úplatu a s tím spojená příležitost zmírnění finančních dopadů nahodilých událostí na ekonomický subjekt (Ducháčková, 2015). Pojištění vzniklo s cílem pomáhat v situacích, kdy se ekonomický subjekt nemůže ubránit vzniku škody a krytí v plné výši její následky (Martinovičová, 2007). Z toho vyplývá cíl pojištění, kterým je krytí následků rizik prostřednictvím pojistitelem poskytnutých peněžních prostředků k vyrovnání ztrát způsobených nahodilou událostí.

V České republice se pojišťovací a zajišťovací činnost řídí zákonem o pojišťovnictví č. 277/2009 Sb., který činnost pojišťoven rozvádí detailněji. Pro účely tohoto zákona se **pojišťovací činností** rozumí: „přebírání pojistných rizik na základě uzavřených pojistných smluv a plnění z nich, přičemž součástí pojišťovací činnosti jsou činnosti přímo vyplývající z povolené pojišťovací činnosti, zejména činnosti související se vznikem pojištění a jeho správou, likvidace pojistných událostí, poskytování asistenčních služeb, investování, uzavírání smluv pojišťovnou se zajišťovny o zajištění závazků pojišťovny vyplývajících z jí uzavřených pojistných smluv a činnost směřující k předcházení vzniku škod a zmírňování jejich následků“.

Ducháčková (2005) charakterizuje pojištění jako peněžní službu, kdy se úplatou rozumí přijaté pojistné, na jehož základě je klientovi poskytnuto pojistné plnění v případě, že nastane pojistná událost. Podle Řezáče (2011) by pojistné mělo být dostatečné, aby měla pojišťovna možnost vytvořit si technické rezervy, pokrýt výdaje související se vznikem

a správou pojištění. Dále aby pojistné umožnilo tvořit zisk, reagovalo na zvyšující se inflaci a dále reagovalo na konkurenční boj pojišťoven, který spočívá ve snižování pojistného až pod únosnou míru. Ducháčková (2015) doplňuje, že v pojištění se jedná rovněž o tvorbu rezerv, na jejíž tvorbě se podílí více zúčastněných osob, čímž se tvoří kolektivní rezerva. Dochází tak k rozdělení rizika mezi více zúčastněných. Výhodou je, že krytí rizika není omezeno naspořenými prostředky jednotlivých účastníků pojištění. Řezáč (2011) pohlíží na pojem pojištění z pohledu teorie rizik a uvádí, že principem pojištění je směna rizika škody, která může způsobit ekonomickému subjektu velkou ztrátu za malou ztrátu, již se rozumí zaplacení pojistného. Pojištěním lze docílit finanční ochrany jednotlivců, podnikatelských subjektů, neziskových organizací či jiných subjektů (Martinovičová, 2007).

1.2.1 Klasifikace pojištění

Pojištění lze klasifikovat podle různých kritérií. Vzhledem k velkému množství typů pojištění, které pojišťovny nabízí, je vhodné si pojištění více přiblížit a rozdělit do nejčastěji používaných kategorií.

Základním a obecně známým členěním pojištění je:

- a) životní pojištění – uzavírá se pro případ rizika dožití nebo smrti pojištěného ve prospěch pozůstalých,
- b) neživotní pojištění – zahrnuje krytí neživotních rizik.

Ducháčková (2015) představuje životní a neživotní pojištění jako základní členění komerčního pojištění. Komerční pojištění je poskytováno komerčními pojišťovnami, s nimiž je spojena zásada ekvivalence, která spočívá ve stanovení velikosti příspěvků zúčastněných subjektů odpovídající velikosti pojištěného rizika.

Podle Ducháčkové (2015) se komerční pojištění člení na:

- a) pojištění rezervotvorná – vytváří se rezerva pro případ pojistné události, která je v budoucnu vyplacena,

- b) pojištění riziková – v případě vzniku pojistné události platí podmíněná návratnost finančních prostředků, není ale pravidlem, že pojistná událost nastane. V případě, že k pojistné události nedojde, není pojistné plnění poskytnuto.

Martinovičová (2007) označuje rezervotvorné pojištění za synonymum životního pojištění. Jedná se především o pojištění osob, kde je jistota, že bude poskytnuto pojistné plnění v případě dožití se konce pojistného období nebo při úmrtí po dobu platnosti pojištění. Stejně tak rizikové pojištění označuje za synonymum neživotního pojištění, kde neexistuje jistota, že pojistná událost vznikne. Jedná se o pojištění majetku, odpovědnosti za škodu, úrazu aj.

Řezáč (2011) člení kategorii neživotního pojištění dále na:

- a) úrazové pojištění,
- b) pojištění majetku a odpovědnosti za škodu.

Úrazové pojištění se vztahuje k pojištění osob pro případ úrazu nebo nemoci (Ducháčková, 2015). V úrazovém pojištění se měří míra rizika s ohledem na převažující pracovní či zájmovou činnost pojištěného. Pojištění majetku a odpovědnosti je sjednáváno pro případ škody na majetku nebo způsobení škody, za kterou je pojištěný odpovědný. Míra rizika se posuzuje individuálně s ohledem na hodnotu pojišťovaného majetku nemovitého a movitého, místo pojištění podle rizikové povodňové zóny, v podnikatelském prostředí činnost pojištěného, technologické a provozní podmínky podnikatele, odolnost budov, stáří a opotřebení strojů, bezpečnost práce, ekologii provozu a mnoho dalšího. Zde dochází k propojení pojmu riziko s pojištěním. Míra rizika vzniku pojistné události je pro pojistitele důležitým ukazatelem, jelikož případná velikost škody vyplývající z tohoto rizika má přímý vliv na výpočet sazby pojistného a s tím související výpočet výsledné ceny za pojistnou ochranu (Řezáč, 2011).

Z právního pohledu představuje pojištění právní vztah vymezený v pojistné smlouvě, na základě kterého na sebe pojišťovna přebírá závazek, že poskytne pojistné plnění v případě vzniku pojistné události. Na druhé straně vzniká závazek klienta pojišťovny za specifikovanou službu uhradit cenu, kterou se rozumí pojistné (Ducháčková, 2015).

Členění pojištění z právního pohledu podle Ducháčkové (2015):

- a) pojištění dobrovolné – pojištění je sjednáno v závislosti na rozhodnutí zájemce o pojištění,
- b) pojištění povinné
  - povinně smluvní – povinnost sjednání pojistné smlouvy pro dané subjekty,
  - zákonné pojištění – povinnost sjednání vyplývá ze zákona.

Uvedené členění z právního pohledu se nejčastěji v České republice využívá v pojištění podnikatelských rizik, jehož podstatě se věnuje kapitola 3 (Martinovičová, 2007). Zákonná podoba pojištění byla využívána v období před rokem 1990 a je typická pro sociální pojištění (Ducháčková, 2015). Dle společnosti Akreditfin (2021) je ale v současné době jediným existujícím zákonným pojištěním zákonné pojištění zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání. V současné době se tedy využívá pouze pojem povinně smluvní pojištění, kdy je pro dané subjekty stanovena povinnost sjednání povinné smlouvy. Podle České asociace pojišťoven (n.d.) je příkladem povinně smluvního pojištění například povinné ručení. Martinovičová (2007) doplňuje, že další příklady povinně smluvního pojištění, mezi než patří činnost lékařů, pojišťovacích zprostředkovatelů, auditorů apod.

V zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, je vymezeno pojištění škodové a obnosové. Škodové pojištění je soukromé pojištění, které spočívá ve vyplacení pojistného plnění v důsledku pojistné události. Obnosové pojištění je sjednáváno za účelem získání předem domluveného peněžního obnosu v důsledku pojistné události (Martinovičová, 2007). Na rozdíl od škodového se v případě obnosového pojištění pojistitel zavazuje poskytnout pojistné plnění jednorázové i opakovaně. V případě škodového pojištění poskytne pojistitel pojistné plnění v ujednaném rozsahu a nahradí tak úbytek majetku vzniklý po pojistné události (Zákony pro lidi, 2021).

1.2.2 Účastníci pojistného vztahu

Pojistný vztah vznikne mezi pojistitelem a pojistníkem, resp. pojištěným, pokud dojde k uskutečnění pojištění prostřednictvím pojistné smlouvy nebo na základě právního předpisu (Martinovičová, 2007).

Česká asociace pojišťoven (2021) definuje smluvní strany pojistné smlouvy:

- pojistitel – „právní osoba, která je oprávněna provozovat pojišťovací činnost, tj. pojišťovna“,
- pojistník – „osoba, která uzavřela s pojistitelem pojistnou smlouvu. Je oprávněn měnit její obsah nebo ji vypovědět. Je povinen platit pojistné. Má právo stanovit obmyšleného pro případ, že pojistnou událostí je smrt pojištěného. Může být zároveň pojištěným“.

Další osoby v pojištění podle České asociace pojišťoven (2021) jsou:

- pojištěný – dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník § 2766: „Osoba, na jejíž život, majetek nebo odpovědnost nebo jinou hodnotu pojistného zájmu se pojištění vztahuje“. Česká asociace pojišťoven (2021) doplňuje, že pojištěná osoba má nárok na pojistné plnění,
- oprávněná – dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník § 2770: „Osoba, které v důsledku pojistné události vznikne právo na pojistné plnění“,
- obmyšlený – „oprávněná osoba, které vzniká právo na výplatu sjednaného pojistného plnění v případě, že je pojistnou událostí smrti pojištěného. Určuje ji pojistník a specifikuje ji jménem nebo vztahem k pojištěnému. Pokud není pojistník zároveň pojištěným, může tak učinit pouze se souhlasem pojištěného“,
- poškozený – „osoba, která utrpěla škodu na majetku, životě nebo zdraví, za niž podle platných právních předpisů odpovídá někdo jiný“.

1.2.3 Další významné pojmy

Pojistná smlouva je dvoustranné právní jednání mezi pojistitelem a pojistníkem (Akreditfin, 2021). Podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník § 2758 se „pojistnou smlouvou pojistitel zavazuje vůči pojistníkovi poskytnout jemu nebo třetí osobě pojistné plnění, nastane-li nahodilá událost krytá pojištěním (pojistná událost), a pojistník se zavazuje zaplatit pojistiteli pojistné“. Dále je pro uzavření pojistné smlouvy vyžadována písemná forma dokumentu, nejedná-li se o krátkodobé pojištění trvající kratší dobu než 1 rok. V případě, že pojistník přijme nabídku včasným zaplacením pojistného, považuje se písemná forma smlouvy za zachovalou (Zákony pro lidi, 2021).

Mezi povinné náležitosti pojistné smlouvy podle České asociace pojišťoven (2021) patří:

- číslo smlouvy,
- určení pojistitele a pojistníka,
- určení oprávněné osoby nebo způsobu, jakým bude určena,
- pojistná událost a pojistné nebezpečí,
- výše pojistného, jeho splatnost a údaj, zda se jedná o pojištění běžné, či jednorázové,
- pojistná doba,
- případná odchylná ujednání od pojistných podmínek,
- bylo-li při pojištění osob ujednáno, že se oprávněná osoba bude podílet na výnosech pojistitele, pak i způsob výše určení podílu.

Nedílnou součástí pojistné smlouvy jsou pojistné podmínky, které zpracovává pojistitel pro jednotlivé typy pojištění. Obsahují zejména vymezení pojistné události, výluky z pojištění nebo způsob určení rozsahu pojistného plnění. Potvrzením o uzavření pojistné smlouvy je pojistka (České asociace pojišťoven, 2021).

Pojistné plnění je zaplacení náhrady za škodu na pojištěném majetku vlastním, a v případě souhlasu pojistitele i na majetku cizím, pokud pojištěný prokáže pojistný zájem. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník § 2761 definuje pojistný zájem jako oprávněnou potřebu ochrany před následky pojistné události. Z pojištění je odškodňována pouze skutečná výše škody, a to i v případě, že by klient měl majetek pojištěný na vyšší pojistnou částku. V majetkovém pojištění není možné předmět pojištění „přepojistit“ (Daňhel & Ducháčková, 2010).

Pojistné plnění se snižuje v pojistné smlouvě o stanovenou částku, která se obecně v pojišťovnictví nazývá **spoluúčast**. Spoluúčast představuje rozhodnutí pojištěného spoluúčastnit se na určité části nebo na všech budoucích ztrátách. Spoluúčast může být stanovena v absolutní hodnotě, v relativní hodnotě z objemu pojistného plnění nebo v počtu dní, během kterých nebude poskytováno pojistné plnění (Martinovičová, 2007).

2 Pojistný trh

Pojistný trh je místo, kde dochází ke střetu nabídky a poptávky po pojistné ochraně a dle Ducháčkové (2005) jej lze rozdělit na dvě nezbytné části:

- a) věcný pojistný trh – kde se nabízí a poptává finanční služba pojištění,
- b) investiční pojistný trh – kde dochází k investování dočasně volných peněžních prostředků pojišťovny.

Daňhel & Ducháčková (2010) doplňují, že mezi klienty a pojistitele vstupují v některých případech tzv. zprostředkovatelé pojištění, mezi které patří agenti, makléři, poradci apod.

2.1 Pojistný trh v ČR

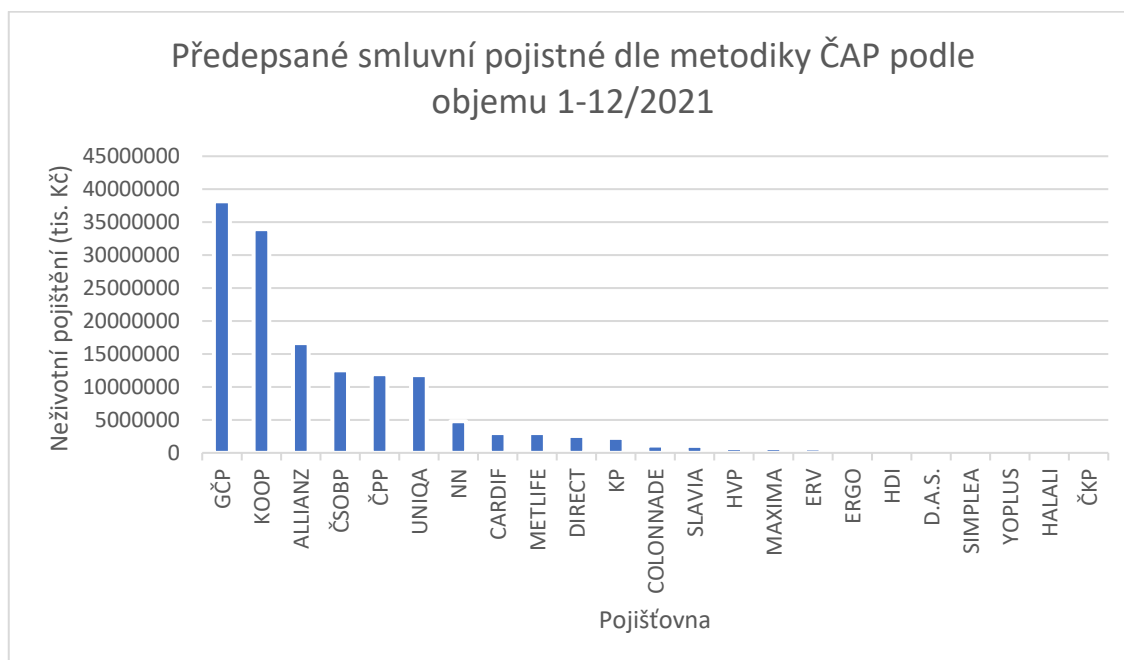
Státní monopol jednoho pojistitele nahradilo na počátku 90. let 20. století konkurenční prostředí a pojišťovnictví prodělalo velmi intenzivní vývoj (Janata, 2014). V 90. letech byl tak v České republice vytvořen pojistný trh, který je pro ekonomiku stále významnější, protože poptávka po pojištění stále roste (Ducháčková, 2005).

Ducháčková (2005) definuje předměty podnikání na pojistném trhu, mezi něž patří:

- pojišťovací činnost,
- zajišťovací činnosti,
- zábranná činnost,
- zprostředkovatelská činnost,
- činnosti související s pojištěním, které slouží k podpoře a rozvoji pojišťovnictví, rozšiřování a zkvalitňování pojišťovacích služeb.

Na českém pojistném trhu působí řada pojišťoven, které mezi sebou tvoří velké konkurenční prostředí. Celkem 23 z nich, jsou členy významné instituce v oblasti pojišťovnictví České asociace pojišťoven, která bude blíže představena v kapitole 2.1.2. Na obrázku 1 je zobrazen přehled členských pojišťoven včetně výše předepsaného smluvního pojistného za rok 2021 zveřejněn Českou asociací pojišťoven (ČAP).

Obrázek 1: Předepsané smluvní pojistné dle metodiky ČAP podle objemu 1-12/2021

Zdroj: Česká asociace pojišťoven (2022a)

2.1.1 Zprostředkovatelé pojištění

Mezičlánkem ve vztahu pojišťovny a klienta mohou být zprostředkovatelé. Zprostředkovatel usnadňuje spojení klienta s pojistitelem. Výběr vhodného zprostředkovatele je důležitý, protože zprostředkovatelé mohou mít různé pozice na trhu. Pokud má zprostředkovatel slabou pozici na trhu, pojistitelé jsou obvykle méně ochotní přizpůsobit své produkty specifickým potřebám klienta. Pokud má zprostředkovatel silnou pozici na trhu, má často velmi vysokou vyjednávací sílu a dokáže pojišťovnám určit, co se bude na daném trhu pojišťovat. Nevýhodou působení zprostředkovatelů je, že zvyšují náklady na sjednávání smluv (Daňhel & Ducháčková, 2010).

Daňhel & Ducháčková (2010) člení zprostředkovatele na:

- agenty – prodávají pojistné produkty pojistitelů,
- makléře – zastupují klienty na základě plné moci a hledají na pojistném trhu co nejlepší pojistné krytí.

Osoby oprávněné zprostředkovávat pojištění nebo zajištění jsou definované v zákoně č. 170/2018 Sb. o distribuci pojištění a zajištění. Zprostředkovávat pojištění nebo zajištění může:

- a) samotný zprostředkovatel – je podle § 6 ten, kdo je na základě oprávnění k činnosti vydaného Českou národní bankou oprávněn zprostředkovávat pojištění nebo zajištění. Samostatný zprostředkovatel zprostředkovává pojištění dle § 12 v roli pojišťovacího agenta (jestliže zprostředkovává pojištění pro pojišťovnu), nebo v roli pojišťovacího makléře na základě písemného zplnomocnění od klienta (jestliže zprostředkovává pojištění pro zákazníka).
- b) vázaný zástupce – je podle § 15 ten, kdo je na základě zápisu vázaného zástupce do registru oprávněn zprostředkovávat pojištění,
- c) doplňkový pojišťovací zprostředkovatel – je podle § 24 ten, kdo je na základě zápisu doplňkového pojišťovacího zprostředkovatele pro daného zastoupeného oprávněn zprostředkovávat pojištění a je oprávněn zprostředkovávat pojištění pouze jako doplňkovou službu k dodávanému zboží nebo poskytované službě,
- d) pojišťovací zprostředkovatel s domovským členským státem jiným, než je Česká republika – je podle § 33 oprávněn provozovat činnost v České republice v rozsahu, v jakém může provozovat činnost v domovském státě.

Podle zákona č. 170/2018 Sb. § 5 (2) může „zprostředkovávat pojištění jako podnikatel také pojišťovna a zprostředkovávat zajištění jako podnikatel může také zajišťovna“ (Zákony pro lidi, 2018).

2.1.2 Ostatní subjekty vystupující na pojistném trhu

Pojistný trh České republiky působí v rámci evropského pojistného trhu (Řezáč, 2011). Jelikož je Česká republika členem Evropské unie, je pojišťovací činnost pod dohledem Evropského orgánu vykonávajícího dohled nad pojišťovnictvím a zaměstnaneckým penzijním pojištěním. Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA) je nezávislým poradním orgánem Evropského parlamentu, Rady Evropské unie, Evropské komise a mezi jeho úkoly patří například udržení stability finančního systému, ochrana pojistníků, průhlednost trhů a finančních produktů. V prostředí České republiky je podle zákona o pojišťovnictví dohled vykonáván Českou národní bankou. Důležitou součástí pojistného trhu jsou pojišťovací zprostředkovatelé, kteří mohou distribuovat pojištění na základě platné registrace u České národní banky. Registrace u České národní banky je nutná i v případě provozování činnosti samostatného likvidátora pojistných událostí. Důležitou součástí pojistného trhu je Česká kancelář pojistitelů (Ministerstvo financí České republiky [MVČR], n.d.). Ta je zřízena zákonem

o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla jako organizace pojišťoven, které jsou oprávněny provozovat pojištění odpovědnosti za újmu provozem vozidla na území České republiky (Akreditfin, 2021). Podle MVČR (n.d.) mezi další organizace působící na pojistném trhu patří Česká asociace pojišťoven, která zabezpečuje a hájí zájmy pojišťoven a zajišťoven. Jejím úkolem je úprava české i evropské legislativy a stabilizace podmínek na českém pojistném trhu. Mezi další úkoly patří tvorba nástrojů na zábranu škod, jednotnost pravidel a postupů členských pojišťoven, informace veřejnosti o vývoji pojistného trhu a zajištění informovanosti a vzdělávání pracovníků v oblasti pojištění (Česká asociace pojišťovna, n.d.). Dalšími institucemi, které působí v oblasti pojišťovnictví jsou Asociace českých pojišťovacích makléřů, Komora pojišťovacích zprostředkovatelů, Unie společenství finančního zprostředkování a poradenství, Asociace finančních zprostředkovatelů a finančních poradců a také Česká komora samostatných likvidátorů pojistných událostí. Spory, které mohou vzniknout mezi pojistníky a pojistiteli, řeší finanční arbitr nebo Kancelář ombudsmana České asociace pojišťoven. Samotné Ministerstvo financí České republiky lze okrajově také zařadit mezi orgány na pojistném trhu, jelikož má roli regulátora a zabývá se například tvorbou zákonů regulujících oblast pojišťovnictví (MVČR, n.d.).

2.2 Pojistný trh v Německu

Podobně jako v České republice sdružuje pojišťovny Česká asociace pojišťoven, tak v Německu existuje Německá asociace pojišťoven (GDV), která sídlí v Berlíně a spojuje soukromé pojistitele v Německu. Podle Německá asociace pojišťoven (2021) obsahuje 460 členských společností. Pojistný trh v Německu je založen na krytí rizik, poskytování bezpečnosti a finančních opatřeních ve všech oblastech soukromé i veřejné činnosti. Na pojistném trhu vystupují pojistitelé, pojišťovací zprostředkovatelé a poradci.

V roce 2021 zasáhla Německo jedna z nejničivějších klimatických událostí v posledních několika dekádách. Tato událost ukázala, jak důležité je být pojištěný. Podle Celostátního svazu německého pojišťovnictví má pouze 46 % majitelů domů sjednáno pojištění pro případ silných dešťů a povodní. GDV tedy doporučilo, aby pojistníci přezkoumali svá sjednaná pojištění. V souvislosti se zmíněnou katastrofou se v loňském roce začalo diskutovat o povinném pojištění pro případ živelních událostí, které ale nebylo schváleno. Obecně lze konstatovat, že pojistný trh v ČR i v Německu zaznamená růst (kurzy.cz, 2021).

3 Pojištění podnikatelských rizik

Podnikatel je dle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku § 420 osoba samostatně vykonávající činnost na vlastní účet a odpovědnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku. Dle § 421 se za podnikatele považuje osoba zapsaná v obchodním rejstříku, která má živnostenské nebo jiné oprávnění dle zákona. Podnikatelskou činnost ohrožuje velké množství faktorů, které se v minulosti neobjevovaly nebo nepůsobily tak intenzivně. V následujících subkapitolách bude podrobně rozebráno téma pojištění podnikatelských rizik jako způsob krytí rizika ohrožujícího stabilitu podnikatelského subjektu.

3.1 Rizika podnikatelských subjektů

Martinovičová (2007, s. 12) charakterizuje riziko podnikatelského subjektu jako: „riziko, které představuje možnost vzniku určité škody v průběhu určité doby, u určitého podnikatelského subjektu (podniku), a to v důsledku anomálie (poruchy) v jeho běžném, normálním, bezporuchovém vývoji.“

Martinovičová (2007) člení rizika do dvou skupin:

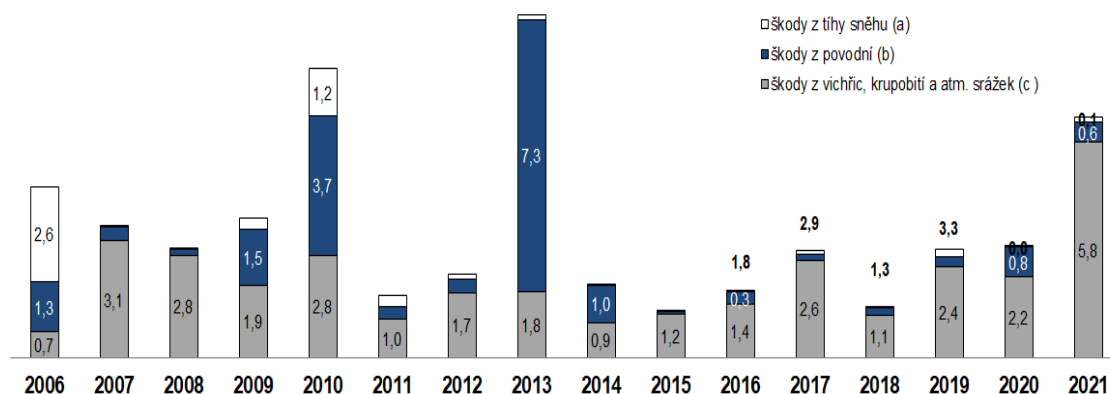
- a) interní rizika – projevují se uvnitř podniku a management je do jisté míry schopen rizika řídit a ovlivňovat,
- b) externí rizika – hrozby, které ohrožují i další podnikatelské subjekty a nejsou vůbec ovlivnitelné podnikem.

Každý podnik čelí okolním vlivům, které ho mohou poškodit nebo úplně zničit. Může se jednat o rizika vzniku přírodních katastrof vyplývající z klimatických změn, které jsou v posledních letech velmi diskutovaným tématem nebo se o události způsobené lidským faktorem. Další negativně působící rizikové faktory generuje intenzivní technologický vývoj, který je nedílnou součástí dnešního světa (Martinovičová, 2007). Společnost se stále častěji setkává s kybernetickými útoky nebo se vznikem nehmotné majetkové újmy.

Česká republika je dle Janaty (2014) bezpečný stát, který není často postihován silnými vichřicemi, které doprovází pády stromů a stožárů, jako je tomu v zahraničí. Síla blesku nedosahuje tak vysokých parametrů jako v zahraničí, stejně tak krupobití je vzácným přírodním jevem a zemětřesení rovněž není jev, který by naši zemi ohrožoval. Nesetkáváme se často ani se sesuvy půdy. Z historie víme, že základní živly, které naši

zemi ohrožují a způsobují nejrozsáhlejší škody, jsou oheň a voda. Nejčastějšími živelními pohromami jsou požáry a povodně. V poslední době se ale Česká republika setkává s rostoucím počtem a silou přírodních katastrof. Rok 2021 vyvrací tvrzení Janaty v publikaci z roku 2014, jelikož s sebou přinesl závažné živelní události, na které Česká republika není zvyklá. Objem škod v důsledku krupobití, povodní, srážek a tíhy sněhu v roce 2021 narostl vůči roku 2020 o 117 %. Celkový škodní průběh ale značně ovlivnil příchod tornáda a oproti roku 2020 se celkový objem škod navýšil o 165 %. Počet pojistných události v důsledku požáru byl během posledních let relativně stabilní, avšak v roce 2021 došlo k výraznému růstu škod. Vývoj objemu pojištěných škod v riziku přírodních katastrof zobrazuje obrázek 2 zveřejněný Českou asociací pojišťoven.

Obrázek 2: Objem pojištěných škod v riziku přírodních katastrof v ČR

Zdroj: Česká asociace pojišťoven (2022b)

3.2 Pojištění jako způsob ochrany před rizikem

Základem pojištění je objektivní existence rizika. Pokud by neexistovalo riziko, nemělo by pojištění smysl. Riziko však objektivně existuje, proto se ekonomické subjekty snaží o snižování rizika a s ním způsobené pravděpodobnosti ztrát, které by mohly být způsobeny. Možný způsob krytí rizika je právě pojištění (Martinovičová, 2007).

V literatuře pojem pojištění podnikatelů vysvětluje několik definic. Definice, kterou uznává Česká asociace pojišťoven (n.d.) zní: „Pojištění podnikatelů poskytuje komplexní pojistnou ochranu proti nejrůznějším vnějším rizikům (živelním nebezpečím a katastrofám, krádeži, odcizení, vandalismu apod.), ale i proti majetkovým škodám, ke kterým dochází v důsledku negativního působení obchodních či podnikatelských rizik“.

Zolotukhin (2018) představuje pojištění podnikatelů jako nástroj představující komplexní ochranu pojistného zájmu podnikatele před událostmi, které mohou ovlivnit podnikatelskou činnost a finanční výkonnost pojištěného podniku. Škody se mohou projevit výskytem ztráty, ušlým ziskem nebo dodatečnými náklady na podnikatelskou činnost. Zolotukhin (2018) se shoduje s Martinovičovou (2007) a uvádí dva pohledy na pojištění:

- a) právní,
- b) ekonomický.

Ekonomickou a právní povahu pojištění nelze oddělovat, protože ekonomická povaha pojištění se nemůže projevit bez pomoci právní stránky pojištění (Zolotukhin, 2018).

Ekonomický pohled spočívá v tvorbě pojistného fondu, který pojišťovna vytváří kumulací vybraného pojistného od jednotlivých pojistníků. Na druhé straně ale používá fond k náhradě škod na majetku nebo na zdraví, které byly způsobeny přírodními katastrofami a jinými nahodilými událostmi (Zolotukhin, 2018). Řezač (2006) označuje pojistný fond jako technickou rezervu, do které přispívají všichni pojištění, resp. pojistníci, ale nárok na výplatu pojistného plnění v případě pojistné události má pouze ten, u koho vznikla škoda. Technická rezerva je pro pojistitele důležitá, jelikož slouží k předcházení a náhradě škod způsobených nahodilými událostmi (Martinovičová, 2007). Pojistné plnění je vyplaceno bez ohledu na výši částky, kterou pojistník do fondu přispěl. Je důležité zmínit, že pojištěný nemůže nikdy dostat vyšší náhradu újmy, než jaká mu opravdu vznikla (Řezač, 2006).

Právní pohled lze představit jako právní svazek mezi pojistitelem a pojistníkem. Uzavřené pojistné smlouvy fungují jako právní nástroj pro již zmíněné získávání finančních prostředků, ale zároveň jako ochrana před možnými riziky spojenými s podnikatelskou činností (Zolotukhin, 2018).

3.2.1 Pojistný zájem

Aby bylo možné uzavřít pojistnou smlouvu, musí mít zájemce o pojištění reálné právo pojistit se a musí prokázat právně uznávaný vztah k předmětu pojištění. Rozlišuje se pojistný zájem k předmětu **vlastnímu** a **půjčenému** (Martinovičová, 2007).

Obvykle se jedná o vztah vlastníka předmětu pojištění, který vzniká v případě, že podnikatelský subjekt předmět vlastní a má zájem jej pojistit. V případě, že by byl

předmět nějakým způsobem poškozen či ztracen, utrpěl by vlastník ztrátu ve výši této škody. Druhým uznávaným vztahem k předmětu pojištění může být pojistný zájem na předmětu pojištění, který pojištěný po právu užívá nebo jej převzal za účelem provedení nějaké činnosti. V případě poškození i ztráty předmětu má pojistný zájem vlastník věci, ale i ten, komu byl předmět svěřen (Martinovičová, 2007).

3.2.2 Předmět pojištění

V oblasti podnikatelského pojištění se dle Janaty (2014) setkáváme s kategoriemi pojištění:

- majetku,
- odpovědnosti za škody,
- přerušení provozu.

V pojištění majetku hraje významnou roli stanovení předmětu pojištění. Majetek společnosti se člení na **nemovité věci**, **movité věci** a **zásoby** (Janata, 2014).

Podle České asociace pojišťoven (2022a) je největší pojišťovnou v pojištění podnikatelských rizik podle předepsaného smluvního pojistného Generali Česká Pojišťovna (2020) podle níž jsou předmětem pojištění ve skupině nemovitých věcí stavby. Ať už společnost vlastní či užívá nějakou administrativní budovu nebo výrobní halu, jedná se o nemovitý majetek, jehož ztráta by mohla přinést podniku velké problémy, neboť právě stavby potřebuje ke své podnikatelské činnosti. Pojištění se vztahuje na věci užívané pouze tehdy, je-li to výslovně ujednáno, proto je důležité spolu s předmětem pojištění definovat i to, zda se jedná o stavbu vlastní nebo cizí a následně skutečné vlastnické vztahy uvést v pojistné smlouvě (Janata, 2014).

Dalším předmětem pojištění jsou věci movité, které zahrnují například stroje, zásoby a elektronická zařízení (Generali Česká Pojišťovna, 2020). Movité věci lze členit do oborových skupin například vybavení dílen, nábytek v kanceláři, kancelářská a výpočetní technika apod. Pojišťovny nemají stejné pojistné podmínky, proto je nutné předmět pojištění vždy správně definovat. U některých pojišťoven mohou být některé typy movitých věcí pojištěny pouze tehdy, je-li výslovně ujednáno jejich pojištění v pojistné smlouvě. Může se jednat o pojištění cenností, věcí zvláštní kulturní a historické hodnoty, umělecké předměty, sbírky, písemnosti a další majetek. Spolu se zásobami mohou věci movité tvořit podstatnou část majetku podniku. Podnik si může stejně jako

u staveb kromě věcí vlastních pojistit i věci cizí (Janata, 2014). Cizí věci se rozumí předmět pojištění, který pojištěný po právu užívá anebo jej převzal na základě smlouvy. V případě poškození, zničení nebo ztráty předmětu pojištění pojistnými nebezpečími sjednanými v pojistné smlouvě, poskytne pojistitel náhradu nákladů na opravu nebo znovupořízení předmětů pojištění (Generali Česká Pojišťovna, 2020). Předmětem pojištění se tedy v případě pojištění majetku rozumí stavby, budovy, věci movité, které zahrnují stroje, elektroniku, vybavení podniku, zásoby, cennosti, písemnosti, dokumentace, věci zvláštní hodnoty a další movité věci, které podnik vlastní či po právu užívá.

V důsledku přerušení provozu vzniká další předmět pojištění, a to jsou finanční ztráty. Podmínkou je sjednání pojištění věcné škody, na jejímž základě je hrazen ušlý zisk z realizace prodeje výrobků a stálé náklady, které se načítají v případě, že dojde k zastavení výroby (Janata, 2014). Předmětem pojištění se tedy v případě pojištění přerušení provozu rozumí právě stálé náklady a ušlý zisk.

V pojištění odpovědnosti je předmětem pojištění právní vztah, tzv. odpovědnost za škodu. Pojistnou událostí je vznik povinnosti pojištěného nahradit škodu poškozenému (Martinovičová, 2007).

3.2.3 Místo pojištění a územní platnost

Ke každému předmětu pojištění je vždy nutné definovat místo pojištění, což je místo, kde se pojištěná věc nachází (Janata, 2014). Dle Martinovičové (2007) je u pojištění budov a jiných staveb místem pojištění adresa nebo katastrální území s číslem parcely (pozemku). U věcí movitých je místem pojištění budova, místnost nebo pozemek, kde se pojištěné věci nacházejí (Martinovičová, 2007). Dle Janaty (2008) může být místem pojištění i celá Česká republika, případně Evropa, jestliže se jedná o mobilní zařízení.

3.2.4 Pojistná částka, limit pojistného plnění a 1. riziko

Pojistná částka je částka určená v pojistné smlouvě, která představuje horní hranici pojistného plnění. Pojistnou částku si určuje klient sám a je odpovědný za důsledky svých rozhodnutí v otázkách pojistných hodnot a pojistných částek (Martinovičová, 2007). Částka musí být stanovena přesně a musí být v souladu s pojistnou hodnotou předmětu (Janata, 2014). Pojistnou hodnotou se rozumí hodnota předmětu pojištění v daném

okamžiku doby trvání pojištění (Martinovičová, 2007). V opačném případě vzniká podpojištění spočívající v krácení nároků pojištěného v případě škody.

Podpojištění se lze vyhnout pojištěním majetku na 1. riziko, tj. na limit plnění (Janata, 2014). V případě pojištění na 1. riziko se vědomě po dohodě obou smluvních stran sníží pojistná částka pod hodnotu pojišťované věci nebo souboru pojišťovaných věcí a tato částka je poté horní hranicí pro pojistné plnění z jedné a ze všech pojistných událostí nastalých v jednom pojistném roce, není-li v pojistné smlouvě uvedeno jinak. Je důležité myslet na to, že se pojistná hodnota mění v závislosti na aktuálních tržních podmínkách (Martinovičová, 2007). Pojištění na první riziko se sjednává v případě, že není známá pojistná hodnota předmětu pojištění. V případě, že je známa možná maximální škoda a odpovídá tomu pojistný zájem, lze využít zlomkového pojištění, které dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník § 2814 spočívá ve stanovení limitu pojistného plnění na předmět pojištění a s tím spojené ujednání, že se pojištění vztahuje jen na část hodnoty pojištěného majetku.

V pojištění se vyskytují obvykle 3 typy pojistných částek. Dle Janaty (2014) se pojistné částky člení na:

- novou cenu – pojištění na znovupořízení pojištěné věci ve stejné kvalitě a na stejném místě,
- obecnou cenu – pojištění na cenu, za kterou se dá pojištěná věc koupit v daném čase,
- časovou cenu – pojištění na novou hodnotu sníženou o částku odpovídající stupni opotřebení nebo jiného znehodnocení budovy, či stavby (Martinovičová, 2007).

Jedním z předmětů pojištění mohou být **stavby**, kde se dle Daňhela & Ducháčkové (2010) využívá pojištění na novou cenu, tj. na plnou hodnotu, při kterém se uplatňuje termín tzv. pojistná hodnota. Pokud je pojistná částka vyšší než pojistná hodnota, poskytne pojišťovna pojistné plnění ve výši škody, která poškozenému opravdu vznikla (Daňhel & Ducháčková, 2010). Pokud je naopak pojistná částka nižší než pojistná hodnota, vzniká dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník § 2854 podpojištění. Dle Janaty (2014) a Martinovičové (2007) se klientovi vyplatí sjednat pojištění na novou cenu, tzn. na cenu, za kterou by budovu poškozený znovu pořídil. Obvykle se ale předpokládá, že opotřebení nemovitosti nepřesahuje 70 %. V opačném případě plní pojišťovny v časové ceně, kdy od nové ceny odečítají opotřebení (Janata, 2014). Zde je na místě podrobnější členění předmětu pojištění, tedy zda se jedná o budovou

nepoškozenou v dobrém stavu nebo budovu opotřebenou, jelikož právě tyto informace o stavu budovy mají vliv na stanovení pojistné hodnoty. Dle Martinovičové (2007) lze pojištění sjednat právě na zmíněnou časovou cenu.

Pojistnou hodnotu **věcí movitých** nelze stanovit pouze hodnotou uvedenou v účetnictví. Klient musí brát v úvahu, jaká je skutečná pojistná hodnota pojišťovaných věcí, protože u věcí movitých ubývá hodnota věcí v důsledku stárnutí a používání (Martinovičová, 2007). Při stanovení pojistné hodnoty je jedním z faktorů i doba použitelnosti věci. Věci movité lze pojistit na cenu novou i časovou, ale v případě zásob je potřeba aby se pojistná částka rovnala částce na znovupořízení zásob stejného druhu a ve shodné kvalitě, tj. nové ceně (Janata, 2014).

V případě **přerušeni provozu** je při sjednání pojištění věcné škody hrazen ušlý zisk z realizace prodeje výrobků a stálé náklady, které vznikají v případě, že dojde k zastavení výroby. Součet ušlého zisku a stálých nákladů tvoří pojistnou částku pro přerušeni provozu. Do pojistné částky nelze zahrnout variabilní náklady podniku, proto při stanovení pojistné částky není možné vycházet z obratu společnosti. V tomto případě je ale částku nutné upravit o dobu ručení, která je dána v měsících (Janata, 2014). Martinovičová (2007) doplňuje, že pojistné plnění se vyplácí maximálně po dobu sjednanou v pojistné smlouvě, tj. dobu ručení. Dle Janaty (2008) pro pojistnou částku vztahenou k době ručení platí vztah:

$$\text{Pojistná částka} = \text{stálé náklady} + \text{zisk} = \text{obrat} - \text{variabilní náklady}$$

V **pojištění odpovědnosti** představuje ve smlouvě sjednaná pojistná částka limit pojistného plnění, který stanovuje horní hranici pojistného plnění (Martinovičová, 2007). Obvykle pojišťovny v pojištění odpovědnosti vychází z obratu podniku. Ke stanovení limitu nelze používat pouze obrat podniku, je nutné sledovat i výši a rozsah obchodních kontraktů, sledovat umístění výrobků jak z pohledu součásti technologie, tak i z pohledu prostorové vzdálenosti.

3.2.5 Výpočet pojistné částky nemovitosti

Při pojištění staveb se obvykle uplatňuje pojištění na novou cenu. Samotný výpočet pojistné hodnoty lze provést podle vyhlášky č. 441/2013 Sb., tj. vyhlášky k provedení zákona oceňování majetku (dále jen Oceňovací vyhláška). Podle § 1 „vyhláška stanovuje

ceny, koeficienty, přírážky a srážky k cenám a postupy při uplatnění způsobů oceňování věcí práv a jiných majetkových hodnot a služeb“.

Ve čtvrté části Oceňovací vyhlášky lze najít způsob, jak ocenit budovy a haly, rodinné domy, garáže a jiné stavby. Pro účely diplomové práce bude představen § 12, který se zabývá způsobem ocenění budov a hal, které se podnikatelského prostředí týkají. K výpočtu pojistné částky se využije vzorec dle vyhlášky č. 441/2013 Sb., § 12, odst. 2:

$$ZCU = ZC \times K_1 \times K_2 \times K_3 \times K_4 \times K_5 \times K_i \quad (1)$$

kde:

ZCU... „základní cena upravená v Kč za m³ obestavěného prostoru stavby“,

ZC... „základní cena v Kč za m³ obestavěného prostoru pro budovy uvedené v příloze č. 8, pro haly uvedené v příloze č. 9 k této vyhlášce“,

K₁... „koeficient přepočtu základní ceny podle druhu konstrukce uvedený v příloze č. 10 k této vyhlášce“,

K₂ ... „koeficient přepočtu základní ceny podle velikosti průměrné zastavěné plochy podlaží v objektu, popřípadě samostatně oceňované části, se vypočte podle vzorce“:

$$K_2 = 0,92 + \frac{6,60}{PZP} \quad (2)$$

kde:

0,92 a 6,60 ..... konstanty,

PZP ... průměrná zastavěná plocha v m²,

K₃ ... „koeficient přepočtu základní ceny podle průměrné výšky podlaží v objektu, popřípadě samostatně oceňované části podle vzorce“:

$$\text{pro budovy: } K_3 = \frac{2,1}{v} + 0,3 \quad (3)$$

$$\text{pro haly: } K_3 = \frac{2,8}{v} + 0,3 \quad (4)$$

kde:

2,10; 2,80; 0,30 a 0,60 ... konstanty,

v ... průměrná výška podlaží v m,

K₄ ... „koeficient vybavení stavby se vypočte podle vzorce“

$$K_4 = 1 + (0,54 \times n) \quad (5)$$

kde:

1 a 0,54 ... konstanty,

n ... „součet cenových podílů konstrukcí a vybavení, uvedených v příloze č. 21 v tabulce č. 1 pro budovy, v tabulce č. 2 pro haly k této vyhlášce, s nadstandardním vybavením, snížený o součet objemových podílů konstrukcí a vybavení s podstandardním vybavením, určených z uvedených tabulek“.

Výše koeficientu K_4 je omezena rozpětím od 0,80 do 1,20. Dále platí, že jestliže v přílohách vyhlášky není uvedená konstrukce, která se vyskytuje ve stavbě, nebo chybí-li ve stavbě konstrukce uvedená v příloze, či jsou-li náklady na pořízení konstrukce dvojnásobné oproti standardnímu provedení, postupuje se dle postupu uvedeného ve vyhlášce v § 12, odst. 2. písm. a), b) a c).

K_5 ... „koeficient polohový uvedený v tabulce č. 1 v příloze č. 20 k této vyhlášce“,

K_i ... „koeficient změny cen staveb uvedený v příloze č. 41 k této vyhlášce, vztažený k cenové úrovni roku 1994“.

Aktuálním tématem souvisejícím s pojišťovnictvím je růst cen nemovitostí. Podle České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT) růst cen stavebních materiálů ovlivňuje výrazně situaci ve stavebnictví. Aktuální přehled vývoje cen ukázal meziroční nárůst cen ve stavebnictví o více než 15 % u některých typů staveb. Z údajů zveřejněných společností RTS a. s. vyplývá, že cena řady stavebních materiálů roste rychleji než inflace. Navíc ČKAIT předpokládá, že růst cen bude nadále pokračovat (Růžička, 2022).

Společnost RTS a. s. se od roku 1991 věnuje sledování cen stavebních prací. Každoročně zveřejňuje aktuální cenové ukazatele ve stavebnictví a zlepšuje tak informovanost investorů a jiných účastníků stavebního procesu, kteří potřebují znát reálné ceny ve stavebnictví (České stavební standardy, 2022). V nové cenové soustavě pro rok 2022 jsou zveřejněny cenové ukazatele ve stavebnictví vyjadřující hodnotu základních rozpočtových nákladů bez DPH. Základní měrnou jednotkou pro všechny druhy staveb u oborů pozemního stavitelství je m^3 obestavěného prostoru (RTS, a. s., 2022).

3.3 Přehled pojistitelných rizik

V pojištění podnikatelských rizik je využíváno mnoho druhů pojištění. K nejvýznamnějším pojištěním majetku dle Ducháčkové (2015) patří živelní pojištění, pojištění technických rizik, pojištění pro případ přerušení provozu, pojištění havarijní, pojištění proti odcizení, pojištění skel aj. Pro pojistitelná rizika pojišťovny tvoří produkty charakterizované pojistnými podmínkami. Pojistné podmínky jsou vždy nedílnou součástí pojistné smlouvy (Janata, 2014). Vhodná kombinace jednotlivých pojistných produktů zajistí podnikatelskému subjektu kompletní ochranu jeho podnikatelské činnosti, ať se jedná o živnostníka nebo velký podnikatelský subjekt (Martinovičová, 2007).

3.3.1 Živelní pojištění

Živelní pojištění je základní pojistný produkt v pojištění majetku podnikatelů, který kryje škody na majetku, které byly způsobeny živelními riziky vymezenými v pojistných podmínkách konkrétní pojišťovny (Ducháčková, 2015).

3.3.1.1 Základní živle

Pojištění proti riziku požáru se nepojišťuje samostatně, je zahrnuto v základním živelním pojištění majetku. Zahrnuje jej skupina FLEXA, což je zkratka anglických pojmů Fire, Lightning, Explosion and the fall of Aircraft, neboli nebezpečí požáru, úderu blesku, výbuchu a škody způsobené pádem letadla na pojištěnou věc (Janata, 2014).

3.3.1.2 Další živelní rizika

Do skupiny rozšířeného živle patří ostatní živelní nebezpečí. V některých pojišťovnách se rizika vybírají individuálně, jiné pokrývají všechna rizika v rámci jednoho balíčku (Janata, 2014). Většinou krytými riziky bývají živelní rizika včetně vodovodních rizik (Daňhel & Ducháčková, 2010).

Dle Janaty (2014) patří do rozšířeného živle rizika:

- vichřice,
- povodeň,
- záplava,
- krupobití,
- zemětřesení,

- sesuv půdy, zřícení skal nebo zemin,
- tíha sněhu nebo námrazy,
- škody způsobené vodou, vytékající z vodovodních zařízení.

Janatu (2014) doplňuje ČSOB Pojišťovna, a.s. (2014), která do doplňkových živelních nebezpečí zahrnuje i pád stromů, stožárů a jiných předmětů, lavinu, náraz vozidla, kouř nebo nadzvukovou vlnu. Dále rozšiřuje pojištění majetku o možnost připojištění rizika zkrat a přepětí, kdy pojištění může být vhodné jako ochrana pro součásti nemovitosti (např. klimatizace) a movitého majetku (např. strojů). Další možnou ochranou majetku je pojištění skel, konkrétně skel osazených ve vnějších otvorech stavby, ve stavebních součástech a v lodžiích a terasách, např. okna a dveře.

3.3.2 Kriminální rizika

Předmětem pojištění proti kriminálním rizikům je majetek podnikatelského subjektu. Do kriminálních rizik obvykle spadá riziko odcizení a vandalismu a pojištění tak chrání majetek podniku před rizikem odcizení, poškození a zničení majetku. Rozsah pojištění je vždy určen pojistnými podmínkami (Ducháčková, 2015; Martinovičová, 2007).

Ducháčková (2015) a Janata (2014) se shodují, že k tomu, aby mohl být předmět pojištění pojištěn proti riziku krádeže a loupeže, tj. proti odcizení, je nutné zabezpečit majetek tak, jak pojistitel požaduje. Dle Martinovičové (2007) totiž bývá podmínkou pojistného plnění překonání určitého způsobu zabezpečení při krádeži. Pachatel musí překonat překážky, kterými si pojištěný chrání svůj majetek. Čím větší je hodnota majetku, tím větší zabezpečení majetku je pojišťovnami požadováno. Mezi požadované způsoby ochrany majetku patří dle Janaty (2014):

- ochrana obvodu areálu,
- ochrana pláště budovy,
- přístupový systém do budovy,
- fyzická ostraha.

Ochrana obvodu areálu je možné zajistit pomocí bezpečnostního oplocení. Dalším způsobem jsou světla, která se rozsvítí v případě vstupu cizí osoby do areálu. Ochrana obvodu areálu doplňuje ochrana pláště za využití bezpečnostních kamer, umístění detektorů na tříštění skla, bezpečnostní fólie na prosklené plochy, bezpečnostní dveře a zámky. Bezpečnostním prvkem je přístupový systém do budovy, který může být využit

za pomoci přidělení čipových karet zaměstnancům, nebo využití fyziologických zámek jako otisk palce či celé dlaně, podle hlasu apod. (Janata, 2014). Posledním stupněm ochrany je fyzická ostraha majetku, která vykonává pochůzky po budově nebo areálu (Janata, 2008).

Vandalismem se rozumí úmyslné poškození či zničení věci, přičemž se dále rozlišuje, zda se jedná o vandalismus zjištěný nebo nezjištěný (Majtánová et al., 2006). Pojistitelé mohou mít stanovenou podmínku pojistného plnění a plnit pouze v případě zjištění pachatele (Martinovičová, 2007).

Dle Janaty (2008) se v případě pojištění kriminálních rizik sjednává limit pojistného plnění z jedné nebo ze všech pojistných událostí na první riziko, takže nemůže hrozit podpojištění.

3.3.3 Technická pojištění

Podle Ducháčkové (2015, s.193) do skupiny technických pojištění patří:

- strojní pojištění,
- pojištění elektronických zařízení,
- stavební pojištění,
- montážní pojištění.

Strojní pojištění nabízí pojištěnému možnost ochrany před poškozeními strojů, která vznikají jejich provozem. Obvykle pojišťovny nabízí ochranu proti škodám vzniklým v důsledku nesprávné obsluhy, nedbalosti, vad po skončení záruky, selhání měřících, regulačních a zabezpečovacích zařízení, pádem nebo vniknutím cizího předmětu apod. (Ducháčková, 2015). Strojní pojištění kryje vnitřní mechanické poškození. Pojištění je dále sjednáno pro případ elektrických poruch, kam se řadí i ztráta funkčních vlastností stroje z jakékoliv příčiny. V případě pojištění strojů na strojní pojištění je vhodné sjednat zároveň pojištění živelní, případně pojištění odcizení, protože to strojní pojištění obvykle ve svém základu nemá (Janata, 2014).

Pojištění elektroniky je podobné strojnímu pojištění, ale vztahuje se na elektronická zařízení pro případ chyby obsluhy, nedbalosti, selhání regulačního obvodu apod. Stejně jako u strojního pojištění je možné doplnit pojištění o živelní pojištění, případně o pojištění odcizení (Janata, 2014).

Do kategorie technického pojištění lze zahrnout dále projekty CAR a EAR. CAR je pojištění pro stavebně montážní práce s převažujícím objemem stavebních prací. V EAR převažují montážní práce (Janata, 2014). Ducháčková (2015) doplňuje, že obvykle dochází ke kombinaci pojištění a vzniká tedy produkt stavebně-montážní pojištění.

3.3.4 Pojištění odpovědnosti škody

Předmětem pojištění odpovědnosti je právní vztah (odpovědnost za škodu) (Ducháčková, 2015). Škody na majetku a na zdraví třetích stran, lidí i zvířat, případně na životním prostředí tvoří významný soubor rizik pro podnikatelský subjekt. Základem je **obecná odpovědnost**. V případě sjednání pojištění obecné odpovědnosti je podnik zabezpečen vůči všem rizikům plynoucím z jeho činnosti, vyjma těch vyloučených. Aby však pojišťovna plnila pojistné plnění za škodu, kterou podnikatelský subjekt způsobil, musí být jeho činnost zapsaná v obchodním rejstříku. Pojišťovna neplní za škody z činnosti, k jejichž provozování není podnik oprávněn (Janata, 2014). Škoda je dle Ducháčkové (2015) vždy poškozenému hrazena v rozsahu, v jakém za ni pojištěný odpovídá. Pojistné plnění se nevyplácí pojištěnému, ale poškozenému subjektu.

Pojištění obecné odpovědnosti dle Ducháčkové (2015) obvykle zahrnuje:

- provozní činnost,
- odpovědnost z držby nemovitosti,
- odpovědnost za škody na věcech vnesených a odložených,
- odpovědnost za škody na pronajatých prostorách,
- odpovědnost za škody na cizích věcech (zvířatech) užívaných nebo převzatých za účelem provedení objednané činnosti,
- odpovědnost za škody na věcech zaměstnanců,
- regresy zdravotních pojišťoven.

K obecné odpovědnosti lze připojistit pojištění **odpovědnosti za vadu výrobku**. Pojištění kryje škody na majetku a na zdraví, které vzniknou cizímu subjektu z použití výrobku. Současně mohou být připojištěny náklady na stažení výrobku z trhu, které mohou být opravdu vysoké (Janata, 2014). Ducháčková (2015) však doplňuje, že obvykle se pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou vadou výrobku na náklady na stažení výrobku z trhu nevztahuje.

Dále se obvykle k pojištění obecné odpovědnosti připojišťuje pojištění odpovědnosti za **finanční škodu**, náhradu **nemajetkové újmy** a odpovědnost za **újmu na věcech převzatých či užívaných** (Langerová, 2021). Nemajetkovou újmou se rozumí jakákoli újma, kterou poškozený přímo neztratil majetek, ale bylo mu zasaženo do zdraví, cti, soukromí apod. (Nový občanský zákoník, n.d.). Podle KST Finance (n.d.) je nemajetková újma způsobena neoprávněným zásahem do práva na ochranu osobnosti.

Dalším typem pojištění odpovědnosti je **profesní odpovědnost**. U některých profesí stanovuje zákon povinnost pojistit se proti profesnímu selhání. Příkladem profese vyžadující profesní pojištění odpovědnosti může být daňový poradce nebo pojišťovací makléř (Janata, 2014). V případě profesní odpovědnosti musí být činnost vykonávaná v souladu s příslušným oprávněním. Podle zákona č. 254/2019 Sb. o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech patří nově do skupiny profesí, které mají povinnost být pojištěni i soudní znalci.

Pro členy statutárních orgánů a členů dozorčích rad je jediným způsobem ochrany pojištění **D&O** neboli **odpovědnost statutárního orgánu**. Pojištění se sjednává pro případ povinnosti pojištěného nahradit finanční škodu třetí straně v souvislosti s výkonem funkce (Janata, 2014).

Zákoník práce stanovuje maximální **odpovědnost zaměstnance vůči zaměstnavateli** ve výši 4,5násobku průměrného měsíčního platu. Zaměstnavatel má možnost sjednat hromadnou smlouvu pro své zaměstnance, ve které jsou zaměstnanci pojištěni pro případ škod způsobených zaměstnavateli (Janata, 2014)

Dle Ducháčkové (2015) se v případě pojištění odpovědnosti vychází z formy pojištění na první riziko. Pojistnou částkou je tedy limit pojistného plnění, který stanovuje horní hranici pojistného plnění. Konstrukce pojištění odpovědnosti vychází dle Ducháčkové (2015) obvykle ze dvou základních principů:

- a) Loss Occurrence – situace, kdy jsou z pojištění kryty škody vzniklé v době platnosti pojistné smlouvy,
- b) Claims Made – situace, kdy jsou z pojištění kryty škody, které mohly nastat v minulosti, ale k uplatnění nároku na náhradu škody dojde až v průběhu pojistného období platné pojistné smlouvy.

3.3.5 Přerušování provozu

Podnik má možnost připojistit si případné finanční ztráty vzniklé důsledkem přerušování provozu. V pojistné smlouvě musí být ujednáno, ke které škodě na majetku se výpadek výroby vztahuje. Může se jednat o škody způsobené požárem či jinými živelnými událostmi. Další příčinou může být i strojní škoda nebo škoda na elektronice. Pojistná částka se počítá jako součet stálých nákladů a ušlého zisku. Také se nazývá hrubým ziskem (Janata, 2014).

3.3.6 Obecné výluky

Obecně pojišťovny vylučují škody, které vzniknou při válečných událostech, při povstání, vzpourách, nepokojích, stávkách či výluce apod. Vyloučen je i terorismus. Mezi další výluky patří škody způsobené korozi, erozí, kavitací, přirozeným stárnutím nebo opotřebením. Nepojišťují se ani škody způsobené nukleárním či jiným elektromagnetickým zářením nebo azbestem (Janata, 2014).

3.4 Škody a jejich likvidace

Uzavřením pojistné smlouvy dojde k závazku pojišťovny, že v případě vzniku nepředvídatelné nahodilé události, tj. škody při naplnění předem určených podmínek, vyplatí pojistitel smluvní částku, tj. pojistné plnění (Martinovičová, 2007).

3.4.1 Pojistná událost

Martinovičová (2007, s. 150) vysvětluje pojistnou událost následovně: „Jedná se o nahodilou událost blíže označenou v pojistné smlouvě nebo ve zvláštním předpisu, na který se pojistná smlouva odvolává, se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele poskytnout pojistné plnění“.

S pojistnou událostí je spojena povinnost pojištěného bez zbytečného odkladu nahlásit pojistnou událost, sdělit pojišťovně pravdivé informace o jejím vzniku a rozsahu a následně doložit požadované doklady, které si pojistitel vyžádá. Pojistitel má povinnost poskytnout plnění v případě pojistné události (Martinovičová, 2007).

Je na místě upozornit, že povinnost poskytnout plnění v případě pojistné události nemá pojistitel vždy. Je obecně známou informací, že každá pojišťovna na pojistném trhu má své pojistné podmínky šité na míru svým nabízeným produktům. Pojistitel pomocí

pojistných podmínek upravuje rozsah pojištění tak, aby pro něj bylo přijetí rizika do pojištění přijatelné. Pojistná smlouva se odkazuje na pojistné podmínky, proto je nutné upřesnit, že pojistitel nemá povinnost v případě vzniku pojistné události poskytnout pojistné plnění v případě, že bude škoda uvedená ve výlukách v pojistných podmínkách. Nedílnou součástí práce makléře je tedy znalost obecných výluk, ale také znalost výluk jednotlivých pojišťoven. Tato skutečnost klade nároky na makléře, jelikož při výběru vhodného pojištění pro svého klienta musí také informovat zájemce o pojištění o výlukách pojišťoven.

3.4.2 Pojistné plnění

Martinovičová (2007) uvádí obecný postup stanovení pojistného plnění:

1. zjištění částky odpovídající přiměřeným nákladům na opravu, pokud dojde k poškození věci, nebo částky na znovuzřízení věci, a to pokud dojde k úplnému zničení věci,
2. pokud je sjednáno pojištění na časovou cenu, pojistitel sníží stanovenou částku o hodnotu, která odpovídá stupni opotřebení nebo jiného znehodnocení věci,
3. v případě poškození věci pojistitel provede odpočet zbytků nahrazovaných částí věci a v případě zničení věci provede odpočet zbytků celé věci,
4. v případě vzniku nároku na zvláštní plnění podle pojistné smlouvy připočte pojistitel částku k celkové částce stanovené podle pojistné smlouvy,
5. kontrola, zda nedošlo k podpojištění, a v případě zjištění podpojištění úprava pojistného plnění se zvážením podpojištění,
6. posouzení, zda přichází v úvahu možnost snížení pojistného plnění v důsledku porušení ustanovení výše uvedených podmínek a v případě, že o snížení bude rozhodnuto, uskutečnění snížení pojistného plnění,
7. odečtení spoluúčasti, pokud je v pojistné smlouvě sjednaná,
8. výplata pojistného plnění klientovi.

4 Tvorba pojistného programu v odboru pojištění podnikatelských rizik

Pojištění podnikatelských rizik je velmi náročné. Tvorba pojistného programu vyžaduje znalosti nejen z oblasti pojišťovnictví, ale také z oblasti organizace a řízení práce, oceňování majetku, znalost bezpečnostních a hygienických předpisů. Ve velké většině kvalitně zpracovaných pojistných programů se jedná o kolektivní práci. Podnikatelský subjekt v roli zájemce o pojištění obvykle nemá dostatečné znalosti a zkušenosti s pojištěním podnikatelských rizik, proto si často přizve zprostředkovatele, který mu s návrhem pojistného programu pomůže. Práce pojišťovacího makléře a další úkoly související s tvorbou pojistného programu budou představeny v následujících subkapitolách.

4.1 Práce pojišťovacího makléře

Profese pojišťovacího makléře se na českém trhu objevila na počátku 90. let 20. století, zanedlouho po vzniku tržního prostředí (Janata, 2014). Pojišťovací makléř pracuje ve prospěch klienta a pomáhá mu orientovat se v problematice pojištění (Janata, 2008). V dnešní době využívá služeb pojišťovacích makléřů většina podnikatelských subjektů a oceňují služby, které jim makléři poskytují. Makléřské společnosti mají na trhu velmi dobré postavení a profesionalita českých makléřů je na vysoké úrovni (Cigánik, 2016).

4.1.1 Úloha pojišťovacího makléře

Náplň práce makléře spočívá v následujících krocích. V první kroku pojišťovací makléř analyzuje rizika. Tento krok souvisí s nutností vypracovat rizikovou zprávu pro pojistný trh. Druhým krokem je návrh pojistného programu. Pokračuje získáním nabídky pojistného programu, kdy na rozdíl od pojišťovacího agenta, který je výhradním zástupcem pojišťovny, má makléř možnost získat nabídku od více pojišťoven, což mu umožňuje srovnat nabídky jednotlivých pojišťoven a vybrat tu nejlepší. Jeho práce ale výběrem nejvýhodnější nabídky a následným sjednáním pojistné smlouvy nekončí. Pojišťovací makléř by měl mít vypracovaný přehled pojistek, pravidelně ho inovovat a provozovat servisní činnost, která spočívá i ve sledování umístění pojistného programu, sledování platnosti jednotlivých pojistek, rovněž by měl s dostatečným předstihem provádět obnovu pojištění. Zároveň, jak už bylo řečeno, by měl klientovi poskytnout

pomoc v případě, že dojde k pojistné události (Janata, 2014; Daňhel & Ducháčková, 2010). Cigánik (2016) uvádí, že významnou součástí jeho práce je sledování aktuálních trendů a spolupráce s pojistiteli. Pojistitel je pro pojišťovacího makléře partnerem, proto je důležitá oboustranná komunikace při dojednávání podmínek a také při likvidaci pojistných událostí. Klíčovými předpoklady pro spolupráci s klienty je důvěryhodnost a profesionalita (Cigánik, 2016).

Profese pojišťovacího makléře vyžaduje neustálé vzdělávání se. O zvyšování odborné úrovně českých makléřů usiluje Asociace českých pojišťovacích makléřů. Každý pojišťovací makléř musí od roku 2020 povinně složit zkoušku odborné způsobilosti. Nová povinnost vychází z evropské směrnice o distribuci pojištění. Nové zkoušky slouží ke zvýšení úrovně poskytovaných služeb v pojišťovnictví (Kašparová, 2019). Odborné znalosti jsou pro práci makléře důležité, protože posouzení komplexní nabídky pojistného programu v pojištění podnikatelských rizik není jednoduché. Není možné se orientovat pouze podle ceny, je potřeba posoudit rozsah krytí, výši spoluúčasti, limity plnění, pojistné podmínky jednotlivých pojistitelů a zároveň kvalitu pojistitele (Janata, 2014).

4.2 Proces řízení rizika

Proces řízení rizik je jedním z prostředků, pomocí kterých lze snižovat důsledky nahodilých pojistných událostí. Proces bývá obvykle vymezen fázemi, mezi něž se řadí identifikace rizika, hodnocení rizika a finanční krytí rizika.

Mezi základní úkoly řízení rizika v pojišťovnictví patří dle Řezáče (2011, s. 45):

- a) „minimalizace pravděpodobnosti vzniku nahodilé události“,
- b) „minimalizace vzniklých přímých i nepřímých (následných) škod“.

4.2.1 Obecný postup risk managementu

„Risk management spočívá v soustavné analýze ekonomické činnosti z hlediska zřetelných, potenciálních rizik i skrytých rizik“ (Ducháčková, 2005, s. 14).

Ducháčková (2005) se shoduje s Řezáčem (2011) a představují základní tři fáze postupu rizikového managementu:

- identifikace rizika,
- ocenění a kvantifikace rizik,
- kontrola a financování rizik.

Prvním krokem je **identifikace rizika**, která spočívá ve zjištění rizik, která mohou ohrozit ekonomickou stabilitu podniku (Ducháčková, 2005). Podle Janaty (2008) lze v určitých případech začít nahlédnutím do stávající pojistné smlouvy, ale přesto je nutné provést revizi, jelikož nemusí být všechna rizika pojištěna. Rizika ohrožující podnik mohou být zjevná a hmatatelná jako například požár, vichřice, krádež majetku. Existují rovněž skrytá rizika, jejichž výskyt se zdá velmi nepravděpodobný nebo si je management podniku nepřipouští. Nelze vyloučit ani nová rizika pramenící z vývoje ekonomického, sociálního a legislativního prostředí (Ducháčková, 2005). V souvislosti s identifikací rizika je nutné provést kontrolu stavu aktiv v podniku, tj. jaký majetek se v podniku nachází, kde je majetek umístěn, finanční hodnoty, pracovní síly a nehmotná aktiva (Ducháčková, 2005; Řezáč, 2011). Řezáč (2011) doplňuje, že v souvislosti s identifikací aktiv je důležité i stanovení hodnoty aktiv. Zkoumá se velikost škody způsobené zničením či ztrátou aktiva. Obvykle se vychází z nákladových charakteristik aktiv (pořizovací ceny, reprodukční pořizovací ceny). Po zjištění stavu aktiv je potřeba se zaměřit na rizika, která mohou aktiva podniku ohrozit. Uvažují se jak rizika působící uvnitř podniku (požár, exploze, strojní poruchy, poruchy elektroniky, krádež, dopravní nehody, škody z přerušení výroby v důsledku rizik), tak rizika působící zvnějšku (přírodní nebezpečí, nesolventnost obchodních partnerů, politická rizika, ekologická rizika, zásahy třetích osob apod.) (Ducháčková, 2005).

Druhým krokem je **ocenění a kvantifikace rizik** spočívající ve zjištění závažnosti jednotlivých rizik a dopadů případné realizace rizik na finanční situaci zkoumaného podniku. V pojišťovnictví představuje hodnocení rizika pravděpodobnost vzniku škody. Pravděpodobnost se hodnotí pomocí metod pojistné matematiky. Hodnotí se i pravděpodobná velikost škod a jejich frekvence. Výše pojistného se odvíjí od velikosti rizika. Metody stanovení škody v jednotlivých pojišťovnách a zajišťovnách se liší. Pojišťovny stanovují pravděpodobnou maximální škodu (PML) nebo třeba maximální možnou škodu (MPL) (Řezáč, 2011). Pokud fungují technická ochranná opatření i specializované útvary nebo služby, tak vzniká působením živlů pravděpodobná maximální škoda. Maximální možná škoda vzniká v případě, že vypověděla ochranná technika, ale zasahují určené útvary nebo vnější služby (Martinovičová, 2007). Nejprve je zapotřebí určit pravděpodobnosti vzniku škody (realizace rizika) a možnou velikost rizika. Obvykle se kalkuluje s maximální možnou škodou (Ducháčková, 2005). Při uvažování o pojistné ochraně bývá zkoumáno riziko i z pohledu pojistitelnosti, tedy zda

riziko je nebo není pojistitelné. Pojišťovna pojišťuje taková rizika, při kterých existuje možnost stanovení pravděpodobnosti škody. Pojistitelná rizika musí splňovat čtyři kritéria: identifikovatelnost rizika, vyčíslitelnost rizika, ekonomická přijatelnost rizika a nahodilost projevu rizika (Martinovičová, 2007).

Poslední krok vyžaduje **kontrolu a financování rizik**, kdy dochází k přijímání opatření k předcházení škod a rozhodování o finanční eliminaci důsledků negativních nahodilých událostí. Předcházet rizikům lze pomocí zavedení strategických opatření (například změny systému práce či používání bezpečnějších materiálů) a fyzických opatření, která spočívají v zavedení zařízení na ochranu proti riziku (například protipožární zabezpečení). Některým rizikům nelze předejít, z toho důvodu má ekonomický subjekt možnost krýt rizika z vlastních zdrojů, přenést riziko na specializovanou instituci, tj. pojišťovnu (Ducháčková, 2005; Janata, 2008).

4.2.2 Rizikový profil společnosti

Pomocí metody stanovení rizikového profilu společnosti lze detailně nahlédnout do činnosti hospodářského subjektu. Základním cílem je představit podmínky chodu společnosti a identifikovat nebezpečí, která by jej mohla narušit (Janata, 2008).

Dle Janaty (2008) se nejprve stanoví otázky, které jsou následně diskutovány s členy nejvyššího managementu po střední úroveň. Tyto otázky se týkají:

- movitého a nemovitého majetku, ostražky, protipožární ochrany;
- analýzy výroby, zabezpečení médií a energií;
- prodeje, nákupu surovin a dodávek polotvarů;
- vnitropodnikové a vnější dopravy;
- informačních technologií;
- odpovědnosti za výrobek;
- personálních a právních otázek, finančních operací;
- možného ohrožení okolí a rizik z okolních lokalit.

Rizikový profil společnosti by měl identifikovat rizikové body v procesu výroby (práce s otevřeným plamenem, manipulace s nebezpečnými látkami) a kritická technologická místa, jejichž narušení může způsobit zastavení nebo omezení výroby.

Po dokončení dotazování se za podmínky spolupráce s finančními odborníky analyzovaného podniku určí maximální ztráta, kterou je společnost schopna unést bez

ohrožení finanční stability podniku. Následně se zjištěná rizika roztrídí do jednotlivých kategorií a sestaví se matice z jednotlivých položek, pro které se určuje závažnost finančních dopadů v porovnání s rizikovou tolerancí, pravděpodobnost nastání materializace, potenciál zábrany a stanovení priorit, v jakém pořadí má být záležitost řešena. Výsledky se prezentují v přehledné matici charakterizující rizikový profil společnosti do čtyř kategorií. První sloupec vyznačuje fialovou barvou katastrofické riziko převyšující rizikovou toleranci. Rizikovou tolerancí se rozumí nejvyšší ztráta, kterou je možné uhradit, aniž by došlo k ohrožení rozpočtu společnosti. Naopak zelená barva označuje nízkou míru do 25 % rizikové tolerance. Žlutou barvou se označuje střední míra do 50 % rizikové tolerance. Položky s vyšší než 50% rizikovou tolerancí jsou označeny červeně. Poslední sloupec slouží k vyjádření návrhů konkrétních akcí pro snížení rizika (Janata, 2008).

Podle Martinovičové (2007) lze rizika klasifikovat také podle jejich velikosti na základě dvou charakteristik: závažnosti a četnosti. Dle Ducháčkové (2005) se četností rozumí častost výskytu rizika a závažností velikost škody spojená s realizací rizika. V tabulce 1 je zobrazen pětistupňový systém, který člení rizika podle jejich velikosti.

Tabulka 1: Členění rizik podle jejich velikosti - pětistupňový systém

četnost	5	S	V	Z	Z	K
	4	M	S	V	Z	K
	3	M	S	V	Z	Z+K
	2	M	S	V	Z	Z+K
	1	M	S	V	Z	Z
		1	2	3	4	5
		závažnost				

Zdroj: Martinovičová (2007, s. 18), zpracováno autorkou

Martinovičová (2007) člení rizika v pětistupňovém systému na:

- zanedbatelné riziko (M) – představuje zanedbatelný náklad na překonání vzniklých škod,
- malé riziko (S) – představuje nízký náklad na překonání vzniklých škod,

- střední riziko (V) – představuje citelné náklady na odstranění škody a rozsah škody zpomalí výrobní proces,
- velké riziko (Z) – představuje vysoké poškození hmotných či jiných hodnot podniku a rozsah škod může mít za následek dlouhodobé ohrožení hospodářského subjektu,
- katastrofické riziko (K) – představuje mimořádně rozsáhlé poškození hmotných či jiných hodnot podniku a vede k dlouhodobému zastavení výrobního procesu nebo dokonce ke zřícení celého systému.

4.2.3 Riziková zpráva

Riziková zpráva slouží k přehledu rizikových faktorů a nebezpečí, kterým je podnik vystaven. Rovněž je určena k přípravě pojistného programu, který makléř navrhuje a zároveň slouží zaměstnanci pojišťovny k tvorbě nabídky (Janata, 2008; Řezáč, 2011). Jak již bylo zmíněno, práce makléře začíná v provedení rozboru rizika u podnikatelského subjektu, a s tím souvisí vypracování rizikové zprávy pro pojistný trh (Janata, 2014).

Při tvorbě rizikové zprávy je potřeba uvést základní informace, mezi něž patří: název klienta, adresa sídla podnikání, typ rizikové zprávy (úvodní či opakovaná inspekční návštěva), datum provedení inspekce, dále také jména a funkce pracovníků, kteří poskytli informace. Úvod rizikové zprávy by měl zahrnovat informace o účelu zprávy včetně určení jejího rozsahu. Pokračovat by se mělo popisem činnosti klienta a náplně jeho práce v lokalitě, kde společnost působí. Nedílnou součástí rizikové zprávy by měly být informace k organizaci programu řízení rizika, popis odpovědnosti a povinností pracovníků, představení směrnic týkajících se prevencí havárie, požární bezpečnost a další. Poslední základní částí každé rizikové zprávy by měl být kompletní škodní průběh klienta za posledních 5 let (Janata, 2010).

Pokud dochází k pojištění odpovědnosti za škody měla by se riziková zpráva věnovat získání informací o odpovědnosti zaměstnavatele vůči zaměstnancům, nemoci z povolání, pohyb materiálu, program pro práci s nebezpečnými materiály. Pro pojištění obecné odpovědnosti je důležité získání informací o nebezpečí hrozících z vnějšku, nebezpečí z vnitřní strany, garáže, parkovací místa, prodejní nebo servisní místa mimo hlavní areál instituce, popis podzemních skladovacích zásobníků, představení hlavních druhů prací (Janata, 2010).

Janata (2008) uvádí přehled základních okruhů otázek, kterými se zabývá riziková zpráva v tabulce 2. Odpovědi na otázky týkající se rizikové zprávy získává inspektor od pověřených pracovníků klienta prostřednictvím osobního či písemného dotazování. Po získání dat je úkolem informace roztřídit, ověřit, doplnit o vlastní poznatky a zpracovat do výsledného protokolu.

Tabulka 2: Základní okruhy otázek, kterými se zabývá riziková zpráva

Náplň rizikové zprávy	
Hodnocení hlavních nemovitostí	Plánek budov a staveb, stavební konstrukce, použité materiály, rozměry.
Výroba a výrobní operace	Roční objem, uspořádání výroby, hlavní linky, kapacity, materiálové toky, rizikové operace, kumulace movitého majetku a zásob, automatizace, využití počítačů, údržba, inženýrské standardy.
Suroviny, výrobky, skladování, doprava	Dodavatelé, odběratelé, skladování tuhých, kapalných a plyných hořlavých látek, hořlavý a výbušný prach, doprava včetně vnitrozávodní.
Důležitá média a energie	Elektřina, zásobování a vlastní výroba, náhradní zdroje, pára, vytápění, spalování odpadů, vzduchotechnika, technické plyny, stlačený vzduch, voda atp.
Požární ochrana a ostraža	PHP, hydranty, plnicí místa, EPS, SHZ, detekce plynů, hořlavé kapaliny, plyny, profesionální hasiči – strážní služba, zabezpečení, CCTV, EZS, PCO.
Pojistné události v předchozím období	Závažné materiální škody, častý výskyt malých škod, přerušení provozu, odpovědnost za výrobek, profesní odpovědnost, jiné škody.
Zmírnění přerušení provozu	Kritická místa, doba nahrazení zařízení, závislost na IT, jiná řešení.
Pravděpodobná maximální škoda (PML)	

Zdroj: Janata (2008, s. 74), zpracováno autorkou

4.3 Návrh pojistného programu

Pojistný program by měl obecně vycházet z rizikové zprávy, kde jsou definovaná rizika, která podnik ohrožují. Nejprve je nutné popsat předmět pojištění, který může být ohrožen nějakým rizikem (Řezáč, 2011). U předmětu pojištění se zkoumají rizikové faktory, mezi něž patří konstrukce stavby, použité stavební materiály, vzdálenost mezi jednotlivými stavbami, případná realizace nebezpečných činností v budově, úroveň zábranných opatření jako jsou hasičské přístroje, sprinklery, vodovodní hydranty aj. (Ducháčková, 2015). Dále se stanovuje míra rizika a způsoby vedoucí ke snižování projevů rizika. Součástí hodnocení rizika je také stanovení hodnoty předmětu pojištění. V pojištění majetku je nutné provést výpočet hodnoty pojištěného majetku, na jehož základě je stanovena výše pojistné částky a případné stanovení limitů pojistného plnění (Řezáč, 2011). Návrh pojistného programu by měl obsahovat informace o rizicích, proti kterým má být pojištění sjednáno. V pojistném programu by měly být dále naznačeny základní výluky a faktory omezující plnění, např. zabezpečení. Rovněž se doporučuje definovat obecný postup při vzniku pojistné události.

Základem pojistného programu je **pojištění majetku**, tj. věcí nemovitých, movitých a zásob proti živelním rizikům. Pro sjednání pojištění je důležitá správná definice pojištěných věcí, místa pojištění, pojistný zájem a s ním související vlastnictví majetku. Dále je nutné stanovit správnou pojistnou částku. Na pojištění majetku navazuje i **pojištění strojů a elektroniky** (Janata, 2008).

Další ochranou majetku je **pojištění odcizení**. V tomto případě se sjednává pojištění na limit pojistného plnění na 1. riziko, aby nedošlo k podpojištění. Důležité je s klientem probrat požadavky pojišťoven na zabezpečení, protože čím vyšší je klientem stanovená pojistná částka, tím vyšší nároky má pojišťovna na požadované zabezpečení objektu. Uvažuje se mechanické zabezpečení, které spočívá v použití oplocení, bezpečnostních zámků, mříží, závor, vícebodových zamykacích systémů apod. Dalším typem je elektronické zabezpečení, které spočívá v použití čidel, kamer s nahráváním obrazového záznamu, mobilních trezorů apod. Posledním stupněm je fyzická ostraha, která vykonává pochůzky po areálu (Janata, 2008).

V případě **pojištění přerušování provozu** lze podnik zabezpečit pro případ vzniku finančních ztrát při přerušování provozu. Při vzniku pojistné události nejprve vzniká období zvané časová spoluúčast. Po skončení časové spoluúčasti nastává období plnění

pojišťovny, které trvá maximálně po dobu ručení. Důležité je stanovení správné pojistné částky, aby nevzniklo podpojištění (Janata, 2008).

Stálými náklady se rozumí mzdy zaměstnanců, nájemné, úroky, poplatky za vodu, plyn, elektřinu, teplo, telefon atd. Stálé náklady v případě pozastavení výroby stále nabíhají na rozdíl od variabilních nákladů, které souvisí s výrobou (Janata, 2014).

Další nezbytnou součástí pojistné ochrany podniku je **pojištění odpovědnosti za škody**.

4.3.1 Získání nabídky pojistného trhu

Dle Martinovičové (2007) je v případě poptávky na pojištění majetku nutné pojišťovně poskytnout:

- výpis z obchodního rejstříku, živnostenského rejstříku, koncesní listinu nebo jiný dokument vymezující právní subjektivitu podnikatele;
- v případě hodnoty nemovitosti vyšší než 5 mil. Kč náčrtek stavby;
- znalecký posudek nebo jiný dokument oceňující danou věc;
- požární zpráva;
- specifikace (seznam) nemovitostí a věcí movitých;
- přehled o požadovaných pojistných krytích na jednotlivá pojistná rizika;
- stručný výpis z Výroční zprávy o solventnosti klienta, počtu zaměstnanců, výsledků hospodaření;
- přehled o škodním průběhu z požadovaných rizik za poslední období.

V případě poptávky na pojištění odpovědnosti je potřeba doložit dle Martinovičové (2007):

- výpis z Výroční zprávy o obratu podniku za poslední účetní rok;
- přehled o počtu a profesní struktuře zaměstnanců;
- doklady o vlastnictví majetku.

Je důležité zmínit, že některé pojišťovny ve snaze získat klienta požadují minimum informací o klientovi nebo vůbec žádné (Martinovičová, 2007).

Podkladem ke zpracování nabídky měla být makléřem doložená riziková zpráva. Ta poslouží jako podklad pro jednání makléře a pojišťovny o rozsahu a podmínkách pojistného krytí. Cílem jednání je najít rovnovážný stav mezi potřebou pojištěného a možnostmi pojišťovny. Jedná se o možnost využití zvláštních ujednání. Znění zákona

č. 89/2012 Sb., občanský zákoník § 2872 potvrzuje, že pojišťuje-li pojistitel velké pojistné riziko v neživotním pojištění podle jiného zákona upravujícího pojišťovnictví, lze se odchýlit od jakéhokoliv ustanovení této části, vyžaduje-li to účel a povaha pojištění. To je jednou z přidaných hodnot práce pojišťovacího makléře, jelikož zvláštní ujednání se mohou týkat způsobu zabezpečení mimo vymezený rámec limitů zabezpečení, ujednání o podmínkách podpojištění, likvidace marginálních škod apod. Pojistitel by se měl zajímat o to, jak se k závěrům z rizikové zprávy dospělo, jak byla identifikována rizika, jak byla stanovena pojistná hodnota a jak je definován předmět pojištění. Klient zpravidla požaduje jen výstupy, což je ve zjednodušené formě tabulka, kde je uveden předmět pojištění, pojistná hodnota nebo limit pojistného plnění, pojistné riziko a případně lze doplnit spoluúčast.

4.3.2 Rozbor a příprava pojistné smlouvy

Po získání nabídky dojde k přípravě a analýze návrhu pojistné smlouvy. Důležitou součástí analýzy je i podrobné rozebrání pojistných podmínek včetně všech dodatků. Cílem analýzy je konzultace návrhu pojistné smlouvy s klientem, ze které může ještě vyplynout návrh na případné změny. Pojišťovací makléř má za úkol probrat s klientem znění pojistné smlouvy, vysvětlit mu pojistné podmínky a případné návrhy na změny projednat s jednotlivými pojistiteli (Janata, 2014). Samozřejmě je hlavním úkolem pojišťovacího makléře získat pro svého klienta co nejvýhodnější podmínky pojištění.

4.3.3 Servis pojišťovacího makléře

Uzavřením pojistné smlouvy práce pojišťovacího makléře nekončí. Pojišťovací makléř musí klientovi poskytovat servisní činnost, sledovat změny v majetkové oblasti i nové okolnosti týkající se rizikové situace. Servis spočívá hlavně v udržení aktuálního stavu smlouvy, kontrole finančních toků, reakci na změnu vnějších a vnitřních podmínek, které mají vliv na pojištěný subjekt a likvidaci škod. V ideálním případě by se měl pojišťovací makléř s klientem potkávat jednou ročně, pokud nedojde v průběhu roku ke škodám, které by měl pojišťovací makléř s klientem řešit, a nebudou zásadně změněny vnitřní a vnější podmínky. Kvalitní makléř zpracovává pro klienta jednou ročně výroční zprávu, v níž informuje klienta o stavu pojištění, změnách, které v pojištění nastaly, doporučení na případnou úpravu pojistných smluv včetně zdůvodnění a informací o stavu škod jak ukončených, tak rozpracovaných.

5 Praktická část

Existence nahodilých událostí vede společnosti k úvahám o různých způsobech, jak se s nimi vyrovnat. Každému ekonomickému subjektu hrozí nebezpečí vzniku škody, která by mohla ohrozit jeho jistotu a majetek. Stejně uvažuje také společnost KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. s dlouholetou historií v oblasti strojírenské výroby, jejíž sídlo se nachází v obci Kraslice v okrese Sokolov.

Každá společnost má na výběr, zda bude spoléhat na individuální zabezpečení formou vlastních rezerv nebo přenesení rizika na pojišťovnu formou pojištění. Individuální zabezpečení se pojí s vysokým kapitálem, který podnik musí mít v rezervě a nemůže s ním nijak nakládat. Vzhledem ke stále se zvyšující inflaci by držení velkého množství vlastních zdrojů pro případ vzniku nějaké negativní nahodilé události bylo neefektivní, jelikož by hodnota naspořených peněz stále klesala a výše rezervy by se tedy neustále snižovala. V posledních letech se společnosti setkávají s problémem neustále se zvyšujících cen nemovitostí. Jestliže inflace znehodnocuje úspory a současně roste hodnota majetku, vychází z toho velmi špatné zajištění klientovy jistoty. Peněžní prostředky má každý podnik možnost investovat mnohem výhodněji, ať už se jedná o zvýšení kapacity výroby formou nákupu nových pracovních strojů, zakoupení nové budovy pro další výrobní závod nebo třeba nákup cenných papírů. Pro podnik přichází možnost využít pojištění, pomocí kterého přenesení rizika na pojistitele za úplatu, kterou se v pojišťovnictví rozumí pojistné.

V rámci praktické části práce se autorka zaměří na zajištění ochrany majetku podniku KUKAL & UHLÍŘ s. r. o., který má zájem jít cestou pojištění a uchází se o pojištění všech možných podnikatelských rizik, která by mohla ohrozit působení společnosti a její majetek v případě vzniku událostí, které se odchyľují od normálního stavu v podniku. Záměrem praktické části práce je vytvořit obecný základ postupu při sjednání a správě pojištění a aplikovat jej na konkrétním případě. Cílem autorky je představení reálného obchodního případu, v němž bude nutná součinnost pojistníka, pojišťovacího makléře i pojistitele, jako tomu obvykle v pojištění podnikatelských rizik bývá. Nedílnou součástí obchodního případu bude provedení rozboru rizika a návrh pojistného programu, kde je zapotřebí komunikace mezi zájemcem o pojištění a pojišťovacím makléřem. Proto autorka nejprve sestaví rizikovou zprávu, na základě které připraví návrh pojistného programu. Následně dojde k obchodnímu jednání mezi pojišťovacím makléřem a třemi

autorkou vybranými pojistiteli. Jednu z nabídek sestaví za nejmenovanou pojišťovnu sama autorka práce. Cílem pojišťovacího makléře je získání co nejvýhodnější nabídky pro klienta, proto autorka zastoupí také práci pojišťovacího makléře a provede analýzu nabídek a představení jejich znění zájemci o pojištění. Ke konci práce bude představena pojistná událost, na které bude vysvětlena důležitost ochrany klienta.

5.1 Představení vybraného podniku

Původně malý rodinný strojírenský podnik KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. se během posledních 30 let podrobil velkému rozvoji. V roce 1992 získala společnost výrobní areál v Kraslicích, kde společnost sídlí dodnes. Postupně společnost investovala do strojního vybavení, které tvoří v dnešní době velkou část movitého majetku společnosti. Společnost si postupně vytvořila velké množství zahraničních odběratelů, mezi něž patří výrobci zemědělské techniky, automobilového průmyslu a jiných průmyslových odvětví. V roce 2010 byla založena partnerská společnost v Německu s německou právní subjektivitou s cílem zajistit zlepšení obchodních vztahů v Německu (Kukal & Uhlíř, n.d.).

Vybudování společnosti stálo rodinu Kukalů mnoho finančních prostředků, jelikož se k založení společnosti vážou vysoké vstupní náklady. Aby mohl strojírenský podnik prosperovat a vyrábět, potřebuje mít prostory, vybavení dílny, stroje, zaměstnance, finanční prostředky na stále i variabilní náklady a mnoho dalšího. Areál, kde společnost sídlí, byl ve velmi špatném technickém stavu, proto společnost investovala velké množství finančních prostředků a postupně jej zrekonstruovala, čímž výrazně zvýšila jeho hodnotu. Obecně lze říct, že veškeré vynaložené úsilí a peněžní prostředky padly na úrodnou půdu, neboť dnes je společnost úspěšným strojírenským podnikem, který má velké množství českých i zahraničních zákazníků. Společnost podniká ve velmi pěkných a velkých prostorech, po právu užívá i další budovy, které neleží v prostorech areálu. V majetku má velmi drahé stroje a strojní zařízení, za které vynaložila velké množství vlastních i cizích prostředků, stejně tak v zásobách drží velké množství peněz, ať už se jedná o potřebný materiál k výrobě nebo hotové výrobky. Dalším majetkem jsou vozidla, která společnost potřebuje k převážení výrobků a s nimi spojené závazky vůči leasingovým společnostem.

Management společnosti si uvědomuje, jak velké množství peněz je spojeno s majetkem společnosti, a proto se uchází o pojištění, jímž chce tak ochránit svůj majetek před riziky, která jej mohou ohrozit. Zároveň si je management vědom toho, jak vysoká odpovědnost plyne z provozované činnosti a jaké škody může třetím osobám podnik svou činností

způsobit. S ohledem na to má zájem ochránit se před případnými škodami na zdraví a majetku třetích stran, životním prostředím a dalšími škodami, které může podnik svou činností způsobit a za něž je odpovědný.

5.2 Úloha pojišťovacího makléře

V praxi je v pojištění podnikatelů zprostředkovatel nedílnou součástí pojistného vztahu. Může jím být agent, který prodává pojistné produkty pojistitelů nebo pojišťovací makléř, který zastupuje klienta na základě plné moci a hledá na pojistném trhu co nejlepší pojistné krytí.

Pro účely praktické části a představeného obchodního případu bude nedílnou součástí pojišťovací makléř, jelikož působí ve prospěch klienta jako zprostředkovatel, konzultant a vede jednání s pojistitelem. Podle autorky je hlavní výhodou a důvodem k využití makléře jeho nezávislost na jedné pojišťovně. Pojišťovací makléř zastupuje zájmy klienta a navrhuje pro klienta pojistný program bez ohledu na pojišťovnu, která jej poskytuje, což mu umožňuje získat silnou pozici na trhu a disponuje významnou vyjednávací silou. Zároveň je to odborník, který může klientovi nabídnout také poradenství, jelikož se velmi dobře orientuje na pojistném trhu na rozdíl od klienta, který nemá dostatečné znalosti a zkušenosti s pojištěním podnikatelských rizik. V praktické části bude na straně pojišťovacího makléře vystupovat fiktivní Makléřská společnost ABC s. r. o., jejímž zástupcem bude pro účely zpracování diplomové práce sama autorka.

5.2.1 Vztah zájemce o pojištění a pojišťovacího makléře

Společnost KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. se uchází o pojištění. Jelikož management firmy nemá znalosti v oblasti pojištění a má zájem o kvalitní pojištění, musí ke svému rozhodování přizvat zprostředkovatele. Vzhledem k tomu, že společnost hledá odborníka v oboru a má zájem o získání nejlepšího možného pojištění na trhu, osloví makléřskou společnost, která nese obchodní jméno Makléřská společnost ABC s. r. o., a v roli zastupujícího vystupuje autorka práce.

Nejprve dojde k seznámení firmy s makléřem. Jeho cílem je přesvědčit společnost KUKAL & UHLÍŘ s. r. o., že právě Makléřská společnost ABC s. r. o. je ta, která dokáže hájit zájmy klienta a získá pro něj tu nejlepší nabídku. Na trhu je mnoho makléřských společností, které neustále hledají nové klienty, proto se makléř snaží firmu co nejvíce

zaujmout, čehož se dle názoru autorky nejlépe dosáhne profesionalitou a znalostmi v oblasti pojištění.

Po získání důvěry společnost sdělí makléři své představy o pojištění. Aby mohl pojišťovací makléř plně hájit zájmy klienta a mohl jednat s pojistitelem, kterého potřebuje k předložení nabídky, musí od klienta získat plnou moc k zastupování v oblasti pojistných zájmů zmocnitele.

Pojišťovací makléř připraví plnou moc, ve které by měl KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. v roli zmocnitele zplnomocnit Makléřskou společnost ABC s. r. o. v roli zmocněnce k uzavírání, projednání a schválení pojistných smluv. Vzhledem k tomu, že společnost KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. má aktivní pojistnou smlouvu na pojištění majetku, odpovědnosti a na flotilové pojištění vozidel, které vyžadují revizi, zmocní makléřskou společnost i ke správě pojištění. Následně dochází k podpisu plné moci a od té doby má pojišťovací makléř oprávnění jednat s pojistitelem o klientových zájmech v rozsahu dle znění plné moci.

5.2.2 Riziková zpráva

Při zahájení správy pojištění je nutné pro potřeby pojistného trhu vypracovat rizikovou zprávu a provést rozbor rizika u společnosti. Vzhledem k tomu, že se jedná o první jednání pojišťovacího makléře s klientem, vypracovala autorka z pozice pojišťovací makléřky úvodní rizikovou zprávu pojednávající o rizicích, která podnik ohrožují. Základní informace o podniku, které jsou nezbytnou součástí úvodní rizikové zprávy, obsahuje tabulka 3. V rizikové zprávě se autorka z části drží postupu dle Janaty (2010), který představuje metodiku psaní rizikové zprávy a zprávy pro upisovatele, ale využívá pouze informace, které považuje za nezbytně nutné u konkrétního podniku.

Tabulka 3: Úvodní riziková zpráva společnosti KUKAL & UHLÍŘ s. r. o.

Úvodní riziková zpráva	
Zájemce o pojištění	KUKAL & UHLÍŘ s. r. o., IČ: 18248926, strojírenský podnik
Místo	Areál Tisová 241, 358 01 Kraslice
Druh rizika	Obrábění, měření, lisování, povrchové úpravy a svařování.
Důležité informace	Historie od roku 1991. Sídlo podnikání je stejné od roku 1992. Dynamicky rozvíjející se společnost.
Datum inspekce	28.03.2022
Inspektor	Kristýna Matášová, Bc.
Broker	Makléřská společnost ABC s. r. o.
Informace poskytl	Jiří Kukul, společník a jednatel
Přílohy	Výpis z obchodního rejstříku, Výpis z veřejné části Živnostenského rejstříku, Výpis z katastru nemovitostí
Prohlédnuté objekty	Byl prohlédnut celý areál Tisová 241, 358 01 Kraslice, tj. hlavní požární komplex

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

5.2.3 Předmět činnosti

Nezbytnou součástí rizikové zprávy musí být stanovení předmětu činnosti, jelikož je to podstatná informace, kterou pojistitel potřebuje k vyhodnocení rizikovosti provozované činnosti. Předmětem činnosti podniku je obrábění, provádění povrchových úprav, svařování a měření. Společnost má v majetku velmi kvalitní strojní vybavení k frézování a k soustružení, čímž zajišťuje kvalitně opracované výrobky. Dále se zabývá tvářením za studena, což zahrnuje činnost lisování, ohýbání a vysekávání, a tak společnost disponuje několika stroji určeným k lisování (Kukul & Uhlíř, s. r. o.).

5.2.4 Škodní průběh

V posledních 5 letech došlo k několika škodám v pojištění majetku. Rozpad škod zobrazuje tabulka 4, ze které je patrné, jak důležité je pojištění strojních rizik, jelikož škody ze strojního pojištění jsou vysoké a tvoří 75 % škodního průběhu.

Tabulka 4: Škodní průběh z pojištění majetku a odpovědnosti 2017–2022

Předmět pojištění	Pojistné riziko	Pojistné plnění
Stroj	Strojní pojištění	757 844 Kč
Dílna	Flexa (požár)	766 060 Kč
Stroj	Strojní pojištění	536 080 Kč
Stroj	Strojní pojištění	381 446 Kč
Celkem		2 441 430 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

5.2.5 Předmět pojištění

Aby mohla autorka klientovi navrhnout pojistný program, je nezbytné stanovit předmět pojištění, což je důležitou částí rizikové zprávy, neboť pojišťovací makléř hledá odpověď na otázku: „Co je v podniku potřeba pojistit?“ nebo „Jaký majetek je nutné pojistit?“ nebo „Ztráta, kterého majetku by mohla klienta ohrozit?“ Z otázek je patrné, že nejprve se pojišťovací makléř zaměří na majetek společnosti. K zodpovězení otázek potřebuje součinnost klienta, jelikož ten nejlépe ví, jaký majetek vlastní a užívá.

5.2.5.1 Stavby

Největší položku majetku společnosti KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. představují nemovitosti. Budovy a stavby společnost potřebuje, protože v nich provádí podnikatelskou činnost. Ke své činnosti společnost využívá výrobní areál v Kraslicích. Ztráta budov by podniku přinesla velmi vysoké škody, jelikož ceny nemovitostí neustále rostou. Stejně tak jako rostou ceny nemovitostí, rostou i ceny materiálů ve stavebnictví, a tak by případné rekonstrukce v důsledku poškození budovy společnost přišly draho. Je pochopitelné, že podnik má zájem tyto budovy pojistit a ochránit se před jejich případnou ztrátou nebo poškozením.

Důležité je zmínit, že v roce 2019 se společnost KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. rozdělila, čímž vznikly dvě společnosti: KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. a společnost KU Capital s.r.o. Část majetku společnosti KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. byla následně převedena na společnost KU Capital s. r. o., a ta má vlastnické právo k budovám v areálu společnosti v Kraslicích. Se souhlasem společnosti KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. i vlastníka budov, bude společnost KU Capital s. r. o. uvedena mezi pojištěnými, protože má pojistný zájem na pojištění staveb, ve kterých zájemce o pojištění podniká. Dalšími budovami, které má společnost

zájem pojistit, jsou sklady a výrobní haly umístěné v obci Lomnice, Březová, Tisové u Sokolova a v Královském Poříčí. Vlastnické právo k těmto budovám má společnost DSS nem s. r. o. a STROTEC s. r. o. Všichni uvedení vlastníci budov jsou se společností KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. majetkově propojené, čímž je prokázán pojistný zájem všech společností na pojištění budov, a proto budou všichni zahrnuti do pojištění a uvedeni v pojistné smlouvě jako pojištěné osoby. Záměrem delimitace je daňová optimalizace. Seznam nemovitostí, které budou předmětem pojištění zobrazuje tabulka 5.

Tabulka 5: Pojištěné budovy

Budova	Konstrukce budovy	Vlastnické právo
Obrobná v Kraslicích	Ocelový vyzdívaný skelet, 747,74 m ² .	KU Capital s.r.o., IČ: 02028719
Šatny v Kraslicích	Zděná budova s valbovou střechou, 257,05 m ² .	KU Capital s.r.o., IČ: 02028719
Lisovna v Kraslicích	Zděná budova se sedlovou střechou. Vestavba zděné části pro administrativní budovu, 4010,77 m ² .	KU Capital s.r.o., IČ: 02028719
Sklad v Lomnicích u Sokolova	Budova z betonových panelů (plošných dílů) se sedlovou střechou, 352,59 m ² .	DSS nem s.r.o., IČ: 02118262
Výrobní hala v Lomnicích u Sokolova	Ocelový vyzdívaný skelet, 1238,05 m ² .	DSS nem s.r.o., IČ: 02118262
Sklad „C“ v Březové	Zděná budova se sedlovou střechou, 529,56 m ² .	DSS nem s.r.o., IČ: 02118262
Sklad „Přátelství“ v Březové	Budova z betonových panelů (plošných dílů) se sedlovou střechou, 663,3 m ² .	DSS nem s.r.o., IČ: 02118262
Výrobní hala + administrativní část v Královském Poříčí	Ocelový vyzdívaný skelet, 1886,22 m ² .	STROTEC s.r.o., IČ: 28405528
Výrobní hala + administrativní část v Královském Poříčí	Ocelový vyzdívaný skelet, 1320,55 m ² .	STROTEC s.r.o., IČ: 28405528

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Jednotlivé budovy, které mají být předmětem pojištění jsou zobrazeny v katastrální mapě v příloze A–D. Pro přehlednost autorka do katastrální mapy doplnila i účel stavby. Celkem tedy bude pojištěný soubor nemovitostí tvořit devět budov s různým využitím.

5.2.5.2 Věci movité, převzaté, po právu užívané a zásoby

V majetku společnosti se nachází mimo nemovitostí i věci movité, kam patří i dílenské vybavení, kancelářská a výpočetní technika, elektronická zařízení, cennosti aj. Mimo to je společnost výrobním podnikem, což znamená, že velké množství finančních zdrojů drží v zásobách, ať už se jedná o materiál, polotovary, nedokončenou výrobu nebo hotové výrobky určené k prodeji. Jak už bylo v předchozích odstavcích naznačeno, podnik ke své činnosti využívá různé stroje, které představují velkou část majetku. Výrobně je vybaven jen areál v Kraslicích, kde má KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. pojistný zájem na pojištění. V ostatních budovách je movitý majetek a technologie ve vlastnictví třetích osob, které jsou v nájmu.

5.2.6 Hlavní požární komplex

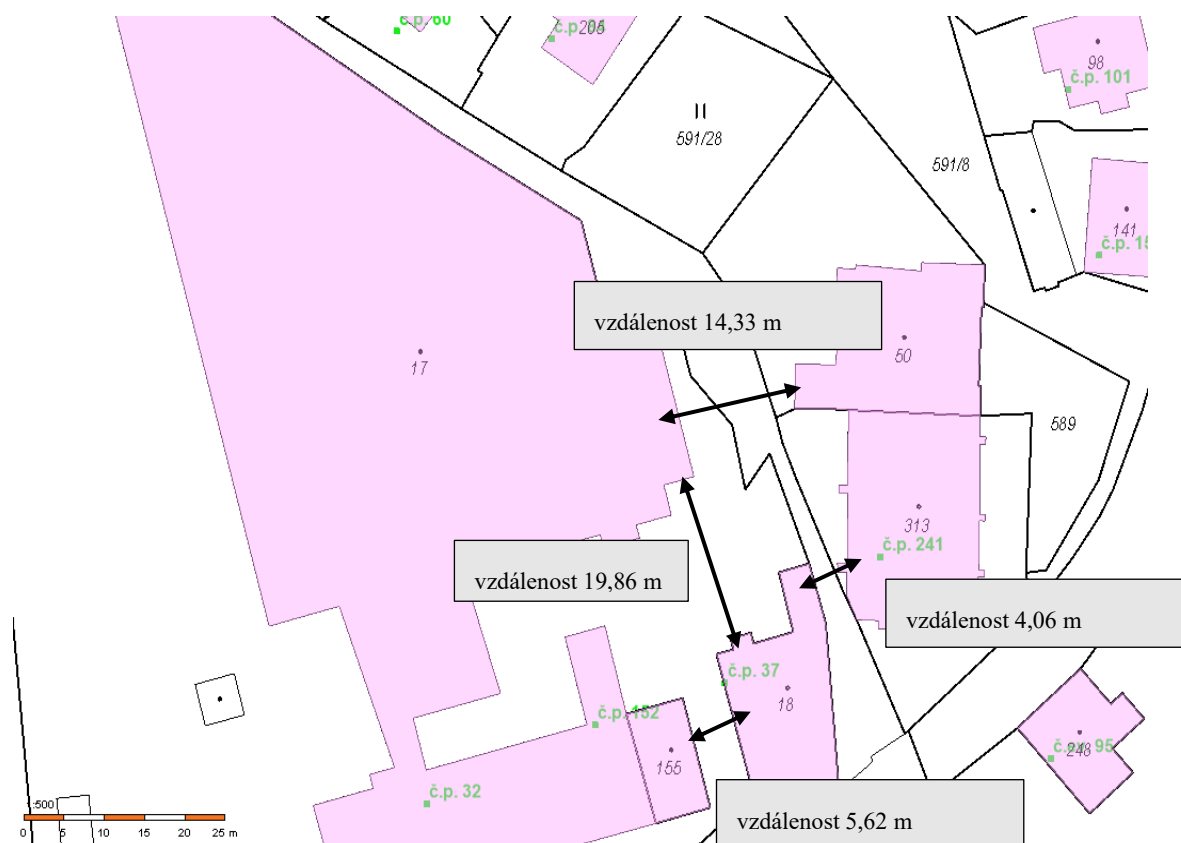
Společnost sídlí od roku 1992 v areálu v k. ú. Tisová u Kraslic, parc. č. st. 313 s č. p. 241. Podle katastru nemovitostí slouží stavba pro výrobu a skladování. Areál společnosti je představen na obrázku 3 a tvoří jej celkem tři budovy, z nichž jednou stavbou je obrobna na parc. č. st. 50 a 313, k. ú. Tisová u Kraslic. Obrobna je oddělena od ostatních budov Bublavským potokem, který protéká mezi budovami a zobrazuje jej obrázek 4. Přes potok vede malý most, který spojuje areál dohromady. Obrobna sousedí s další budovou, konkrétně se šatnami, které stojí na parc. č. st. 18 v k. ú. Zelená Hora u Kraslic. Největší budovou je lisovna, která je spojena s administrativní budovou, dohromady představují celkovou plochou 4010,77 m².

Celý areál společnosti označuje autorka jako jeden hlavní požární komplex, jelikož se v něm nachází rozlohou největší budova z celého seznamu pojištěných budov a dále představuje komplex s nejvyšší kumulací majetku. Velkou hodnotu tvoří stroje, které společnost nutně potřebuje ke své podnikatelské činnosti. Společnost má k dispozici stroje pro frézování, soustružení, měření, lisování, povrchové úpravy a svařování. V areálu se nachází minimálně 17 takových strojů. Samozřejmě ke své činnosti potřebuje i jiný movitý majetek, například vybavení dílen, kanceláří, výpočetní techniku, elektroniku, zásoby, cennosti a jiný majetek. Protože je v areálu nakumulováno nejvyšší množství majetku, bude se autorka při tvorbě rizikové zprávy zajímat převážně o areál,

tj. hlavní požární komplex. Důvodem, proč je za hlavní požární komplex považován celý areál, nikoliv jedna budova, je skutečnost, že jednotlivé budovy mají mezi sebou velmi malé odstupové vzdálenosti. Velikost odstupových vzdáleností zobrazuje obrázek 3. Pokud si společnost představí možný scénář, kterým je vznik požáru v obrobně, je velice pravděpodobné, že se požár rozšíří i do ostatních přilehlých budov. Nelze pohlížet pouze na důsledek, že ohoří budovy. Shoří i vybavení budov, stroje a další majetek v něm. To povede nejen k majetkovým ztrátám, ale zastaví se výroba ve všech třech budovách. To bezpochyby způsobí ušlý zisk. Klient ale stále musí platit nájem, mzdy zaměstnancům, energie, splátky úvěrů. Stálé náklady klient musí platit i v případě, že je jeho provoz zastaven a negeneruje žádný zisk. Tento scénář dokazuje, že v případě vzniku nahodilé události může vzniknout podniku opravdu velmi vysoká škoda, kterou by bez pojištění podnik velice těžce řešil.

Obrázek 3: Odstupové vzdálenosti v hlavním požárním komplexu

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

5.2.6.1 Živelní a další nebezpečí

Významným rizikem ve strojírenském podniku je požár a výbuch, jelikož při činnosti klienta nelze vyloučit neúmyslné založení požáru. Dalším rizikem je zemětřesení, jelikož v Karlovarském kraji byla v minulosti zaznamenána zemětřesná aktivita. Samozřejmě podnik ohrožují i další živelní rizika, ty však nelze spojit pouze s areálem KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. a s jeho činností. V areálu protéká Bublavský potok, jak lze vidět na obrázku 4. Přestože se areál nachází v 1. a 2. rizikové povodňové zóně, což nepředstavuje vysoké riziko, je stále nutné brát v úvahu, že potok protéká přímo mezi budovami, a tak nelze vyloučit jisté ohrožení zvednutím hladiny vody. Vandalismus a jiná kriminální rizika nelze zcela vyloučit. Nebezpečí nárazu vozidla je minimální, jelikož se v areálu žádná nepohybují.

Obrázek 4: Protékající potok v hlavním požárním komplexu

Zdroj: Google maps, 2022

5.2.7 Požrání prevence a ostraha

Společnost KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. dbá na požární zabezpečení v souladu s požárními pravidly. V areálu se nachází ruční hasicí přístroje i požární hydranty. Sprinklery podnik nemá. Kouření na pracovišti je zakázáno, aby se předešlo možným škodám z nedopalků

cigaret. Přístup hasičů k objektů je dobrý a dojezdová vzdálenost je velmi krátká. Podle Google maps (2022) sídlí nejbližší Hasičský záchranný sbor Karlovarského kraje necelé 3 km od areálu a dojezdová vzdálenost je tedy do 5 minut. Ostraha v areálu není k dispozici, ale v areálu jsou kamery a světla napojená na pult centralizované ochrany u bezpečnostní služby.

5.2.8 Výroba

V roce 2020 společnost KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. dosáhla čistého obrátu 186 580 tis. Kč. Oproti předchozímu roku se obrát snížil o 7 %. Strukturu výroby tvoří převážně výroba zemědělské techniky, výrobků pro automobilový průmysl a jiná průmyslová odvětví. Výroba je prováděna ve dvousměnném provozu. Mezi strojní vybavení patří 17 strojů na frézování, soustružení, měření, lisování, povrchové úpravy a svařování. Společnost byla několikrát certifikovaná v různých oblastech, např. pro obor výroba svařovaných ocelových konstrukcí a svařovaných dílů, pro všeobecnou strojírenskou výrobu a montáž strojírenských výrobků aj.

5.2.9 Definice a stanovení pravděpodobné maximální škody (PML)

Pokud by nastal nejhorší možný scénář, a to že shoří celý areál společnosti KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. spolu s veškerým movitým majetkem, na základě čehož by byl přerušen provoz, tak by celková výše škody by byla 285 mil. Kč. PML by tedy bylo 285 250 425 Kč. Požár tak velkého rozsahu je však málo pravděpodobný. Je velká pravděpodobnost, že minimálně ostatní budovy by se podařilo zachránit v případě, že by se na vznik požáru přišlo včas.

5.2.10 Shrnutí – ohodnocení rizika

Konstrukcí obrobny je ocelový vyzdívaný skelet. Šatna je zděná s valbovou střechou a lisovna je zděná se sedlovou střechou. V lisovně byla provedena vestavba zděné části pro administrativní část budovy. Celý areál byl postupně podroben rekonstrukci. Všechny objekty jsou ve velmi pěkném stavu. Vedení společnosti má zájem na tom udržovat stavby v dobrém technickém stavu. Ve velmi dobrém stavu jsou i střechy budov. Uvnitř budov je pořádek.

V areálu je zvýšená pravděpodobnost výskytu požáru. Pravděpodobnost rychlého rozšíření požáru je zvýšená, protože jednotlivé budovy mezi sebou mají velmi malé

odstupové vzdálenosti. Profesionální hasiči se však nachází v krátké dojezdové vzdálenosti. Společnost nevyužívá ochranu sprinklery, ale má požární hydranty a hasičí přístroje v souladu s požárními předpisy. Pravděpodobnost vniknutí cizí osoby je nízká, jelikož je celý areál oplocený, funguje dvousměnný provoz a podnik má kamery a světelná zařízení napojená na pult centralizované ochrany u bezpečnostní služby. Ostraha v areálu není.

5.3 Návrh pojistného programu

Po vypracování rizikové zprávy dochází k samotnému návrhu pojistného programu. Nejprve je nutné blíže rozebrat předměty pojištění, stanovit místa pojištění a také vypočítat pojistné částky. Následně musí autorka zhodnotit, jaká pojistná rizika předměty pojištění ohrožují, a proti kterým rizikům se má podnik pojistit. Všechny informace, ke kterým autorka postupně dojde zpracuje do přehledného dotazníku, který bude sloužit pojišťovně, jako podklad pro zpracování nabídky na pojištění majetku a odpovědnosti.

5.3.1 Předmět pojištění

Aby společnost mohla provozovat výrobní činnost, využívá výrobní areál. K řízení podniku slouží administrativní budova, která je spojena s lisovnou, další budovou je obrobna a poslední budovou jsou šatny, které slouží jako zázemí pro zaměstnance. Celkem má ale společnost pojistný zájem na 9 nemovitostech. Předmětem pojištění pro případná živelní a kriminální rizika je tedy soubor budov s různými místy pojištění. S ohledem na skutečnost, že celý areál KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. v obci Kraslice je oplocen, předmětem pojištění bude i oplocení. Vzhledem k tomu, že jsou všechny nemovité věci ve vlastnictví jiných společností a zájemce o pojištění budovy po právu užívá, je zde možnost ujednat, aby se pojistné nebezpečí vztahovalo i na věci cizí. Na základě žádosti zájemce o pojištění a z důvodu majetkové propojenosti firem budou ale všichni vlastníci nemovitostí uvedeni mezi pojištěnými.

Společnost má v areálu společnosti velké množství movitého majetku a zásob, což vyplývá z rozvahy. Velkou část majetku tvoří stroje, které strojírenský podnik využívá ke své činnosti, elektronická zařízení, kancelářskou a výpočetní techniku. Dále vybavení dílen a kanceláří. V movitých věcech jsou například i cennosti, které je nutné zmínit, jelikož je obvykle pojišťovny do souboru movitého majetku nezahrnují. Předmětem pojištění pro případná živelní a kriminální rizika jsou věci movité vlastní a užívané,

zásoby a cennosti. Společnost vyrobené výrobky přepravuje po celé Evropě. Dalším předmětem pojištění je přepravovaný náklad, blíže specifikovaný jako strojírenské výrobky.

S činností klienta se pojí nebezpečí vzniku požáru. Při vzniku požáru dojde k poškození majetku pojištěného a rozsah škody může mít za následek úplné zastavení výroby. V případě, že by došlo k zastavení výroby, budou podniku nabíhat stálé náklady a vznikat ušlý zisk. Předmětem pojištění se tedy pro případ působení živelních rizik stane ušlý zisk a stálé náklady vzniklé v důsledku přerušování provozu.

Vzhledem k tomu, že strojírenský podnik potřebuje k činnosti stroje, jejichž náklady na pořízení jsou velmi vysoké a případné opravy jsou velmi nákladné, autorka považuje autorka za vhodné definovat předmětem pojištění i jednotlivé stroje, které budou pojištěny na strojní rizika. Kancelářská elektronika tvoří také významnou část majetku společnosti. Z tohoto důvodu bude dalším předmětem pojištění soubor elektronických zařízení, konkrétně specifikovaný jako kancelářská výpočetní technika pro případ poruch a jiných vnitřních poškození.

Posledním důležitým předmětem pojištění je odpovědnost podniku. Základním předmětem pojištění je obecná odpovědnost z činnosti a ze vztahu. Nelze ale zapomenout na odpovědnost za výrobek.

5.3.2 Místo pojištění

Po definování předmětu pojištění je známo autorce celkem 9 staveb, které budou pojištěny. Přestože se jedná o soubor staveb, je nutné uvést správné místo pojištění, aby bylo v případě pojistné události plněno. Místem pojištění budou místa uvedena na seznamu míst pojištění. Adresa musí být přesná a musí vycházet z katastru nemovitostí. Pro účely pojištění bude pro soubor staveb vytvořen seznam staveb, na kterém budou uvedena jednotlivá místa pojištění, konkrétně:

- p. č. 50 a 313 k. ú. Tisová u Kraslic, obec Kraslice
- p. č. 18, k. ú. Zelená Hora u Kraslic, obec Kraslice
- p. č. 17, k. ú. Zelená Hora u Kraslic, obec Kraslice
- p. č. 631/9, k. ú. Lomnice u Sokolova, obec Lomnice
- p. č. 631/8, k.ú. Lomnice u Sokolova, obec Lomnice
- p. č. 170, k. ú. Tisová u Sokolova, obec Březová

- p. č. 169, k. ú. Tisová u Sokolova, obec Březová
- p. č. 505/3, k.ú. Královské Poříčí, obec Královské Poříčí
- p. č. 476/18, k.ú. Královské Poříčí, obec Královské Poříčí

Všechnen pojišťovaný movitý majetek včetně zásob se nachází v areálu společnosti. Místem pojištění pro všechnen ostatní majetek je tedy areál společnosti KUKAL & UHLÍŘ s. r. o., Tisová 241, 358 01 Kraslice.

Společnost dodává své výrobky po celé Evropě. Pojištění přepravovaného nákladu je tedy nutné pojistit na území Evropy. Stejně tak v pojištění odpovědnosti firmy včetně odpovědnosti za výrobek je nutné stanovit územní platnost pojištění Evropa.

5.3.3 Pojistná částka

V teoretické části byl naznačen růst cen stavebních materiálů a s ním spojený růst cen nemovitostí. Růst cen ve stavebnictví je vyšší než růst inflace. Pro účely stanovení pojistné částky je proto užit postup výpočtu uvedený ve vyhlášce č. 441/2013 Sb. § 12. Přičemž stanovení základní ceny za 1 m³ je provedeno za použití cenových ukazatelů ve stavebnictví zveřejněných společností RTS a. s., a to z důvodu, že dlouhodobě sledují vývoj nákladů ve stavebnictví a pro rok 2022 již sestavili aktuální soustavu cenových ukazatelů. Podle podkladů od RTS a. s. lze vypočítat základní cenu za 1 m³ obestavěného prostoru. Autorka tedy ve vzorci nahrazuje základní cenu obestavěného prostoru (ZC) uvedenou ve vyhlášce právě základní cenou obestavěného prostoru, kterou počítá dle podkladů od RTS a. s. Na základě toho autorka vyjímá poslední koeficient týkající se inflace, jelikož je aktuální růst cen ve stavebnictví zohledněn v základní ceně za 1 m³ od RTS, a. s. Navíc podle ČKAIT (2022) rostou ceny ve stavebnictví více než inflace, proto autorka preferuje použití aktuální základní ceny za 1m³ místo koeficientu zohledňujícímu inflaci. Po výpočtu základní ceny obestavěného prostoru za 1 m³ počítá základní cenu v Kč/m³. Pro výpočet základní ceny v Kč za m³ je použit vzorec:

$$ZCU (Kč/m^3) = ZC \text{ podle RTS a.s.} \times K_1 \times K_2 \times K_3 \times K_4 \times K_5 \quad (6)$$

Je nutné upozornit, že základní cenu za 1 m³ obestavěného prostoru ovlivňuje spousta faktorů. Při výpočtu používá autorka cenových ukazatelů, ve kterých využívá kategorii budov určených pro výrobu a služby. Základem je stanovit konstrukčně materiálovou charakteristiku budov. Budovy, ke kterým je potřeba stanovit pojistnou částku, se nachází

převážně v kategorii 1 nebo 3, tj. svisle nosná konstrukce zděná z cihle, tvárnic a bloků nebo svislá nosná konstrukce monolitická betonová plošná.

Pro výpočet pojistné částky je dále nutné znát celkový obestavěný prostor budovy. Následně celkovou plochu obestavěného prostoru vynásobí autorka předem vypočítanou základní cenou v Kč/m³, čímž dochází k výpočtu výsledné pojistné částky. Z důvodu neustálého zvyšování cen ve stavebnictví autorka indexuje pojistnou částku koeficientem 1,1, aby se vyvarovala případným budoucím problémům s podpojištěním v případě pojistné události. Výsledná pojistná částka souboru nemovitostí v nové ceně je uvedena v tabulce 6.

Tabulka 6: Pojistná částka souboru nemovitostí

Budova	Pojistná částka
Obrobná	43 336 385 Kč
Šatny	16 460 161 Kč
Lisovna	112 687 879 Kč
Sklad „Lomnice“	7 338 664 Kč
Výrobní hala „Lomnice“	39 148 343 Kč
Sklad „C“	14 665 138 Kč
Sklad „Přátelství“	47 708 023 Kč
Výrobní hala „Královské poříčí“	59 595 889 Kč
Výrobní hala „Královské poříčí“	41 791 443 Kč
Celkem pojistná částka souboru nemovitostí	382 731 925 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Soubor věcí movitých včetně zásob bude pojištěn na novou cenu, tj. cenu na znovupořízení pojištěné věci ve stejné kvalitě a na stejném místě. Při zkoumání pojistné částky v nové ceně za věci movité autorka nemůže vycházet z jednotlivých částek uvedených u položek movitého majetku v účetnictví. Důvod uvádí v příkladu stanovení pojistné částky u stroje, jelikož právě stroje a strojní zařízení obsahují v majetku společnosti velkou část. Jestliže společnost zakoupí v roce 2021 stroj vyrobený v roce 2015 za 5 mil. Kč, účetní hodnota uvedena v účetnictví k datu zařazení v roce 2021 bude 5 mil. Kč. Pokud se má ale pojistit věc movitá na novou cenu, nelze vycházet

z účetnictví, jelikož nová pořizovací cena stroje je 10 mil. Kč. Stroj by byl v tomto případě podpojištěný o 50 % a klientovi by bylo zkráceno pojistné plnění. Zde je vidět, že u věcí movitých ubývá hodnota v důsledku stárnutí a používání, což je nutné brát v úvahu při stanovení pojistné částky. Výslednou částku je nutné upravit o koeficient inflace podle Českého statistického úřadu.

Je nutné upozornit, že z důvodu ochrany interních údajů o podniku jsou pojistné částky u věcí movitých zkrácené a neodpovídají realitě. Pojistné částky věcí movitých, které zájemce o pojištění vlastní, zobrazuje tabulka 7.

Tabulka 7: Pojistná částka souboru věcí movitých vlastních, cizích a zásob

Předmět	Pojistná částka
Dílenské vybavení	5 000 000 Kč
Kancelářská a výpočetní technika	1 500 000 Kč
Ostatní movitý majetek vyjma strojů	3 500 000 Kč
Stroje	52 000 000 Kč
Zásoby	18 000 000 Kč
Věci převzaté	2 000 000 Kč
Cennosti	100 000 Kč
Soubor věcí movitých vlastních, cizích a zásoby	82 100 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Další pojistnou částkou, kterou je nutné stanovit, je pojistná částka na živelní přerušení provozu. Pojistnou částku pro přerušení provozu tvoří ušlý zisk a stálé náklady. V tomto případě je ale částku nutné upravit o dobu ručení, která je dána v měsících. Dobou ručení se rozumí doba, za kterou poškozený dokáže obnovit provoz po pojistné události. Dle informací získaných od společnosti KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. dokážou provoz obnovit do šesti měsíců, proto stanoví autorka požadavek na dobu ručení 6 měsíců. Při výpočtu pojistné částky autorka vychází z výkazu zisku a ztrát zveřejněném za rok 2020, kde výnosy bez mimořádných výnosů tvoří 180 642 tis. Kč a náklady 188 161 tis. Kč. Z celkových nákladů je nutné odečíst variabilní náklady, kam patří např. náklady vynaložené na prodané zboží, spotřeba materiálu a energie, služby a jiné provozní náklady, s tím, že autorka při výpočtu bere v úvahu, že určitý podíl ve složce mohou tvořit

i stálé náklady. To je nutné zkontrolovat s klientem při výpočtu pojistné částky. Pro účely zachování anonymity přesných čísel, uvažujeme, že z variabilních nákladů tvoří 10 % stálé náklady. Celkem tedy variabilní náklady tvoří 126 628 tis. Kč, což z celkového výnosu firmy znamená roční finanční ztrátu klienta 61 533 tis. Kč ve stálých nákladech. Tohoto výpočtu je dosaženo, jelikož měl v roce 2020 podnik vyšší náklady než výnosy. Pojistná částka dle doby ručení bude **30 766 tis. Kč**. Samozřejmě pojistná částka může být upravena podle podnikatelského záměru na další období. Pro účely diplomové práce bude použita pojistná částka vypočítaná dle výkazu zisku a ztrát z 2020.

Strojní i elektronická rizika budou pojištěna na novou cenu. Pojistnou částku tedy tvoří pořizovací cena předmětu pojištění. V případě pojištění individuálního stroje je nutné pojišťovně dodat identifikační údaje, kterými jsou značka, typ, rok výroby a výrobní číslo stroje. Pro zachování soukromí společnosti KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. nebudou podrobnější identifikační údaje strojů zveřejněny. Pro tvorbu nabídky tyto údaje navíc pojistitel nepotřebuje, jelikož ho zajímá pouze k jaké činnosti se stroj používá, jeho pojistná částka a rok výroby. Kancelářskou elektroniku nelze identifikovat, jelikož by se jednalo o mnoho položek. Elektronika bude proto pojištěna souborem, blíže specifikovaným jako kancelářská a výpočetní technika. Požadované pojistné částky u jednotlivých předmětů pojištění představuje tabulka 8.

Tabulka 8: Pojistné částky strojů a elektronických zařízení

Předmět pojištění	Pojistná částka
Obráběcí stroj, rok výroby 2012	12 095 000 Kč
Obráběcí stroj, rok výroby 2003	14 333 000 Kč
Universální stroj, rok výroby 2006	9 023 000 Kč
Obráběcí stroj, rok výroby 2004	10 734 000 Kč
Obráběcí centrum, rok výroby 2018	15 285 000 Kč
Soubor kancelářské a výpočetní techniky	1 000 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Přepřavovaný náklad společnost vyváží po celé Evropě. Maximální výše nákladu v jednom vozidle je 500 tis. Kč, proto pro pojištění přepravovaných výrobků bude stanoven limit pojistného plnění 500 tis. Kč.

Pojištění odpovědnosti se sjednává na limit pojistného plnění. Ve smlouvě sjednaná pojistná částka je limitem pojistného plnění, který stanovuje horní hranici pojistného plnění v případě pojistné události. V současné době má zájemce o pojištění sjednaný limit pojistného plnění 50 mil. Kč. Tento limit pojistného plnění je společný pro pojištění obecné odpovědnosti včetně pojištění odpovědnosti za výrobek. KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. vyváží své hotové výrobky i do zahraničí, na což je nutné brát ohled při stanovení pojistné částky. Požadované limity pro pojištění odpovědnosti představuje tabulka 9.

Tabulka 9: Limity pojistného plnění pro pojištění odpovědnosti

Předmět pojištění	Pojistná částka
Pojištění obecné odpovědnosti vč. odpovědnosti za výrobek	50 000 000 Kč
Čistá finanční újma	5 000 000 Kč
Odpovědnost za věci převzaté a v užívání	500 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

5.4 Rizika ohrožující podnik

Po stanovení předmětů pojištění, tedy zjištění, jaké předměty pojištění mohou být ohroženy případnými riziky došlo ke stanovení pojistných částek, což je nezbytnou součástí poptávky po pojištění. Aby mohla být sestrojena poptávka po pojištění je ještě důležité vyhodnotit, jaká rizika ovlivňují podnikatelskou činnost podniku.

5.4.1 Základní živel

Mezi hlavní činnosti podniku patří obrábění, měření, lisování, povrchové úpravy a svařování. Ve strojírenském průmyslu se vyskytuje mnoho velkých rizik a nebezpečí, mezi které patří hlavně nebezpečí výbuchu a požáru. Právě požár a výbuch jsou rizika patřící do skupiny FLEXA neboli základní živel. Nebezpečí výbuchu hrozí v souvislosti se vznikem kovového prachu, zejména tam kde dochází k opracování hliníku a jeho slitin. Dalším rizikem, které v areálu hrozí, je výbuch a vznik požáru v souvislosti se skladováním a manipulací podniku s hořlavinami a plyny (BOZP.cz, 2021). Také svařečské práce mohou představovat pro klienta velké riziko související se vznikem požáru. Obecně lze tedy shrnout, že ať se jedná o budovy nebo věci movité, představuje strojírenská činnost hrozby související s ohněm a explozí, které mohou majetek klienta

značně poškodit nebo úplně zničit. Nezbytně nutným pojištěným rizikem je podle autorky právě FLEXA, a to na předmět pojištění stavby i věci movité včetně zásob.

5.4.2 Další živelní rizika

Do skupiny rozšířeného živle patří ostatní živelní nebezpečí. Jedná se hlavně o vichřici, krupobití, pád stromů, zemětřesení, sesuv půdy a jiný živel. Problémem živelních rizik je, že je podnik nemůže nijak ovlivnit a nelze se na ně připravit. Bohužel živelné pohromy mají velkou sílu a dokážou napáchat velké množství škod. To potvrzuje předchozí rok 2021, kdy pojistný trh zaznamenal vysoký růst škod v majetkovém pojištění. Škody vznikly působením několika živelních nebezpečí, mezi nimiž byly tornádo, bouře, krupobití, záplavy a velmi silné deště (Česká asociace pojišťoven, 2021). V České republice se objevily v minulých letech i velmi silné vichřice, proto nelze pojištění těchto rizik podceňovat. Za významná živelní rizika, která by mohla ohrozit podnik, autorka považuje vichřici a zemětřesení. Zemětřesení z důvodu polohy budov, jelikož leží v Karlovarském kraji, kde byla v minulosti několikrát zaznamenaná zemětřesná aktivita. Následkem zemětřesení může dojít k velkému poškození nemovitostí, proto jej nelze z pojistné ochrany vyloučit. Vichřice může zase způsobit významné poškození stavby, například ve formě poškození střešní krytiny. Dalším rizikem, které nelze z poptávky po pojištění vyloučit je povodeň, záplava. V areálu KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. protéká již zmíněný potok, který ačkoliv je klidný a historicky nedošlo v důsledku povodně a záplavy k žádné škodě, stále pro objekty představuje riziko. Dalším nebezpečím, které se zahrnuje do živelních pohrom jsou vodovodní škody. Příkladem vodovodní škody může být škoda v důsledku prasklé trubky ve zdi. V souvislosti s prasklou trubkou nedojde pouze k poškození zdi, ale také k úniku vody, kterou musí podnik platit ve formě vodného a stočného. Pokud voda uniká neúčelně, může to znamenat pro podnik velké náklady na její zaplacení. Tyto náklady lze většinou u pojišťoven pojistit, proto poptávka bude rozhodně obsahovat požadavek na pojištění nákladů na vodu (tj. vodné a stočné). Dalším možným rizikem souvisejícím s deštěm a sněhem je zatečení atmosférických srážek. Pojištění je pro případ poškození budovy způsobené zatečením vody ve formě atmosférických srážek nebo tajícím sněhem. Pokud se jedná o pojištění budov, dalším rizikem, které vnímá autorka jako důležité, je poškození skel osazených v budovách a ve dveřích. Skla by měla být pojištěna pro případ poškození jakoukoli nahodilou událostí.

5.4.3 Přerušení provozu v důsledku působení živelních rizik

Jak už bylo naznačeno, tak strojírenský podnik významně ohrožuje nebezpečí vzniku požáru a výbuchu. V případě, že by vznikl požár v jedné budově, je velká pravděpodobnost, že se rozšíří i do dalších budov v areálu společnosti. Stejně tak výbuch by poškodil i další budovy, jelikož jsou umístěné velmi blízko u sebe. Vznik požáru nebo výbuch by znamenal poškození budov a ostatního movitého majetku, ve kterém velkou část tvoří stroje potřebné k výrobě. V případě vzniku takové škody by se zastavila výroba a náprava škod by pro podnik znamenala velké finanční výdaje vynaložené na opravu budov a znovupořízení věcí movitých. Dále by společnosti vznikl ušlý zisk, protože by se zastavila výroba a prodej výrobků společnosti. Společnost by nebyla ani ušetřena stále nabíhajícími stálými náklady, které společnost musí zaplatit i v situaci, kdy je zastaven provoz podniku. Mezi stálé náklady podniku KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. patří například mzdy zaměstnanců, platby nájemného, splátky leasingu apod. Ohrožení požárem a výbuchem může pro podnik znamenat velký problém, který by mohl vést až k likvidaci podniku, jelikož náprava škody by pro podnik znamenala velmi vysoké náklady. Z této modelové situace je patrné, že dalším nezbytným pojištěným rizikem, které může podnik ohrozit je přerušení provozu v důsledku požáru a výbuchu. Proto jej bude autorka zahrnovat do poptávky po pojištění.

5.4.4 Kriminální rizika

Kriminálním rizikům lze předcházet pomocí zabezpečení majetku. I výborné zabezpečení majetku ale působení kriminálních rizik nevylučuje. V případě areálu KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. společnost eliminuje rizika spojená s poškozením budovy ve formě vandalismu nebo odcizení stavebních součástí, jelikož má celý areál oplocený drátěným plotem s ostny. Celý areál snímá světelná ochrana napojená na pult centralizované ochrany bezpečnostní služby a kamery. Navíc v areálu probíhá dvousměnný provoz, takže riziko působení kriminálních rizik vzniká spíše v noci. Mezi pojištěnými budovami jsou ale i budovy, které nejsou součástí areálu v Kraslicích a tam rozhodně hrozí riziko vandalismu, případně odcizení stavebních součástí budov. Mezi hrozby souvisejícími s vandalismem patří sprejerství, odcizení kamer nebo světelných čidel, poškození dveří v případě pokusu o vloupání. Movitý majetek bude pojištěn pouze v areálu v Kraslicích, kde je velmi dobré zabezpečení. V areálu se nenachází lehce odcizitelný majetek, který by mohl být pro zloděje zajímavý. Přesto je vhodné stanovit alespoň nízký limit

pojistného plnění pro případ, že by došlo k odcizení nebo poškození movitého majetku, zásob nebo cenností.

5.4.5 Technická rizika

KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. je strojírenský podnik, což naznačuje, že ke své činnosti potřebuje stroje. Stroje nejsou levnou záležitostí a jejich oprava může stát podnik nemalé peníze. Úplné zničení stroje by mohlo znamenat pro podnik nečekané a velmi vysoké náklady na pořízení nového stroje, jelikož stroje k výrobě potřebuje. Pojištění strojních rizik se pojišťuje zejména pro případ chyby konstrukce, vady materiálu, selhání měřících nebo regulačních zařízení, poškození chybou obsluhy nebo třeba úmyslné poškození předmět pojištění. Autorka rozhodně doporučuje podniku pojistit stroje na strojní rizika.

Společnost má v majetku několik strojů, které pojišťuje na živelní rizika. Ale pouze část z nich má zájem pojistit na strojní rizika. V minulosti už se společnost setkala s uplatněním vysokých škod z pojištění strojů, proto považuje pojištění strojních rizik za nezbytnou součást pojištění. Společnost vybrala pět individuálních strojů, jejichž pojištění na strojní rizika považuje za důležitou součást pojištění.

Stejně jako stroje využívá ke své činnosti společnost i elektronická zařízení, jejichž hodnota v areálu je přes jeden milion korun. Jedná se o soubor kancelářské a výpočetní techniky. Elektronika se obvykle pojišťuje na obdobná rizika jako stroje. Pojištění elektroniky autorka podniku doporučuje.

5.4.6 Přeprava výrobků

Hlavní činností firmy je výroba strojírenských výrobků. Vyrobené výrobky následně prodává i do zahraničí po celé Evropě. Při převozu výrobků do zahraničí mohou výrobky ohrozit různá nebezpečí. Od živelních nebezpečí, přes poškození při dopravní nehodě až po odcizení. Řidič může při jedné cestě převážet výrobky až za 500 tis. Kč. V tomto případě už by ztráta výrobků pro podnik znamenala nepřijemnost a dodatečné náklady na výrobu dalších výrobků. Autorka tedy doporučuje pojistit převoz strojírenských výrobků na živelní rizika a na zničení v souvislosti s dopravní nehodou. Odcizení strojírenských výrobků společnost KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. nevnímá jako riziko, proto jej nemá zájem pojistit. Do přepravy je vhodné zahrnout i pojištění škod při nakládce a vykládce, jelikož právě tyto škody představují vysoké riziko a některé pojišťovny je nezahrnují do základního pojištění přepravy.

5.4.7 Pojištění odpovědnosti

Každý podnik nese za svoji činnost nějakou odpovědnost. Není tomu jinak ani u společnosti KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. Podnik musí být zabezpečen proti rizikům, které může třetím osobám svojí činností způsobit. Jedná se hlavně o újmu na zdraví a na věci. Autorka doporučuje, aby se odpovědnost vztahovala i na následnou finanční újmu, činnost pracovních strojů, regresní nároky zdravotních pojišťoven i dávek nemocenského pojištění. Dále má pojištění ochránit pro případ újmy způsobené na životním prostředí a odpovědnost z držby nemovitosti. Vzhledem k tomu, že společnost vyrábí výrobky, které prodává, je vhodné pojistit si odpovědnost i za vadu výrobku, protože to jim poskytne ochranu pro případ újmy vzniklé v důsledku použití výrobku. Dalším rizikem, které autorka doporučuje pojistit je vznik čisté finanční újmy a škody za odpovědnost na věcech převzatých a užívaných.

5.5 Poptávka pojištění

Pojišťovací makléř má povinnost srovnat minimálně 3 nabídky od různých pojišťovatelů. Z tohoto důvodu se autorka rozhodla získat nabídku od 3 různých pojišťovatelů působících v České republice. Z důvodu zachování anonymity nebude zveřejněn pravý název institucí, ale budou uvedeny fiktivní názvy: Pojišťovna A, Pojišťovna B a Pojišťovna C. Zastupující osobou jedné z pojišťoven je pro účely diplomové práce právě autorka, která nabídku pro klienta na základě poptávky připraví.

Na základě získaných informací od klienta nejprve autorka připravila rizikovou zprávu, ve které popisuje základní informace o podniku, škodní průběh, předmět činnosti, předměty pojištění, informaci o rizicích ohrožujících podnik a další informace, které slouží pojišťovateli jako podklad pro předložení nabídky.

Pro získání nabídky je nutné sestavit přehlednou poptávku, kde jsou přesně charakterizovány předměty pojištění, pojistitelná rizika, požadovaná výše spoluúčasti a další informace důležité při poptávání pojištění. Pro účely diplomové práce autorka vytvořila přehledný dotazník na pojištění podnikatelských rizik, v němž je základní přehled pojistných krytí a jednotlivých rizik, která lze obvykle v pojišťovnách pojistit. Dotazník slouží jako pomoc při práci s klientem a při tvorbě pojistného programu. Ke každému předmětu pojištění je nutné stanovit místo pojištění. Na základě dotazníku bude oprávněná osoba v pojišťovně schopna jednoduše sestavit nabídku pojištění.

Zároveň dotazník pomůže pojišťovacímu makléři při práci s klientem a při práci s pojistitelem, jelikož po vyplnění dotazníku by měl mít pojistitel všechny důležité informace, které potřebuje k vytvoření nabídky. Vzor dotazníku přikládá autorka v příloze E.

Do předem vytvořeného dotazníku autorka zapracovala veškeré požadavky na pojištění společnosti KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. a tento dotazník odeslala do Pojišťovny A, Pojišťovny B a Pojišťovny C. Autorka dále k poptávce přiložila Výpis z obchodního rejstříku a Výpis z veřejné části Živnostenského rejstříku. Dále také Výkaz zisku a ztrát a rozvahu, kde je vidět majetek společnosti a obrát. Vzhledem k vysoké hodnotě pojišťovaných nemovitostí, dokládá autorka k poptávce také mapu z katastru nemovitostí, uváděnou v příloze A–D, kde jsou označena místa pojištění.

Vzhledem k tomu, že mohou být mezi pojištěnými i jiné společnosti než samotný zájemce o pojištění, je prvním údajem v dotazníku seznam pojištěných. Právě s tímto případem se setkáváme v případě pojištění společnosti KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. Na obrázku 5 je vidět úvodní část dotazníku, kde se vyplní nejprve zájemce o pojištění v roli pojistníka a následně ostatní pojištěné osoby, které mají na pojištění pojistný zájem.

Obrázek 5: Úvodní informace v dotazníku

Zájemce o pojištění:	KUKAL & UHLÍŘ s.r.o.	IČ: 18248926
Pojištěný:	KUKAL & UHLÍŘ s.r.o.	IČ: 18248926
	DSS - nem. s.r.o.	IČ: 02118262
	KU Capital s.r.o.	IČ: 02028719
	STROTEC s.r.o.	IČ: 28405528

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

První částí dotazníku zobrazuje obrázek 6 a zaměřuje se na získání informací o požadované pojistné ochraně majetku společnosti proti živelním událostem a kriminálním rizikům. Dotazník obsahuje seznam všech staveb, jejich pojistných hodnot a také místa pojištění. Pod stanovenými předměty pojištění jsou vyjmenovaná rizika, která klient požaduje pojistit. Riziko flexa je vždy pojištěno na celkovou pojistnou částku, protože je to základní živelní pojištění. Pojistná částka musí být správně stanovena, aby nedošlo k podpojištění. Ostatní živel je možné pojistit také na plnou hodnotu souboru nemovitostí, tj. na 382 731 925 Kč, ale je velmi málo pravděpodobné, že by ostatní

živelní rizika mimo flexa poškodila všechny předměty pojištění. Proto je zde využit princip zlomkového pojištění a klient požaduje pojistit ostatní živelní rizika pouze na zlomek celkové pojistné částky. Jak už bylo řečeno budovy může ohrozit hlavně zemětřesení nebo živel. Obvykle by ale tento typ živelní události neměl znamenat totální škodu na budovách, tedy jejich úplné zničení. Proto požaduje klient limit 100 mil. Kč. V místech pojištění je pouze malé riziko výskytu povodně a záplavy, přesto je vhodné klientovi pro případ vzniku škody pojistit riziko alespoň na limit. Požadovaný limit je 20 mil. Kč. Vodovodní škody samozřejmě mohou nastat, ale nemají ničivé důsledky, proto stanovuje klient drobný limit 500 tis. Kč. Vzhledem k nízkému riziku spojenému s kriminálními riziky bude dostačující limit na odcizení i vandalismus 150 tis. Kč.

Obrázek 6: Dotazník – I. část stavby

I. část ŽIVELNÍ POJIŠTĚNÍ, KRIMINÁLNÍ RIZIKA					
Předmět pojištění	Riziko	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast	Místo pojištění
Stavby					
Kraslice Obrobna		43 336 385 Kč			k.ú. Tisová u Kraslic, obec Kraslice, st. parc. č. 50 a 313
Kraslice Šatny		16 460 161 Kč			k.ú. Zelená Hora u Kraslic, obec Kraslice, st. parc. č. 18
Kraslice Lisovna		112 687 879 Kč			k.ú. Zelená Hora u Kraslic, obec Kraslice, st. parc. č. 17
Lomnice - budova skladu		7 338 664 Kč			k.ú. Lomnice u Sokolova, obec Lomnice, st. parc. č. 631/9
Lomnice - výrobní hala		39 148 343 Kč			k.ú. Lomnice u Sokolova, obec Lomnice, st. parc. č. 631/8
Citice - Sklad "C"		14 665 138 Kč			k.ú. Tisová u Sokolova, obec Březová, st. parc. č. 170
Citice - Sklad "Přátelství"		47 708 023 Kč			k.ú. Tisová u Sokolova, obec Březová, st. parc. č. 169
vč. oplocení areálu Kukul & Uhlíř		zahrnuto v PČ staveb			Tisová 241, 358 01 Kraslice
Královské Poříčí		59 595 889 Kč			k.ú. Královské Poříčí, obec Královské Poříčí, st. parc. č. 505/3
Královské Poříčí		41 791 443 Kč			k.ú. Královské Poříčí, obec Královské Poříčí, st. parc. č.
Rozsah pojištění	Flexa	382 731 925 Kč		5 000 Kč	
	Ostatní živel		100 000 000 Kč	5 000 Kč	
	Povodeň, záplava		20 000 000 Kč	5 000 Kč	
	Vodovodní škody		500 000 Kč	1 000 Kč	
	Odcizení		150 000 Kč	1 000 Kč	
	Vandalismus			150 000 Kč	1 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Dalším předmětem pojištění jsou věci movité vlastní, cizí a zásoby. V dotazníku, na obrázku 7, je opět stanovena pojistná hodnota věcí v nových cenách a místo pojištění. Autorka považuje za riziko, které by mohlo ohrozit věci movité a zásoby pouze požár a ostatní živelní rizika, jelikož riziko spojené s povodní a záplavou nebo vodovodní škodou je nízké a případné drobné škody by byla společnost schopna zaplatit z vlastních zdrojů.

Obrázek 7: Dotazník – I. část věci movité a zásoby

Věci movité vlastní, cizí převzaté, užívané a zásoby					
Věci movité vlastní		64 000 000 Kč			Areál společnosti Kukul & Uhlíř, Tisová 241, 358 01 Kraslice
Věci movité cizí (převzaté, užívané)					
Zásoby		18 000 000 Kč			
Rozsah pojištění	Flexa	82 000 000 Kč		5 000 Kč	
	Ostatní živel		24 000 000 Kč	5 000 Kč	
	Odčizení		200 000 Kč	1 000 Kč	
	Vandalismus		200 000 Kč	1 000 Kč	
Soubor ceností					
Rozsah pojištění	Flexa		100 000 Kč	1 000 Kč	Areál společnosti Kukul & Uhlíř, Tisová 241, 358 01 Kraslice
	Ostatní živel		100 000 Kč	1 000 Kč	
	Odčizení		100 000 Kč	1 000 Kč	

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Ostatní rizika, která mohou ohrozit majetek pojištěných a pro jejichž pojištění je obvykle nutné speciálně uvést požadavek do poptávky jsou případné zatečení atmosférických srážek, náklady na vodné a stočné, poškození skel, zkrat a přepětí a náklady na demolici a odvoz stavební suti. Tato rizika nelze vyjádřit pojistnou částkou, proto se stanovuje limit pojistného plnění. Požadovaný doplňkový rozsah pojištění představuje obrázek 8.

Obrázek 8: Dotazník – I. část ostatní požadavky na živelní pojištění

Doplňkový rozsah pojištění	Zatečení atmosférických srážek		100 000 Kč	1 000 Kč
	Náklady na vodu (vodné, stočné)		100 000 Kč	1 000 Kč
	Sklo		100 000 Kč	1 000 Kč
	Zkrat, přepětí		50 000 Kč	1 000 Kč
	Náklady na demolici a odvoz stavební suti		5 000 000 Kč	1 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Druhá část dotazníku je zobrazena na obrázku 9 a obsahuje předmět pojištění, tj. stálé náklady a ušlý zisk. Pro výpočet pojistného je nutné uvést požadovanou pojistnou částku, dobu ručení a spoluúčast. Dalším důležitým údajem je místo pojištění. V dotazníku je nutné vyplnit také rizika, v jejichž důsledku by přerušení provozu mohlo nastat. Autorka vnímá jako riziko, které nevíce ohrožuje podnik, požár nebo výbuch, proto poptává pojištění přerušení provozu pouze v důsledku rizik z balíčku flexa. V dotazníku má ale pojišťovací makléř možnost vybrat i ostatní živel, povodeň, záplavu nebo vodovodní škody.

Obrázek 9: Dotazník – II. část přerušení provozu

II. část PŘERUŠENÍ PROVOZU					
Předmět pojištění	Riziko	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast	Místo pojištění
A. Přerušení provozu - ŽIVELNÍ					
stálé náklady a ušlý zisk		30 766 000 Kč			Areál společnosti Kukul & Uhlíř, Tisová 241, 358 01 Kraslice
Rozsah pojištění	Flexa	30 766 000 Kč		3 dny	
Doba ručení	Počet měsíců	6			
Poznámka:					

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Třetí část dotazníku se zaměřuje na strojí rizika (viz obrázek 10). Pojišťovací makléř má možnost v dotazníku zvolit, zda bude pojišťovat jednotlivé stroje nebo soubor strojů. V poptávce po pojištění KUKALA & UHLÍŘ s. r. o. jsou předmětem pojištění jednotlivé stroje. Pro vytvoření pojistné smlouvy je nutné doplnit také značku, typ a výrobní číslo, což z důvodu ochrany společnosti autorka neuvádí. Uvádí pouze rok výroby, což je důležitý údaj pro výpočet pojistného. Pojistné částky jsou uvedeny v nových cenách a pojištěna budou pouze strojí rizika. Dotazník je přizpůsoben i pro případ, že by měl podnik zájem pojistit stroje i na živelní rizika a odcizení, což obvykle produkty pojištění strojů obsahují. V případě této poptávky to ale není potřeba, protože živelní rizika jsou pro stroje obsažena v dotazníku v části I.

Obrázek 10: Dotazník – III. část pojištění strojů

III. část POJIŠTĚNÍ STROJŮ					
A. Pojištění jednotlivých strojů					
Předmět pojištění - název, značka, typ	Výrobní číslo	Rok výroby	Cena stroje (nová/obvyklá)	Cena stroje v Kč	Místo pojištění
Obráběcí stroj		2012	nová	12 095 000 Kč	Areál společnosti Kukul & Uhlíř, Tisová 241, 358 01 Kraslice
Obráběcí stroj		2003	nová	14 333 000 Kč	
Universální stroj		2006	nová	9 023 000 Kč	
Obráběcí stroj		2004	nová	10 734 000 Kč	
Obráběcí centrum		2018	nová	15 285 000 Kč	
p.č. 1	Riziko	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast	
Rozsah pojištění	Pojištění strojů	12 095 000 Kč		5 000 Kč	
p.č. 2	Riziko	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast	
Rozsah pojištění	Pojištění strojů	14 333 000 Kč		5 000 Kč	
p.č. 3	Riziko	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast	
Rozsah pojištění	Pojištění strojů	9 023 000 Kč		5 000 Kč	
p.č. 4	Riziko	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast	
Rozsah pojištění	Pojištění strojů	10 734 000 Kč		5 000 Kč	
p.č. 5	Riziko	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast	
Rozsah pojištění	Pojištění strojů	15 285 000 Kč		5 000 Kč	
Poznámka:					

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Obrázek 11 představuje čtvrtou část dotazníku, ve které má stejně jako u pojištění strojů pojišťovací makléř možnost volby, zda pojistí individuální elektronické zařízení nebo soubor elektronických zařízení. V případě této poptávky je na místě pojištění souboru elektroniky. Uvedená pojistná částka je v nové ceně. Vzhledem k tomu, že se jedná o soubor není nutné elektronická zařízení identifikovat.

Obrázek 11: Dotazník – IV. část pojištění elektroniky

IV. část POJIŠTĚNÍ ELEKTRONIKY					
B. Pojištění souboru elektroniky					
Uveďte, který soubor elektroniky chcete pojistit: <i>např. soubor kancelářské a výpočetní techniky, soubor zdravotnických přístrojů,</i>	Cena stroje (nová/obvyklá)	Celková cena strojů v souboru v Kč	Spoluúčast	Místo pojištění	
Soubor kancelářské elektroniky	nová	1 100 000 Kč	3 000 Kč	Areál společnosti Kukul & Uhlíř, Tisová 241, 358 01 Kraslice	
p.č. 1	Riziko	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast	
Rozsah pojištění	Pojištění elektroniky	1 100 000 Kč		3 000 Kč	
Poznámka:					

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Pojištění přepravovaného nákladu se v dotazníku dělí na pojištění přepravy movitých věcí a cenností. V tomto případě se jedná o pojištění přepravovaných strojírenských výrobků, tj. věcí movitých. Pojištěným musí být všechny přepravy během jednoho pojistného roku nikoliv jednorázová přeprava. I jednorázová přeprava jde na pojistném trhu pojistit, proto i tu možnost dotazník nabízí. Pro účely pojištění může být údajem, který pojistitel potřebuje znát počet vozidel, kterými je přeprava prováděna, bližší specifikace přepravovaných věcí a následně také požadovaná rizika. Autorka považuje za riziko případnou dopravní nehodu nebo živelní událost. Vzhledem k tomu, že společnost vyváží své výrobky i mimo Českou republiku je stanovena požadovaná územní platnost Evropa. Požadovaný rozsah pojištění přepravovaného nákladu je vidět na obrázku 12.

Obrázek 12: Dotazník – V. část pojištění přepravovaného nákladu

V. část POJIŠTĚNÍ PŘEPRAVOVANÉHO NÁKLADU					
A. Pojištění přepravovaného nákladu - movité věci					
všechny přepravy v době pojištění	ANO				
počet vozidel, kterými je přeprava prováděna	5 vozidel				
specifikace přepravovaných věcí	přeprava strojírenských výrobků				
	Riziko	Limit pojistného plnění	Spoluúčast	Územní platnost	
Rozsah pojištění	Živelní události	ANO	500 000 Kč	5 000 Kč	EVROPA
	Odcizení	NE			
	Dopravní nehoda	ANO			
	Nakládka, vykládka	NE			
Poznámka:					

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

K pojištění odpovědnosti je důležité zmínit převažující činnost klienta pro určení rizikovosti pojišťované činnosti. Dalším východiskem je obrat klienta. Rozsah základního pojištění obecné odpovědnosti není u každé pojišťovny stejný. Některé pojišťovny mají obecnou odpovědnost spojenou s odpovědností za vadu výrobku. Některé pojišťovny mají nemajetkovou újmu součástí základního pojištění odpovědnosti. Nelze tedy stanovit jednotnou poptávku po pojištění odpovědnosti, která by vyhovovala všem pojišťovnám. V poslední části dotazníku, zobrazené na obrázku 13, autorka uvedla rizika, jejichž pojištění pojistný trh nabízí a mohou být pro pojištěný podnik důležitá. Dalším důležitým údajem je územní platnost. Vzhledem k tomu, že společnost vyváží své výrobky i mimo Českou republiku, je stanovena požadovaná územní platnost Evropa.

Obrázek 13: Dotazník – VI. část pojištění odpovědnosti

VI. část POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI					
Pojištění odpovědnosti					
Převažující činnost	výroba strojírenských výrobků a polotvarů				
Obrát v Kč za poslední rok	186 580 000 Kč				
	Riziko		Limit pojistného plnění	Spoluúčast	Územní platnost
Rozsah pojištění	Obecná odpovědnost		50 000 000 Kč	5 000 Kč	Evropa
	Regresní náhrady		ano	5 000 Kč	Evropa
	Odpovědnost za vadu výrobku		50 000 000 Kč	5 000 Kč	Evropa
	Následná finanční újmy		ano	5 000 Kč	Evropa
	Čistá finanční újma		5 000 000 Kč	5 000 Kč	Evropa
	Nemajetková újma		ano	5 000 Kč	Evropa
	Odpovědnost za věci převzaté, věci v užívání	mimo vozidel	500 000 Kč	5 000 Kč	Evropa
	Činnost pracovních strojů		ano	5 000 Kč	Evropa
	Relevantní vztah		ano	5 000 Kč	Evropa
Poznámka:					

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Důležitou součástí poptávky by měla být informace o škodním průběhu klienta za posledních 5 let. Dotazník tedy obsahuje část, kam pojišťovací makléř informace o škodách vyplní. Tato část dotazníku je zobrazena na obrázku 14.

Obrázek 14: Škodní průběh

Škodní průběh z jednotlivých druhů pojištění za poslední 5 let:	Ze strojního pojištění bylo vyplaceno 757 844 Kč, 536 080 Kč a 381 446 Kč
	Z pojištění majetku 766 060 Kč v důsledku požáru

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

5.6 Analýza předložených nabídek

Po získání nabídky provede autorka analýzu všech předložených nabídek. Důležitou součástí analýzy je i podrobné rozebrání pojistných podmínek včetně všech dodatků. Cílem analýzy je konzultace nabídky s klientem, ze které může ještě vyplynout návrh na případné změny. Jednotlivé nabídky jsou představeny v následujících kapitolách.

5.6.1 Nabídka od Pojišťovny A

Nabídka Pojišťovny A je uvedena v příloze F. Tato nabídka přesně odpovídá poptávce po pojištění. Pojišťovna stanovila souhrnný limit pojistného plnění pro ostatní živelní nebezpečí na 100 000 000 Kč. V pojištění odpovědnosti stanovila společný limit 50 000 000 Kč na jednu pojistnou událost. Nabídka je pro klienta cenově nejvýhodnější.

5.6.2 Nabídka od Pojišťovny B

Nabídka od Pojišťovny B je uvedena v příloze G a svým rozsahem odpovídá poptávce. Je strukturována jiným způsobem, jelikož stanovuje souhrnný limit pro všechny předměty pojištění na ostatní živelní nebezpečí ve výši 100 000 000 Kč. V porovnání s Pojišťovnou A ale nezpůsobí souhrnný předmět rozdíl ve výsledném pojistném plnění, jelikož Pojišťovna A stanovuje souhrnný roční limit pro ostatní živelní nebezpečí ve výši 100 000 000 Kč také. U odpovědnosti je rozdíl ve spoluúčastech, jelikož Pojišťovna B nabízí u připojištění k odpovědnosti procentuální spoluúčast, což je pro klienta méně výhodné.

5.6.3 Nabídka od Pojišťovny C

Nabídka od Pojišťovny C je uvedena v příloze H. Pojišťovna C rozděluje ostatní živelní nebezpečí do tří kategorií s limity 100 000 000 Kč. V případě rizika zemětřesení a povodně, záplavy ale nabízí pouze procentuální spoluúčast, což je pro klienta méně výhodné. Zásadní chybou nabídky Pojišťovny C je, že nenabízí kompletní pojištění pro klienta. Pojišťovna C nepřijme do pojištění tři stroje z roku 2003, 2004 a 2006. Pokud by měl klient zájem si stroje pojistit, tak by musel žádat jiného pojistitele nebo prokázat investiční zhodnocení stroje ve formě oprav, repasí nebo výměn technologických částí stroje. Se stářím strojů mají ale obvykle všechny pojišťovny problém a podmiňovali by pojištění starších strojů pojištěním kompletního majetku a odpovědnosti. Pro klienta je tedy v tuto chvíli výhodnější zaměřit se na ostatní pojišťovny. Je ale nutné zmínit, že Pojišťovna C nabízí různá speciální ujednání, která ostatní pojišťovny nenabídlly. Tato ujednání ale nebyla poptána, a je zde možnost, v případě zájmu klienta nestandardní speciální ujednání poptat i u ostatních pojišťoven, které mají rozsah pojištění pro klienta výhodnější. Dalším problémem je i cena nabídky, která je podstatně vyšší než u ostatních pojišťoven.

5.6.4 Vyhodnocení nabídek

Po detailním prostudování nabídek autorka v roli pojišťovací makléřky porovná jednotlivé nabídky a provede vyhodnocení. Nejprve autorka porovná rozsah pojištění, následně se řídí cenou, jelikož důležitá je pojistná ochrana klienta a až poté cena nabídky.

Při výběru vhodného pojistitele se autorka rozhodne podle kritérií, která považuje za důležitá. Při výběru kritérií vychází autorka z vyhodnocovacího scoring modelu, který představuje Martinovičová (2007). Při vyhodnocení ale používá jen ta kritéria, jež považuje za důležitá. Některá kritéria doplňuje dle vlastního zvážení. Ke každému kritériu autorka individuálně přiřadila váhu, která vyjadřuje důležitost kritéria. Jedná se o následující kritéria:

1. Výše pojistného v Kč – váha 40 %,
2. Dodržení zadaných pojistných částek, limitů a rozsahu – váha 15 %,
3. Komplettnost nabídky pojistných produktů – váha 15 %,
4. Akceptace spoluúčastí – váha 5 %,
5. Akceptace zvláštních ujednání – váha 5 %,
6. Dosavadní zkušenosti s pojišťovnou – váha 5 %,
7. Rychlost a kvalita likvidace pojistné události – váha 10 %.

Výše pojistného by pro makléře při výběru neměla být rozhodující, přesto je nutné mu přiřadit nejvyšší váhu, jelikož klient má zájem ve většině případů být pojištěn co nejvýhodněji a hledá pojistnou ochranu za rozumné pojistné. Výše pojistného musí být akceptovatelná pro pojišťovnu i pro klienta.

Dodržení zadání je velmi důležité. Pojišťovací makléř potřebuje získat nabídku v rozsahu, ve kterém ji poptal. Potřebuje, aby byly pojištěny správné předměty pojištění, ke kterým by měly být přiřazeny správné pojistné částky a limity. Každá pojišťovna má jiné produkty, jiné pojistné podmínky, proto není možné, aby byly nabídky naprosto totožné. Proto se musí pojišťovací makléř v problematice pojištění dobře orientovat, aby mohl klientovi předložit srovnání a jednotlivé nabídky mu vysvětlit.

Významným kritériem je komplettnost nabídky pojistných produktů, jelikož klienta zajímá, zda mu pojišťovna dokáže pojistit všechna požadovaná pojistná rizika nebo musí některá rizika pojistit u jiné pojišťovny.

Akceptace spoluúčasti a zvláštních ujednání mají stejnou váhu. Autorka považuje tato kritéria za důležitá, ale nikoliv zásadní. Pokud má pojišťovací makléř na trhu silnou pozici, obvykle dokáže přesvědčit pojišťovny, aby přistoupily na požadovaná zvláštní ujednání ve snaze získat klienta. Zároveň některá speciální ujednání jsou obecně nabízená a je pouze potřeba o ně požádat.

Dosavadní zkušenost s pojišťovnou je rovněž důležitá, jelikož pojišťovací makléř musí vyhodnotit, zda se mu s pojišťovnou dobře spolupracuje, zda má v pojišťovně kontaktní osobu, které důvěřuje a o které ví, že mu bude při správě pojištění nápomocná. Uzavřením smlouvy nekončí vztah s pojišťovnou. Makléř s pojišťovnou komunikuje ohledně dodatků k pojistným smlouvám, prolongacím pojistných smluv ve výrocí. Toto kritérium navazuje i na rychlost a kvalitu likvidace pojistných událostí, jelikož klient se pojišťuje proto, aby v případě pojistné události obdržel pojistné plnění bez dlouhého čekání a obav, zda mu pojišťovna pojistné plnění vyplní. Všechny tyto zkušenosti pojišťovací makléř během svého profesního života získá a dokáže posoudit, zda je pojistitel silným a spolehlivým pojistitelem. Všechna uvedená kritéria zobrazuje tabulka 10. Ke každému kritériu je přiřazena váha. Následně je ke každému kritériu přiřazeno hodnocení. Kritéria jsou hodnocena stupnicí 1-3, kdy se známkami rozumí:

1 – vyhovuje,

2 – částečně vyhovuje,

3 – nevyhovuje.

Na konci tabulky 10 je proveden součet bodů, přičemž nejlepšího umístění dosáhne pojišťovna s nejnižším počtem bodů.

Tabulka 10: Scoring model nabídek

Kritérium	Váha	Vybrané pojišťovny		
		Pojišťovna A	Pojišťovna B	Pojišťovna C
Výše pojistného	45 %	715 933 Kč	857 876 Kč	1 063 679 Kč
		1	2	3
		0,45	0,9	1,35
Dodržení zadaných pojistných částek, limitů a rozsahu	15 %	1	1	1
		0,15	0,15	0,15
Kompletnost nabídky pojistných produktů	15 %	1	1	2
		0,15	0,15	0,3
Akceptace spoluúčastí	5 %	1	1	2
		0,05	0,05	0,1
Akceptace zvláštních ujednání	5 %	2	2	1
		0,1	0,1	0,05
Dosavadní zkušenosti s pojišťovnou	5 %	1	1	1
		0,05	0,05	0,05
Rychlost a kvalita likvidace pojistné události	10 %	1	1	1
		0,1	0,1	0,1
Celkem	100 %	1,05	1,5	2,1

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Za nejvýhodnější nabídku autorka považuje nabídku od Pojišťovny A. Klientovi ale představí všechny předložené nabídky společně. Následně požádá makléř pojišťovnu o vystavení pojistné smlouvy podle klientem akceptovaného návrhu. Poté probere s klientem znění pojistné smlouvy, vysvětlí mu pojistné podmínky. Pokud klient nemá žádný návrh na změny, může dojít k uzavření pojistné smlouvy.

5.7 Vyhodnocení pojistné události

Jako příklad pojistné události bude představen příklad škody způsobené požárem v dílně v areálu společnosti.

Příčinou vzniku požáru v areálu je v modelovém příkladu zavinění lidským faktorem. V dílně postupně uniká benzín ze zkorodované nádrže, který se usazuje na podlaze v dílně. Na pracovišti je přísně zakázáno kouření, ale zaměstnanec tento zákaz poruší a zapálí si cigaretu. Následně se zaměstnanec s cigaretou v ústech sehne k podlaze, kde se uvolňují benzínové páry a dojde ke vzplanutí. Celý proces je dokumentován vnitřním kamerovým systémem a příčina požáru je naprosto jednoznačná. Oheň se velmi rychle rozšíří po celé dílně. Při požáru dojde ke zničení budovy a movitých věcí uvnitř budovy. Naštěstí se vznik požáru začne rychle řešit a požár se podaří lokalizovat a následně uhasit, a ochránit tak ostatní budovy před jeho působením. Předmětem pojištění jsou v tomto modelovém případu **nemovitosti a věci movité**.

Při požáru byla poškozena obrobna, jejíž pojistnou částkou v pojistné smlouvě je částka 43 336 385 Kč. Věci movité v areálu jsou pojištěny na 82 000 000 Kč. Pro oba předměty pojištění je stanovena spoluúčást 5 000 Kč. Informace potřebné k úspěšné likvidaci pojistné události zobrazuje tabulka 11.

Tabulka 11: Pojistná částka a spoluúčást

Předmět	Pojistná částka	Spoluúčást
Nemovitost – obrobna	43 336 385 Kč	5 000 Kč
Věci movité	82 000 000 Kč	5 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Aby mohla být pojistná událost vyřízena je nutné dodat hlášení o škodě, doložit pojišťovně všechny potřebné doklady, např. se může jednat o specifikaci poškozených a zničených věcí (typ, stáří, pořizovací cenu věci). Pojišťovna může žádat i o prokázání vlastnictví. Dále by mělo dojít k vyčíslení škody, doložení účtů za opravu a další položkově rozepsané náklady.

Pojišťovna při šetření pojistné události zjistila, že budovy i věci movité jsou pojištěny na správné pojistné částky a nebude uplatňovat podpojištění. Při požáru nedošlo k úplnému shoření budovy, proto nebude nutná stavba nové budovy. Pojišťovna přiznala pojištěnému výši pojistného plnění dle tabulky 12. Pojistné plnění ve výši 3 000 000 Kč bude dostačující na opravu budovy. V budově byly zničeny dále věci movité v hodnotě 2 500 000 Kč, proto bude klientovi vyplacena právě tato částka. Pojištěnému bude účtovaná spoluúčást 5 000 Kč.

Tabulka 12: Pojistné plnění

Předmět	Pojistné plnění	Spoluúčast
Nemovitost – obrobna	3 000 000 Kč	5 000 Kč
Věci movité	2 500 000 Kč	

Zdroj: vlastní zpracování, 2022

Vzhledem k tomu, že k požáru došlo z důvodu porušení pracovních a požárních předpisů, byla jednateli společnosti inspekcí HZK Karlovarského kraje udělena pokuta 100 000 Kč. Dále pojišťovna vznesla nárok na snížení pojistného plnění z důvodu porušení bezpečnostních předpisů. V tomto případě dojde ke snížení pojistného plnění o 20 %. Z celkových 5 500 000 Kč bude tedy vyplaceno pouze 4 400 000 Kč. Podnik tak přišel o 1 200 000 Kč, když započítá autorka i pokutu udělenou managementu. V tomto konkrétním případě, byl uplatněn nárok na náhradu takto vzniklé škody z pojištění odpovědnosti D & O neboli pojištění odpovědnosti členů orgánu obchodní korporace. Vzniklá finanční škoda byla ze strany pojistitele plněna.

5.8 Závěrečná doporučení

Závěrečná doporučení zohledňují předpokládaný hospodářský vývoj v ČR a EU. Bude postupně docházet ke zvyšování nákladů na energie, materiály a personálních nákladů. To se promítne do ceny výroby a její složitější uplatnění na trhu. Nelze vyloučit nutnost technických změn umožňující využití jiných energetických médií, než je plyn. To sebou ponese zvyšování finančních nákladů za současného zhoršování hospodářského výsledku.

Způsob pojištění za této situace bude muset na tyto měnící se vnější podmínky reagovat. Jednak se dá očekávat vznik nových rizik, ekonomických rizik, vyloučit nelze ani nárůst rizik kybernetických. To znamená důslednou a pravidelnou kontrolu sjednaného pojištění.

Současný návrh pojištění pro společnost KUKAL & UHLÍŘ s. r. o. lze považovat za vyvážený. Tato rovnováha je vykoupena vyššími náklady na pojistné. Nelze v budoucnu vyloučit změny v pojištění, kde v zájmu úspory nákladů budou na přechodnou dobu pojištění kryta jen rizika, jejichž vznik by měl fatální dopady na existenci společnosti.

Za současné situace je tedy doporučeno se v následujícím období zaměřit na periodickou kontrolu a periodickou konzultaci s vedením společnosti, zajistit tak aktuálnost pojištění a jeho adaptaci na reálný stav.

V současné době a v současné ekonomické situaci je doporučeno věnovat se v zájmu kvality krytí doplňkům v pojištění:

1. Pojištění vozidel,
2. Pojištění D&O pro případ chyb managementu,
3. Pojištění odpovědnosti zaměstnanců za škodu způsobenou zaměstnavateli.

Společnost má aktuálně svá vozidla pojištěna, ale je nutné věnovat pozornost stále zvyšujícím se cenám ojetých vozidel. Pojišťovací makléř by měl provádět kontrolu pojistných částek ve flotilovém pojištění, jelikož v případě neaktualizovaných flotil by mohlo klientovi hrozit riziko podpojištění.

Pojištění D&O je pro společnost vhodné, protože se tak management společnosti může ochránit před nároky na náhradu újmy vzniklé z důvodu nesprávného rozhodnutí manažera. Možnost vzniku újmy byla představena v kapitole 5.7.

Posledním doporučením je pojištění odpovědnosti zaměstnanců za škodu způsobenou zaměstnavateli. Vzhledem k tomu, že ve firmě pracují zaměstnanci na různých pracovních pozicích, na kterých hrozí riziko způsobení nějaké škody, je vhodné zaměstnance pojistit, aby je podnik ochránil před případnými finančními dopady z jejich škod. Ať už se jedná o zaměstnance na dílně nebo třeba řidiče, tak je vhodné je pojistit v rámci hromadné pojistné smlouvy na pojištění odpovědnosti zaměstnanců za případné škody způsobené zaměstnavateli. Každý zaměstnanec podle zákoníku práce § 250 odpovídá za škodu, kterou způsobil zaměstnavateli pouze do 4,5 násobku jeho průměrné hrubé mzdy, přesto může taková škoda ohrozit jistotu zaměstnance. V případě vzniku škody má zaměstnavatel jistotu, že mu bude škoda ihned nahrazena.

Závěr

Cílem práce bylo vytvořit obecný základ postupu při sjednání a správě pojištění podnikatelského subjektu. Tento cíl byl splněn a detailně o něm pojednává praktická část práce.

V rámci diplomové práce byla nejprve představena úloha pojišťovacího makléře v pojištění podnikatelských rizik. Autorka je názoru, že pojišťovací makléř je významnou součástí pojistného trhu. Jeho úkolem je nejprve sestavit rizikovou zprávu, která pojednává o předmětu činnosti klienta, škodní historii, hlavním požárním komplexu, výrobě a dalších informacích, které slouží k ohodnocení rizika. Následně má za úkol vytvořit návrh pojistného programu, do kterého musí zahrnout všechny podstatné informace pro pojistitele. Při návrhu pojistného programu je požadovaná součinnost klienta, jelikož ten přesně ví, co má být předmětem pojištění. Autorka sestrojila přehledný dotazník, který pojišťovacímu makléři pomůže při komunikaci s klientem a při sestrojení návrhu pojistného programu. Dotazník obsahuje běžně pojistitelná rizika a vyžaduje doplnění údajů, které pojistitel při tvorbě nabídky pojištění potřebuje. Vyplněný dotazník byl odeslán do tří různých pojišťoven, jako podklad pro získání nabídky pojištění společnosti KUKAL & UHLÍŘ, s. r. o. Postupně autorka získala všechny tři nabídky.

Na základě analýzy předložených nabídek byl vyvozen závěr, že je pro podnik nejvýhodnější pojištění u Pojišťovny A, která přesně splňuje požadovaný rozsah a přijme klienta do pojištění za nejvýhodnější pojistné. Tato nabídka splňuje podstatné předpoklady, a proto byla klientovi představena jako nejvýhodnější.

Závěrem lze říci, že praxe ukazuje na řadě chyb, že chybí srozumitelná obecná metodologie postupu, která by alespoň částečně umožnila řadovému účastníku procesu se těchto chyb vyvarovat. Práce je pro čtenáře přínosná, jelikož se na velmi vhodném příkladu dozví, jak má pojišťovací makléř postupovat při pojištění podniku. Práce představuje důležité body rizikové zprávy, představuje, jak má pojišťovací makléř postupovat při tvorbě návrhu pojistného programu. Nedílnou součástí práce je i stanovení pojistných částek, kde autorka využívá metodu výpočtu částečně podle ČKAIT. Při výpočtu vychází i podle aktuálních cenových ukazatelů zveřejněných společnostmi RST a. s. Práce představuje rizika, která mohou podnik ohrozit a metodu vyhodnocení nabídky. Na konci práce je na modelovém příkladu zobrazena pojistná událost.

Seznam použité literatury

- Akreditfin.cz. (2021). *Soubor zkouškových otázek podle zákona č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění*. Dostupně 13. 3. 2022 z <https://www.akreditfin.cz/zkousky-pojisteni/pojisteni-priprava/e-learning-pojisteni/>.
- BOZP.cz (2017). *Nejčastější rizika požáru a výbuchu ve strojírenském průmyslu*. Dostupně 3. 4. 2022 z <https://www.dokumentacebozp.cz/aktuality/rizika-pozaru-vybuchu-ve-strojirenstvi/>.
- Cenová soustava RTS (2022). *Novinky v cenové soustavě RTS*. Dostupně 27. 3. 2022 z <http://www.cenovasoustava.cz/default.asp?Bid=10&ID=10>.
- Cigánik, J. (2016). Předsedkyně AČPM Jiřina Nepalová: Role pojišťovacího makléře je významná. *Pojistný obzor, 2016* (1), 6-7. Dostupně 23. 11. 2022 z <https://www.pojistnyobzor.cz/images/archiv/2016-1/casopis.pdf>.
- Česká asociace pojišťoven (2021). *Pojistná smlouva*. Dostupně 23. 2. 2022 z <https://www.cap.cz/pojistna-smlouva>.
- Česká asociace pojišťoven (2022a). *Statistické údaje dle metodiky ČAP 1-12/2021*. Dostupně 13. 3. 2022 z <https://www.cap.cz/images/statisticke-udaje/vyvoj-pojistneho-trhu/STAT-2021Q4-CAP-CS-2022-01-27-WEB.pdf>.
- Česká asociace pojišťoven (2022b). *Vývoj pojistného trhu v roce 2021. Růst o 4,4 % zejména díky neživotnímu pojištění. Nárůst škod je v pojištění majetku*. Dostupně 17. 3. 2022 z <https://www.cap.cz/tiskove-centrum/tiskove-zpravy/104867-vyvoj-pojistneho-trhu-v-roce-2021-rust-trhu-o-4-4-zejmena-diky-nezivotnimu-pojisteni-narust-skod-je-v-pojisteni-majetku>.
- Česká asociace pojišťoven (n.d.). *Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla*. Dostupně 17. 3. 2022 z [cap.cz/vse-o-pojisteni/pojisteni-motorovych-vozidel/povinne-ruceni](https://www.cap.cz/vse-o-pojisteni/pojisteni-motorovych-vozidel/povinne-ruceni).
- Česká asociace pojišťoven (n.d.). *Pojištění podnikatelů*. Dostupně 21. 11. 2021 z <https://www.cap.cz/vse-o-pojisteni/pojisteni-majetku/podnikatele>.
- České stavební standardy (2021). *Cenové ukazatele ve stavebnictví*. Dostupně 27. 3. 2022 z <http://www.stavebnistandardy.cz/default.asp?Bid=6&ID=6>.
- ČSOB Pojišťovna (n.d.). *Pojištění podnikatelských rizik. Informační dokument o pojistném produktu*. Dostupně 20. 3. 2022 z <https://www.sucb.cz/soubor/informacni-dokument-o-pojistnem-produktu/>
- Daňhel, J., & Ducháčková, E. (2010). *Teorie pojistných trhů*. Praha, Česko: Professional Publishing.
- Ducháčková, E. (2005). *Principy pojištění a pojišťovnictví*. Praha, Česko: Ekopress.
- Ducháčková, E. (2015). *Pojištění a pojišťovnictví*. Praha, Česko: Ekopress.
- GDV.cz (n.d.). *Über uns*. Dostupně 23. 4. 2022 z <https://www.gdv.de/de/ueber-uns>.
- Generali Česká Pojišťovna (2020). *Pojištění majetku a odpovědnosti. Informační dokument o pojistném produktu*. Dostupně 20. 3. 2022 z https://www.generaliceska.cz/documents/20183/63226/8.40.014_01-20_v01_KLIK_k1-11-19_ren.pdf/06f5d678-fee4-481e-9db0-11964f9e361a

- Janata, J. (2008). *Pojištění a management rizik v makléřském obchodě*. Praha, Česko: Professional Publishing.
- Janata, J. (2010). *Metodika přípravy rizikové zprávy pro pojistné trhy*. Praha, Česko: Professional Publishing.
- Janata, J. (2014). *Principy pojištění podnikatelů a právnických osob*. Praha, Česko: Professional Publishing.
- Kašparová, L. (2019). *Pojišťovány čekají od září nové povinné zkoušky, čas na ně mají více jak rok*. Dostupné 23. 11. 2022 z <https://www.mesec.cz/clanky/pojistovaky-cekaji-od-zari-nove-povinne-zkousky-cas-na-ne-maji-vice-jak-rok/>.
- Kooperativa (2020). *Informace pro klienta*. Dostupné 20. 3. 2022 https://www.koop.cz/file/edee/dokumenty/podnikatele-prumysl/Informace_pro_klienta_07_2020.pdf
- KST Finance.cz (n.d.). *Pojištění odpovědnosti podnikatelů*. Dostupné 27. 3. 2022 z <https://www.kstfinance.cz/produkty/pojisteni-malych-a-strednich-firem/pojisteni-odpovednosti-podnikatele/>.
- Kukal & Uhlíř s.r.o. (n.d.). *Společnosti*. Dostupné 1. 4. 2022 z <https://kukal-uhlir.cz/cs/spolecnost/>.
- kurzy.cz (2021). *Povodně v Německu: Pojištěné škody ve výši 5 miliard EUR*. Dostupné 23. 4. 2022 z <https://www.kurzy.cz/zpravy/605526-povodne-v-nemecku-pojistene-skody-ve-vysi-5-miliard-eur/>.
- Langerová, J. (2021). *Podnikatel bez pojištění odpovědnosti je hazard. Podívejte se na nabídku*. Dostupné 27. 3. 2022 z <https://www.podnikatel.cz/clanky/podnikat-bez-pojisteni-odpovednosti-je-hazard-podivejte-se-na-nabidku/>.
- Majtánová, A., Daňhel, J., Ducháčková, E., & Kafková, E. (2006). *POJIŠŤOVNICTVÍ – Teorie a praxe*. Praha, Česko: Ekopress.
- Martinovičová, D. (2007). *Pojištění podnikatelských subjektů*. Ostrava, Česko: KEY Publishing.
- Ministerstvo financí České republiky (n.d.). *Pojistný trh v České republice*. Dostupné 13. 2. 2022 z <https://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/pojistovnictvi/pojistny-trh-v-ceske-republice>.
- MUNI. ESF:KFPEK (n.d.) *Pojistná ekonomika. Ing. František Řezáč, PhD. Ekonomika pojištění*. Dostupné 30. 11. 2021 z <https://is.muni.cz/el/econ/podzim2006/KFPEK/um/>
- Nový občanský zákoník (n.d.). *Nemajetková újma*. Dostupné 27.3.2022 z <http://obcanskyzakonik.justice.cz/index.php/nahrada-ujmy/konkretni-zmeny/nemajetkova-ujma>
- Rais, K., & Smejkal, V. (2013). *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. (4. vyd.). Praha, Česko: Grada Publishing.
- RTS a. s. (2022). *Cenové ukazatele ve stavebnictví pro rok 2022*. Dostupné 27. 3. 2022 z http://www.cenovasoustava.cz/dok/ceny/thu_2022.html.

Růžička, V. (2022). *Růst cen stavebních materiálů ohrožuje i veřejné zakázky, říká ČKAIT a nabízí řešení*. Dostupné 27. 3. 2022 z <https://stavba.tzb-info.cz/hruba-stavba/23376-rust-cen-stavebnich-materialu-ohrozuje-i-verejne-zakazky-rika-ckait-a-nabizi-reseni>.

Řezáč, F. (2011). *Řízení rizik v pojišťovnictví*. Brno, Česko: Munipress.

ÚZK Nahlížení do katastru nemovitostí (2022). Informace o pozemku. Dostupné 20.3.2022 <https://www.cuzk.cz/>.

Veřejný rejstřík a Sbírka listin (2022). *Úplný výpis z obchodního rejstříku. KU Capital s.r.o., C 37260 vedená u Krajského soudu v Plzni*. Dostupné 20.3.2022 z <https://or.justice.cz/>

Veřejný rejstřík a Sbírka listin (2022). *Výpis z obchodního rejstříku KUKAL & UHLÍŘ s.r.o., C 918 vedená u Krajského soudu v Plzni*. Dostupné 20.3.2022 z <https://or.justice.cz/>

Zákony pro lidi (2018). *Zákon č. 170/2018 Sb. Zákon o distribuci pojištění a zajištění*. Dostupné 13.3.2022 z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2018-170>.

Zákony pro lidi (2021). *Zákon č. 89/2012 Sb. Zákon občanský zákoník*. Dostupné 17.3.2022 z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89?text=2821>.

Zolotukhin, A. (2018). *Legal nature of business risk insurance*. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/328238466_Legal_nature_of_business_risk_insurance

Seznam tabulek

Tabulka 1: Členění rizik podle jejich velikosti - pětistupňový systém.....	43
Tabulka 2: Základní okruhy otázek, kterými se zabývá riziková zpráva	45
Tabulka 3: Úvodní riziková zpráva společnosti KUKAL & UHLÍŘ s. r. o.	53
Tabulka 4: Škodní průběh z pojištění majetku a odpovědnosti 2017–2022	54
Tabulka 5: Pojištěné budovy.....	55
Tabulka 6: Pojistná částka souboru nemovitostí.....	63
Tabulka 7: Pojistná částka souboru věcí movitých vlastních, cizích a zásob.....	64
Tabulka 8: Pojistné částky strojů a elektronických zařízení.....	65
Tabulka 9: Limity pojistného plnění pro pojištění odpovědnosti.....	66
Tabulka 10: Scoring model nabídek	81
Tabulka 11: Pojistná částka a spoluúčast.....	82
Tabulka 12: Pojistné plnění	83

Seznam obrázků

Obrázek 1: Předepsané smluvní pojistné dle metodiky ČAP podle objemu 1-12/2021 .	20
Obrázek 2: Objem pojištěných škod v riziku přírodních katastrof v ČR.....	24
Obrázek 3: Odstupové vzdálenosti v hlavním požárním komplexu	57
Obrázek 4: Protékající potok v hlavním požárním komplexu	58
Obrázek 5: Úvodní informace v dotazníku	71
Obrázek 6: Dotazník – I. část stavby	72
Obrázek 7: Dotazník – I. část věci movité a zásoby	73
Obrázek 8: Dotazník – I. část ostatní požadavky na živelní pojištění	73
Obrázek 9: Dotazník – II. část přerušování provozu	74
Obrázek 10: Dotazník – III. část pojištění strojů	75
Obrázek 11: Dotazník – IV. část pojištění elektroniky.....	75
Obrázek 12: Dotazník – V. část pojištění přepravovaného nákladu.....	76
Obrázek 13: Dotazník – VI. část pojištění odpovědnosti	77
Obrázek 14: Škodní průběh	77

Seznam příloh

Příloha A: Katastrální mapa „stavby v Kraslicích“

Příloha B: Katastrální mapa „stavby v Lomnicích“

Příloha C: Katastrální mapa „stavby v Březové“

Příloha D: Katastrální mapa „stavby v Královském poříčí“

Příloha E: Vzor dotazníku na pojištění podnikatelských rizik

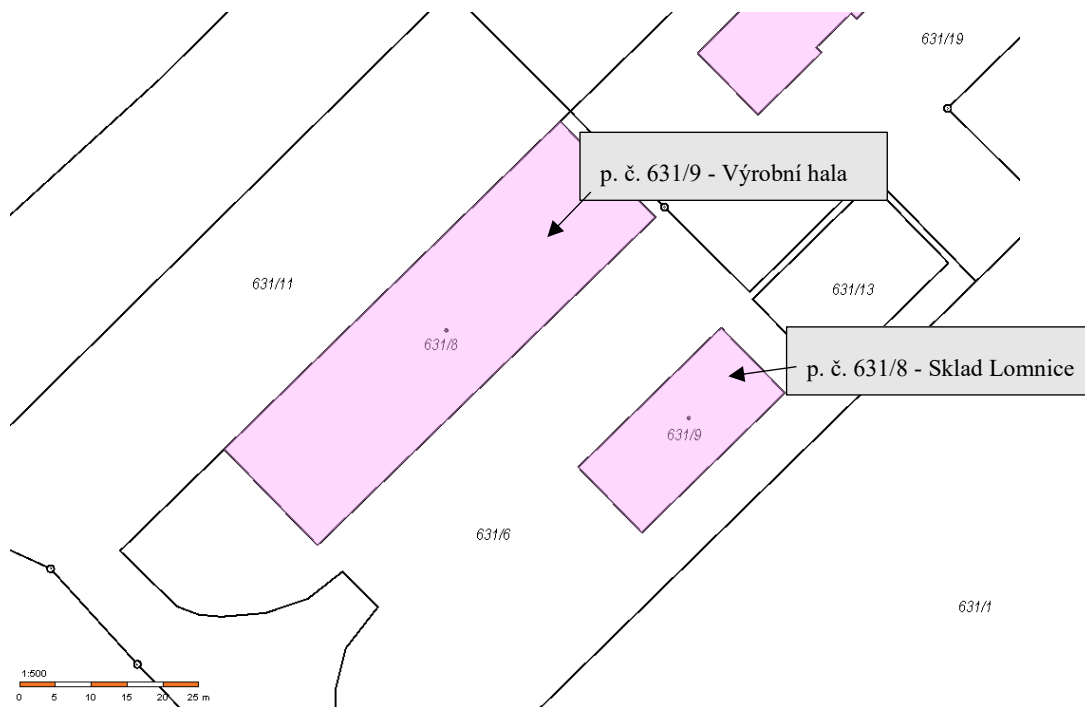
Příloha F: Nabídka od Pojišťovny A

Příloha G: Nabídka od Pojišťovny B

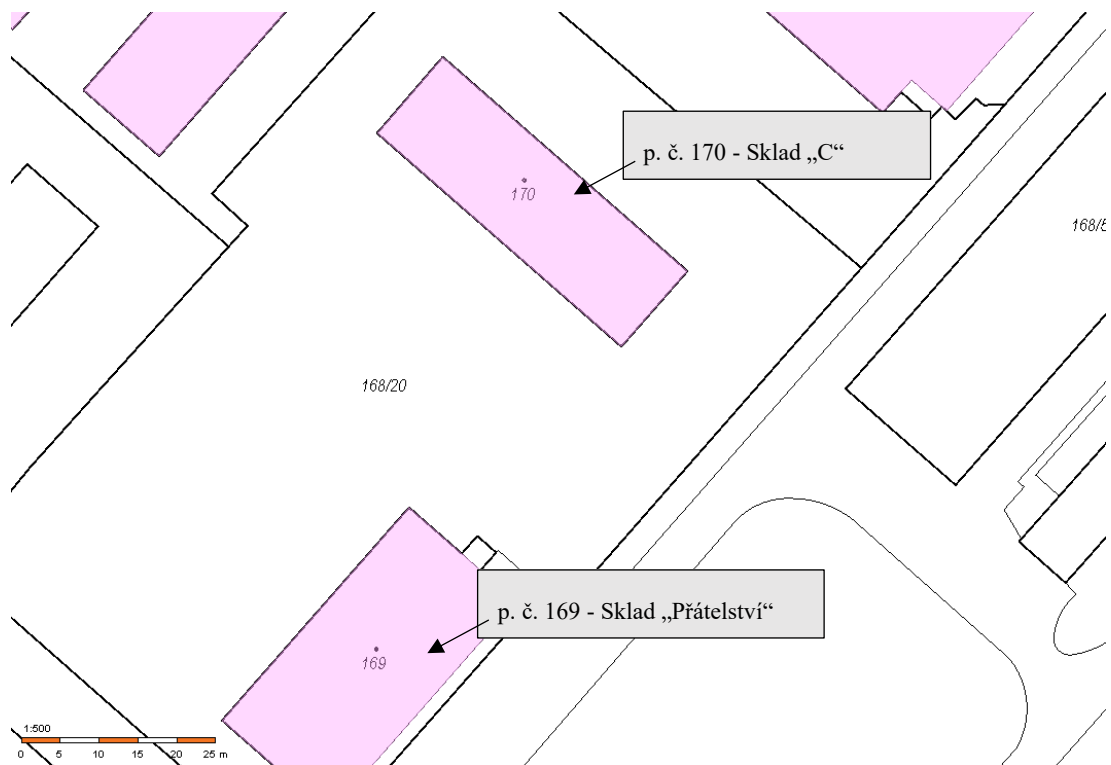
Příloha H: Nabídka od Pojišťovny C

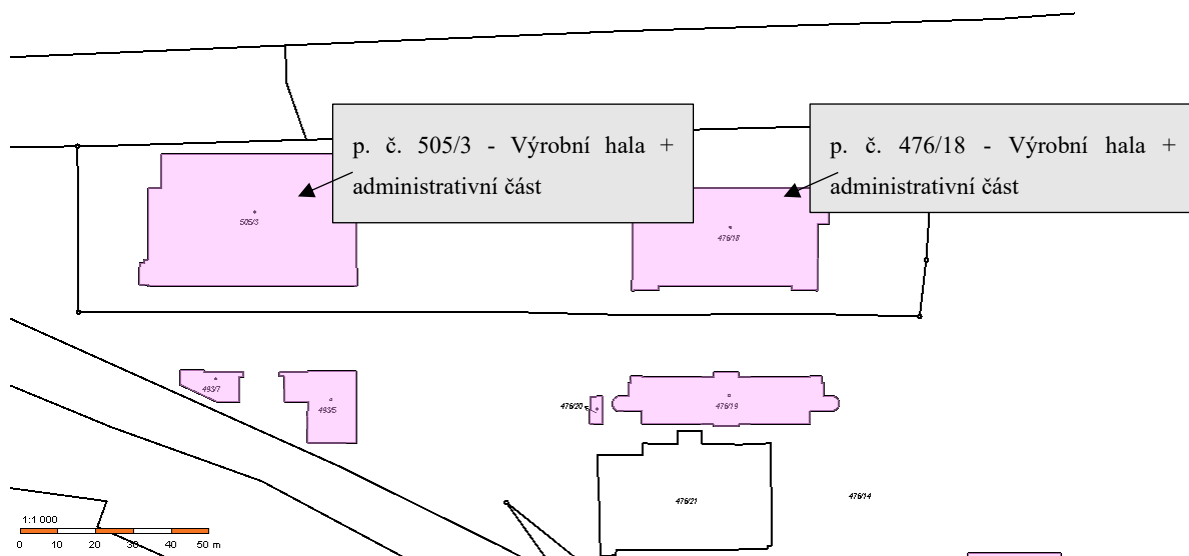
Příloha B: Katastrální mapa „stavby v Lomnicích“

Příloha C: Katastrální mapa „stavby v Březové“

Příloha D: Katastrální mapa „stavby v Královském Poříčí“

II. část PŘERUŠENÍ PROVOZU					
Předmět pojištění	Riziko	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast	Místo pojištění
A. Přerušeni provozu - ŽIVELNÍ					
stále náklady					
ušlý zisk					
stále náklady i ušlý zisk					
Rozsah pojištění	Flexa				
	Ostatní živeli				
	Povodeň, záplava				
	Vodovodní škody				
	Odcizení				
Doba ručení	Počet měsíců				
B. Přerušeni provozu - STROJNÍ					
stále náklady i ušlý zisk					
Doba ručení	Počet měsíců				
Pozn.: Nutné přiložit k pojistné smlouvě seznam strojů zařazených v pojištění					
Poznámka:					

III. část POJIŠTĚNÍ STROJŮ						
A. Pojištění jednotlivých strojů						
p.č.	Předmět pojištění - název, značka, typ	Výrobní číslo	Rok výroby	Cena stroje (nová/obvyklá)	Cena stroje v Kč	Místo pojištění
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
p.č. 1						
Rozsah pojištění	Riziko	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast		
	Pojištění strojů					
	Flexa					
	Ostatní živeli					
	Povodeň, záplava					
	Vodovodní škody					
	Odcizení					
Pojištění skel						
p.č. 2						
Rozsah pojištění	Riziko	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast		
	Pojištění strojů					
	Flexa					
	Ostatní živeli					
	Povodeň, záplava					
	Vodovodní škody					
	Odcizení					
Pojištění skel						
p.č. 3						
Rozsah pojištění	Riziko	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast		
	Pojištění strojů					
	Flexa					
	Ostatní živeli					
	Povodeň, záplava					
	Vodovodní škody					
	Odcizení					
Pojištění skel						
Poznámka:						

B. Pojištění souboru strojů					
p.č.	Uvedte, který soubor strojů chcete pojistit: <i>např. soubor zemědělských strojů mobilních, soubor lesnických strojů, stavební stroje mobilní, atd.</i>	Cena stroje (nová/obvyklá)	Celková cena strojů v souboru v Kč	Spoluúčast	Místo pojištění
1.					
2.					
p.č. 1	Riziko	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast	
Rozsah pojištění	Pojištění strojů				
	Flexa				
	Ostatní živel				
	Povodeň, záplava				
	Vodovodní škody				
	Odcizení				
Pojištění skel					
p.č. 2	Riziko	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast	
Rozsah pojištění	Pojištění strojů				
	Flexa				
	Ostatní živel				
	Povodeň, záplava				
	Vodovodní škody				
	Odcizení				
Pojištění skel					
Poznámka:					

IV. část POJIŠTĚNÍ ELEKTRONIKY

A. Pojištění jednotlivých elektronických zařízení						
p.č.	Předmět pojištění - název, značka, typ	Výrobní číslo	Rok výroby	Cena stroje (nová/obvyklá)	Cena stroje v Kč	Místo pojištění
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
p.č. 1	Riziko	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast		
Rozsah pojištění	Pojištění strojů					
	Flexa					
	Ostatní živel					
	Povodeň, záplava					
	Vodovodní škody					
	Odcizení					
p.č. 2	Riziko	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast		
Rozsah pojištění	Pojištění strojů					
	Flexa					
	Ostatní živel					
	Povodeň, záplava					
	Vodovodní škody					
	Odcizení					
p.č. 3	Riziko	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast		
Rozsah pojištění	Pojištění strojů					
	Flexa					
	Ostatní živel					
	Povodeň, záplava					
	Vodovodní škody					
	Odcizení					
Poznámka:						

B. Pojištění souboru elektroniky				
Uveďte, který soubor elektroniky chcete pojišťit: <i>např. soubor kancelářské a výpočetní techniky, soubor zdravotnických přístrojů, atd.</i>				
p.č.	Cena stroje (nová/obvyklá)	Celková cena strojů v souboru v Kč	Spoluúčast	Místo pojištění
1.				
2.				
p.č. 1	Riziko	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast
Rozsah pojištění	Pojištění elektroniky			
	Flexa			
	Ostatní živeli			
	Povodeň, záplava			
	Vodovodní škody			
	Odcizení			
p.č. 2	Riziko	Pojistná částka	Limit pojistného plnění	Spoluúčast
Rozsah pojištění	Pojištění elektroniky			
	Flexa			
	Ostatní živeli			
	Povodeň, záplava			
	Vodovodní škody			
	Odcizení			
Poznámka:				

V. část POJIŠTĚNÍ PŘEPRAVOVANÉHO NÁKLADU

A. Pojištění přepravovaného nákladu - movité věci

jednorázová přeprava	ANO / NE			
	trasa z:		do:	
	od:		do:	
všechny přepravy v době pojištění	ANO / NE			
počet vozidel, kterými je přeprava prováděna				
specifikace přepravovaných věcí				
Rozsah pojištění	Riziko	Limit pojistného plnění	Spoluúčast	Územní platnost
	Živelní události	ANO / NE		
	Odcizení	ANO / NE		
	Dopravní nehoda	ANO / NE		
	Nakládka, vykládka	ANO / NE		

B. Pojištění přepravovaného nákladu - cennosti

jednorázová přeprava	ANO / NE			
	trasa z:		do:	
	od:		do:	
všechny přepravy v době pojištění	ANO / NE			
počet vozidel, kterými je přeprava prováděna				
specifikace přepravovaných věcí				
Rozsah pojištění	Riziko	Limit pojistného plnění	Spoluúčast	Územní platnost
	Živelní události	ANO / NE		
	Odcizení	ANO / NE		
	Dopravní nehoda	ANO / NE		
	Nakládka, vykládka	ANO / NE		

Poznámka:

VI. část POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI

Pojištění odpovědnosti					
Převažující činnost					
Obrat v Kč za poslední rok					
Rozsah pojištění	Riziko	Limit pojistného plnění	Spoluúčast	Územní platnost	
	Obecná odpovědnost				
	Regresní náhrady				
	Odpovědnost za vadu výrobku				
	Následná finanční újmy				
	Čistá finanční újma				
	Nemajetková újma				
	Odpovědnost za věci převzaté, věci v užívání				
	Činnost pracovních strojů				
	Relevantní vztah				

Poznámka:

Škodní průběh z jednotlivých druhů pojištění za poslední 3 roky:

Příloha F: Nabídka od Pojišťovny A

Předmět pojištění	Pojistné riziko	Pojistná částka	Spoluúčast
Soubor staveb	Flexa	382 731 925 Kč	5 000 Kč
	Ostatní živel	100 000 000 Kč (1.R)	5 000 Kč
	Povodeň, záplava	20 000 000 Kč (1.R)	5 000 Kč
	Vodovodní škody	500 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Vodné a stočné	100 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Atmosférické srážky	100 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Zkrat a přepětí	50 000 Kč (1.R)	5 000 Kč
	Skla	100 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Vandalismus vč. odcizení stavebních součástí	300 000 Kč (1.R)	10 %, min. 1 000 Kč
Soubor věcí movitých vlastních i cizích, vč. zásob	Flexa	82 100 000 Kč	5 000 Kč
	Ostatní živel	24 000 000 Kč (1.R)	5 000 Kč
	Vandalismus	200 000 Kč (1.R)	10 %, min. 1 000 Kč
	Odcizení	200 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
Soubor ceností	Flexa	100 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Ostatní živel	100 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Odcizení	100 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
Stálé náklady	Flexa	30 766 000 Kč	3 dny
	Pozn.: doba ručení 6 měsíců		

Stroj	Strojní rizika	12 095 000 Kč	5 000 Kč
	Strojní rizika	14 333 000 Kč	5 000 Kč
	Strojní rizika	9 023 000 Kč	5 000 Kč
	Strojní rizika	10 734 000 Kč	5 000 Kč
	Strojní rizika	15 285 000 Kč	5 000 Kč
	Pozn.: speciální ujednání na krytí škod i na součástech nebo příslušenství předmětu, které se vyměňují při změně pracovního úkonu, nebo protože podléhají rychlému opotřebení		
Soubor elektroniky	Elektronická rizika	1 100 000 Kč	3 000 Kč
Přepřavovaný náklad	Živelní rizika + dopravní nehoda	500 000 Kč (1.R)	5 000 Kč
Odpovědnost	Základní odpovědnost z činnosti a ze vztahu	50 000 000 Kč (LPP)	5 000 Kč
	Odpovědnost za výrobek	50 000 000 Kč	5 000 Kč
	Odpovědnost za věci převzaté a v užívání	500 000 Kč	5 000 Kč
	Čistá finanční újma	5 000 000 Kč	5 000 Kč
	Pozn.: společný limit za 1 pojistnou událost je 50 000 000 Kč speciální ujednání na křížovou odpovědnost mezi pojištěnými subjekty		
Celkem roční pojistné			715 933 Kč

Příloha G: Nabídka od Pojišťovny B

Předmět pojištění	Pojistné riziko	Pojistná částka	Spoluúčast
Soubor staveb	Flexa	382 731 925 Kč	5 000 Kč
vč. oplocení areálu	Odcizení	150 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
Soubor věcí movitých vlastních i cizích, vč. zásob	Flexa	82 000 000 Kč	5 000 Kč
	Odcizení	200 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
Soubor cenností	Flexa	100 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Odcizení	100 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
Souhrnný předmět	Demoliční náklady	5 000 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Vichřice nebo krupobíjí, sesuv, zemětřesení, tíha sněhu nebo námrazy	100 000 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Nepřímý úder blesku	50 0000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Atmosférické srážky	100 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Povodeň nebo záplava	20 000 000 Kč (1.R)	1%, min. 10 000 Kč
	Vodovodní nebezpečí	500 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Vodné a stočné	120 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Vandalismus	200 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Pojištění skla - rozšířená	100 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
Stálé náklady a ušlý zisk	Požár, náraz, pád a kouř	30 766 000 Kč (1.R)	3 dny
	Povodeň, záplava		
	Vodovodní nebezpečí		
	Vichřice, krupobíjí, sesuv, zemětřesení, tíha sněhu nebo námraza		
	Pozn.: doba ručení 6 měsíců		
Soubor strojů	Strojní rizika	61 470 000 Kč	5 000 Kč
Soubor elektroniky	Elektronická rizika	1 100 000 Kč	3 000 Kč
Přepravovaný náklad		500 000 Kč (1.R)	5 000 Kč
Odpovědnost	Základní odpovědnost z činnosti a ze vztahu	50 000 000 Kč (LPP)	5 000 Kč
	Odpovědnost za výrobek		
	Odpovědnost za věci převzaté a v užívání	500 000 Kč	5 000 Kč
	Čistá finanční škoda	5 000 000 Kč	10 %, min. 5 000 Kč, max. 10 000 Kč
	Nemajetková újma	5 000 000 Kč	10 %, max. 10 000 Kč
	Pozn.: speciální ujednání na křížovou odpovědnost mezi pojištěnými subjekty sublimit na regresy nákladů orgánů zdravotního a nemocenského pojištění 5 mil. Kč		
Celkem roční pojistné			857 876 Kč

Příloha H: Nabídka od Pojišťovny C

Předmět pojištění	Pojistné riziko	Pojistná částka	Spoluúčast
Soubor staveb vč. oplocení areálu	Flexa	382 731 000 Kč	5 000 Kč
	Vichřice, krupobití	100 000 000 Kč (1.R)	5 000 Kč
	Zemětřesení	100 000 000 Kč (1. R)	10 %, min. 10 000 Kč
	Sesuv půdy nebo lavin, zřícení skal nebo zemin, pád stromů, stožárů a jiných předmětů, tíha sněhu nebo námrazy	100 000 000 Kč (1. R)	5 000 Kč
	Povodeň, záplava	20 000 000 Kč (1.R)	5 %, min. 5 000 Kč
	Vodovodní škody	500 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Vodné a stočné	30 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Atmosférické srážky	100 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Zkrat a přepětí	50 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Skla	100 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Vandalismus	150 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Odcizení stavebních součástí	150 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Demoliční náklady	5 000 000 Kč (1.R)	5 000 Kč
	Soubor věcí movitých vlastních i cizích, vč. zásob	Flexa	82 100 000 Kč
Vichřice, krupobití		24 000 000 Kč (1.R)	5 000 Kč
Zemětřesení		24 000 000 Kč (1. R)	5 %, min. 5 000 Kč
Sesuv půdy nebo lavin, zřícení skal nebo zemin, pád stromů, stožárů a jiných předmětů, tíha sněhu nebo námrazy		24 000 000 Kč (1. R)	5 000 Kč
Zkrat a přepětí		50 000 Kč	1 000 Kč
Vandalismus		200 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
Odcizení		300 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
Soubor cenností	Flexa	100 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Ostatní živé	100 000 Kč (1.R)	1 000 Kč
	Odcizení	100 000 Kč (1.R)	1 000 Kč

Stálé náklady a ušlý zisk	Flexa	30 766 000 Kč	3 dny, min. 500 000 Kč
	Vichřice, krupobití	30 766 000 Kč	
	Zemětřesení	30 766 000 Kč	
	Sesuv půdy nebo lavin, zřícení skal nebo zemin, pád stromů, stožárů a jiných předmětů, tíha sněhu nebo námrazy	30 766 000 Kč	
	Pozn.: doba ručení 6 měsíců vztahuje se i na škody vzniklé v důsledku přerušení dodávky médií vztahuje se i na přerušení provozu v důsledku úředního zásahu		
Stroj	Strojní rizika	12 095 000 Kč	10 %, min. 10 000 Kč
	Strojní rizika	15 285 000 Kč	10 %, min. 10 000 Kč
Soubor elektroniky	Elektronická rizika	1 100 000 Kč	3 000 Kč
Přepřavovaný náklad	Živelní rizika + dopravní nehoda	500 000 Kč (1.R)	5 000 Kč
Odpovědnost	Základní odpovědnost z činnosti a ze vztahu	50 000 000 Kč (LPP)	5 000 Kč
	Odpovědnost za výrobek		
	Odpovědnost za věci převzaté a v užívání	500 000 Kč	5 000 Kč
	Čistá finanční škoda	100 000 Kč	5 000 Kč
	Nemajetková újma	500 000 Kč	5 000 Kč
Pozn.: sublimit speciální ujednání na křížovou odpovědnost mezi pojištěnými subjekty 1 mil. Kč sublimit na regresy nákladů orgánů zdravotního a nemocenského pojištění 5 mil. Kč			
Celkem roční pojistné			1 063 679 Kč

Abstrakt

Mařařová, K. (2022). *Pojištění podnikatelských rizik* (Diplomová práce). Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická, Česko.

Klíčová slova: riziko, pojištění, pojištění podnikatelských rizik, podnik, pojistná událost

Diplomová práce se zabývá především pojmem riziko, který úzce souvisí s pojmem pojištění. Konkrétně se práce zaměřuje na pojištění v podnikatelském prostředí. V teoretické části jsou představeny základní pojmy, které jsou nezbytné k pochopení problematiky pojištění podnikatelských rizik. Autorka představuje obecný základ postupu při sjednání a správě pojištění podnikatelského subjektu. V praktické části je představena společnost v roli zájemce o pojištění. Na této společnosti byl následně aplikován obecný postup pro sjednání pojištění podnikatelského subjektu, který vychází z teoretické části práce. Následně byly získány nabídky na pojištění podnikatelských rizik pro konkrétní podnikatelský subjekt. Na základě výsledku analýzy jednotlivých nabídek byla podniku doporučena nejvýhodnější nabídka. Závěrem práce byl představen příklad pojistné události a poskytnuta závěrečná doporučení.

Abstract

Mařařová, K. (2022). *Business Risks Insurance* (Master's Thesis). University of West Bohemia, Faculty of Economics, Czech Republic.

Key words: risk, insurance, business risk insurance, company, insured event

The Master's Thesis deals mainly with the key word - risk, which is closely related to the concept of insurance. Specifically, the Master's Thesis focuses on insurance in the business environment. The theoretical part introduces the concepts that are necessary to understand the issues of business risk insurance. The author presents the general basis of the procedure for arranging and managing business insurance. The practical part introduces the company in the role of a person interested in insurance. The general procedure for arranging business insurance was then applied on this company, which is based on the theoretical part of the work. Subsequently, offers for business risk insurance for a specific business entity were obtained. Based on the results of the analysis of individual offers, the most advantageous offer was recommended to the client. At the end of the work, an example of an insured event was presented and final recommendations were provided.